

MTI.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

p a r l a m e n t

bkk 1. puja frigyes beszéde

bs um

1974. április 25.

rendelkezésre bocsátjuk puja frigyes külügyminiszter
beszédét, amely az országgyűlés csütörtöki ülésén hangzik el.

az anyag e m b a r g ó s ! csak jelzésre használha-
tó fel !

x x x

/folyt.köv./

- 1 -

parlament

bkk 1. / puja ... 1.folyt./um

tisztelt országgyűlés !

a nemzetközi helyzet fő jellemző vonása változatlanul az enyhülés, amely elsősorban a szovjetunió és a szocialista közösség aktív, kezdeményező politikája nyomán bontakozott ki. a fordulat a hidegháborúból a feszültség csökkenése, a konfrontációból a biztonság megszilárdítása, a békés egymás mellett élés felé mind teljesebbé válik, bár nem azonos mértékben érvényesül a világ minden térségében.

a szocialista és a tőkés ország, az egyesült államok, franciaország, a német szövetségi köztársaság, olaszország és más országok vezetőinek eredményes tárgyalásai, a vietnami fegyverszüneti megállapodás létrehozása és a végrehajtására eddig tett lépések, az ugynevezett német kérdés megoldása, az európai biztonsági értekezlet első szakaszának sikere és második szakaszának munkája, a haderőcsökkentési tárgyalások folytatása - mind-mind ezt az értékelést támasztja alá. az elmúlt év októberében a közel-keleten elért tűzszünet és a rendezés azt követő megindulása meggyőzően igazolta az enyhülési folyamat mélységét, erejét.

ugyanakkor nem lehet szem elől téveszteni, hogy a nemzetközi politikában egy idő óta fokozódó intenzitású törekvések tapasztalhatók, amelyek az enyhülés térhódításának megállítására és visszafordítására, a feszültség újbóli fel-szítására, a szocialista és a tőkés országok viszonyának rontására irányulnak. az enyhülés

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ... 2. folyt./um

ellenségei, a hidegháboru bajnokai igyekeznek negatív irányba terelni a tőkés országok kormányainak külpolitikáját. a militarista körök erősíteni és aktivizálni akarják az észak-atlanti szövetséget.

az egyesült államokban a katonai-ipari komplexum, a cionista lobby, a szélsőjobboldali szervezetek, a jobboldali szakszervezeti vezetők egyaránt azt bizonygatják, hogy az enyhülés csak a szocialista országoknak előnyös. a nemzetközi politika egyes fontos kérdéseiben hidegháborus álláspontot foglalnak el, fellépnek a hadászati fegyverzet korlátozására vonatkozó szovjet-amerikai tárgyalások ellen, szabad-dá akarják tenni az utat a korlátlan fegyverkezés előtt. akadályozzák a gazdasági diszkrimináció megszüntetését a szovjetunió és más szocialista országok vonatkozásában. az angol konzervatívpart ugyancsak a nemzetközi légkör rontására kovácsolt terveket. nyugat-németországban a kereszténydemokrata ellenzék a „tul messzire menő”, együttműködés veszélyeit ecseteli, s támadja brandt kancellár keleti politikáját. az enyhülés ellen ágálnak azok a politikusok is, akiket mindig a szocializmus, a szovjetunió elleni gyűlölet töltött el.

nyugat-európában az ugynevezett kilencek - a közös piac tagállamai - egyeztetett fellépése a nemzetközi politika egyes kérdéseiben, szemben áll európa tartós békéjének és biztonságának érdekeivel. a tervezett politikai unió, de méginkább a „védelmi unió”, létrehozása veszélyes fejleményeket indíthat el.

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 3. folyt./um

az enyhülést hátráltatja a kínai népköztársaság nemzetközi politikája is. a kínai vezetők minden olyan javaslatot visszautasítanak, amelyet a szovjetunió vagy valamely szövetségese kezdeményez. az sem zavarja őket, hogy az imperializmus legagresszívabb köreivel kerülnek egy platformra, hogy objektive szövetségesükké váljanak a szovjetunió és más szocialista országok elleni harcban.

az enyhülés ellenségeinek fő támadási iránya a szovjet-amerikai közeledés. a világ két legjelentősebb országának megállapodásai döntően hozzájárultak a nemzetközi élet számos nehéz problémájának megoldásához. ha a hidegháboru erőinek sikerülne megzavarniok a szovjetunió és az amerikai egyesült államok viszonyát, komoly akadályokat gördítenének az enyhülés útjába.

a reakciós erők zavaró akciói ellenére a szocialista országok - köztük a magyar népköztársaság - továbbra is aktívan munkálkodnak a békés egymás mellett élés tartós alapjainak létrehozásán. következetesen folytatják a nemzetközi együttműködés, a még nyitott nemzetközi problémák rendezésének politikáját. az eddigi kedvező eredmények alapján jók a kilátások a szocialista és a tőkés országok kétoldalu kapcsolatainak szélesebbkörű fejlesztésére. a hadászati fegyverkezés korlátozásáról folyó szovjet-amerikai, valamint a közép-európai haderők csökkentésére vonatkozó bécsi tárgyalások remélt eredményei lehetőséget teremtenének a fegyverkezési verseny lényeges mérséklésére. ha a biztonsági értekezlet harmadik szakasza elfogadja a kidolgozás alatt álló

/folyt.köv./

bkk 1./ puja 4. folyt./um

dokumentumokat, ez fontos lépés lesz az európai biztonsági rendszer létrehozása útján. a szocialista és a tőkés országok vezetőinek találkozója, különösen nixon elnök tervezett moszkvai látogatása minden bizonnyal újabb ösztönzést ad majd a nemzetközi enyhülés ügyének.

szilárd meggyőződésünk, hogy a fejlődésnek az enyhülés, a békés egymás mellett élés irányába tett fordulata - bár átmeneti megtorpanás, visszaesés lehetséges - nem állítható meg és nem fordítható vissza. a hidegháborus erők gazda nélkül csinálják a számítást; a szocialista országok, a haladó, a békeszerető milliók a tőkés országok józanabb politikusainak közreműködésével nem engedik meg, hogy a világot visszarángassák a múltba.

tisztelt országgyűlés!

a nemzetközi enyhülés továbbra is mindenek előtt az európai kontinensre jellemző, mindamellett itt is érezhetőbbé vált az enyhülés ellenfeleinek tevékenysége.

az európai helyzet javulásában nagy fontossága van az ugynevezett német kérdés megoldásának. a szovjetunió, a lengyel népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a német demokratikus köztársaság és a német szövetségi köztársaság kétoldalu szerződése, a nyugat-berlinre vonatkozó négyoldalu megállapodás, valamint az európai szocialista országok - köztük a bolgár

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 5. folyt./um

népköztársaság és a magyar népköztársaság - és a német szövetségi köztársaság kapcsolatainak rendezése pontot tett európa legvitatottabb kérdéskomplexuma után. a szocialista országok e rendezés alapján széleskörű együttműködés kiépítésére törekcszenek a német szövetségi köztársasággal, s üdvözlük, hogy a brandt-kormányban is megvan a készség erre. a szocialista országok és a német szövetségi köztársaság kapcsolatainak fejlődése előtt biztató perspektíva áll. nyugat-németországban azonban még befolyásos erők vannak, amelyek nem tudnak szabadulni egyes túlhaladott koncepcióktól. különböző módon kétségbe akarják vonni a német demokratikus köztársaság szuverén államiségát, megsértik a nyugat-berlinre vonatkozó négyoldalú megállapodást, holott a bonni kormány maga is elismeri, hogy e város nem tartozik a német szövetségi köztársasághoz és nem onnan irányítják. a német szövetségi köztársaság vezetői segítenék a béke és az államok együttműködésének ügyét, ha megakadályoznák ezeket a manővereket. minél előbb szabadul meg a nyugat-német közélet a mult kísértésétől, annál jobb lesz európa békéjének és biztonságának.

az európai biztonsági és együttműködési értekezlet - amelynek az összehívásában a szocialista országok kezdeményező szerepet játszottak - eredményesen zárult első szakasza után már több mint fél éve tart genfben a második szakasz. a résztvevők szövegezik azokat az okmányokat, amelyeket az értekezlet harmadik szakaszán terjesztenek elő. a tárgyalások elhúzódásának fő oka, hogy a nyugati országok képviselői időtrabló mesterkedésekkel elvi engedményekre akarták kényszeríteni a szocialista országokat.

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 6. folyt./um

a szocialista országok álláspontja szerint az európai biztonsági értekezlet alapvető célja a béke és a biztonság megszilárdítása és az európai országok együttműködésének bővítése, tartóssá tétele. ebből kiindulva lényegesnek tartják az államok közötti kapcsolatok elveinek, a határok sérthetlensége, az erőszakról való lemondás, az országok szuverenitásának tiszteletben tartása, a belügyekbe való be nem avatkozás elvének világos, félre nem érthető és félre nem magyarázható megfogalmazását. a szocialista országok ezeknek az elveknek az alapján készek a sokoldalú együttműködésre, kapcsolataik szélesítésére a tőkés országokkal. a szocialista országok a biztonsági értekezletet nem végső célnak, hanem kiinduló pontnak tartják, amellyel elkezdődik az európai államok új kapcsolatainak kialakítására irányuló munka. ezért nagy fontosságot tulajdonítanak annak, hogy a biztonsági értekezletet további lépések kövessék. sikra szállnak olyan intézmény létrehozásáért, amelynek keretében az érdekelt államok képviselői rendszeres és sokoldalú konzultációt folytathatnak az európai béke és biztonság időszerű problémáiról, esetleg előkészíthetik a következő biztonsági értekezletet. javasolják, hogy a biztonsági értekezlet harmadik szakasza állandó konzultatív bizottságot vagy szövet hozzon létre az összes érdekelt államok képviselőinek részvételével.

határozott és ugyanakkor rugalmas politikánk ráébredtette a nyugati országok képviselőit, hogy a szocialista országok nem tesznek elvi engedményeket. ez a felismerés is hozzájárult ahhoz, hogy az utóbbi időben - bár még mindig sok fontos kérdés vár megfogalmazásra - előrehaladt az okmányok szövegezése. a meg-

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 7. folyt./um

egyezés körvonalai számos fontos probléma tekintetében kirajzolódottak már és így megvannak a feltételei annak, hogy a következő hónapokban befejeződjön a biztonsági értekezlet második szakasza és összehívják a harmadikat.

az európai biztonsági értekezleten - tekintetbe véve európa helyét és szerepét a világban - végső soron a világbéke kérdése van napirenden. a történelem folyamán először ülhetnek össze az érdekelt szocialista és kapitalista országok képviselői, hogy a béke és a biztonság megszilárdításáról, a tartós együttműködésről döntsenek. az esemény korszakalkotó jelentőségét méltó módon fejezné ki, ha az értekezlet harmadik szakaszán a résztvevő országok a legfelsőbb szinten képviseltetnék magukat, ahogyan azt a szocialista országok javasolják.

a magyar népköztársaság kormánya mindig szívügyének tekintette az európai biztonsági értekezletet és sikere érdekében széleskörű aktivitást fejtett ki. kormányunk képviselői a nemzetközi tárgyalásokon nagy gondot fordítanak arra, hogy tárgyalópartnereik megértsék és elfogadják álláspontunkat. a diplomácia útjain is folyamatosan napirenden tartjuk a biztonsági értekezlet ügyét. küldöttségünk genfben hasznosan tevékenykedik, amit a bizottságokban és albizottságokban betervezett nagyszámu magyar javaslat is tanúsít. ezt a munkát tovább folytatjuk.

a szocialista országok azt szeretnék, ha a politikai jellegű enyhülést katonai enyhülés egészítené ki. a varsói szer-

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 8.folyt./um

ződés politikai tanácskozó testületének április 17-18-án tartott ülése megerősítette 1972. januárjában ezzel kapcsolatosan kialakított álláspontját. a közép-európai haderőcsökkentéssel foglalkozó tárgyalások sikere lényeges hozzájárulás lehetne az enyhülés ügyéhez.

mint ismeretes, a haderőcsökkentés ügyében 1973. január 31-én kezdődtek meg a puhatolózó megbeszélések. csaknem fél év telt el az érdemi tárgyalások megkezdése óta, s nagyjából kirajzolódottak a felek elképzelései is.

a szocialista országok 1973. novemberében átfogó, konkrét javaslatot terjesztettek a bécsi értekezlet elé, amely megfelelő alapul szolgálhatna egy kölcsönösen elfogadható megállapodás kidolgozására. a nato-országoknak ugyancsak az ősszel tett javaslata nem ad érdemi választ a szocialista tervezet pontjaira, nélkülözi a realitásokat és nem fogadható el a megállapodás alapjául. figyelemük csupán egyes, az észak-atlanti szövetség szempontjából különösen fontosnak ítélt problémákra összpontosul. a közép-európai térség történelmileg kialakult katonai erőviszonyainak reális mérlegelése helyett néhány önkényesen kiragadott részproblémát állítanak előtérbe. olyan csökkentési koncepció megvitatását kívánják, amely a szocialista országok számára elfogadhatatlan és sérti az egyébként papíron a nato-országok által is elismert elvet, miszerint a haderőcsökkentés révén egyik fél biztonsága sem károsodhat.

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ..., 9. folyt./um

a szocialista országok első lépésként elképzelhetőnek tartják a haderők jelképes csökkentését. ez kedvező légkört teremthetne a további tárgyalásokhoz. a nyugati országok kormányai azonban egyelőre nem mutatnak hajlandóságot erre.

ahhoz, hogy a tárgyalások belátható időn belül pozitív eredményhez vezessenek, a nato-államok részéről realisabb megközelítésre lenne szükség. a tárgyalások eddigi menete azt mutatja, hogy a nato-országok korábbi felhívásai a közép-európai haderőcsökkentési tárgyalások megindítására, főleg propaganda-célokat szolgáltak. egyelőre csupán olyan haderőcsökkentést tartanak elképzelhetőnek, amely egyoldalú katonai előnyöket biztosítana számukra. ez azonban nem járható út. ha viszont nyugati részről is az egyenlő biztonság elvének érvényesítésére törekednének, akkor lehetőség nyílna a haderőcsökkentési megállapodás gyors megkötésére.

a magyar népköztársaság álláspontja a közép-európai haderőcsökkentés kérdésében változatlan. támogatjuk a szovjetunió, a lengyel népköztársaság, a német demokratikus köztársaság és a csehszlovák szocialista köztársaság közösen benyújtott javaslatát. ezen túlmenően mi teljes jogú résztvevőként hazánk biztonságának érdekeitől vezetve csak akkor kapcsolódunk be a tárgyalásokba, ha olaszország ugyanezt teszi.

tisztelt országgyűlés !

a magyar népköztársaság, egész dolgozó népünk a legmélyebb együttérzéssel és cselekvő szolidaritással követi az indokinaí

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ... 10. folyt./um

népek küzdelmét szabadságukért és társadalmi felemelkedésükért. nagy meglepéssel fogadtuk a vietnami háború befejezéséről az elmúlt év januárjában aláírt párizsi megállapodást, s azt a tényt, hogy az egyezmény érvénybe lépése óta bizonyos haladás történt a vietnami helyzet normalizálásában. őszinte örömmel üdvözlöttük a laoszi ideiglenes koalíciós kormány közelgő megalakulását. bizunk benne, hogy a kambodzsai hazafiak harca a lon nol rezsim ellen a nem távoli jövőben lehetővé teszi az igazságos rendezést ebben az országban is és indokina népei minden külső beavatkozás nélkül, szabadon alakíthatják majd jövőjüket.

az elért eredményekkel szemben áll, hogy még mindig nem beszélhetünk a háború tényleges befejezéséről ebben a térségben.

dél-vietnamban nem tapasztalható előrehaladás a párizsi megállapodás politikai rendelkezéseinek a végrehajtásában, annak ellenére, hogy a dél-vietnami ideiglenes forradalmi kormány a konstruktív javaslatok sorával igyekezett előmozdítani a térség javát szolgáló politikai megoldásokat. március 22-én tett hatpontos javaslata a párizsi megállapodás érvényesítését célozza, megfelel a dél-vietnami nép óhajának és kivívta az egész haladó világ elismerését és helyeslését.

a dél-vietnami fegyveres harcok kiterjesztéséért, a megállapodásban előírt békés politikai rendezés megakadályozásáért a saigoni adminisztráció a felelős. a saigoni adminisztráció alapjában véve nem értett és nem ért egyet a párizsi megállapodással s előírásait semmibe veszi. a párizsi megállapodásban nemzetközi jogilag is elismert dél-vietnami realitások konok tagadása, a

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 11.folyt./um

felszabadított körzetek elleni területtrabló akciók, a polgári lakosságot megtizedelő légitámadások, az ugynevezett pacifikációs program nehéz akadályokat gördít a békés kibontakozás elé. meggyőződésünk, hogy dél-vietnamban nem lehet addig béke, amíg nem vetnek véget a saigoni adminisztráció garázdálkodásának. rossz szolgálatot tesz az ügynek az egyesült államok kormánya is, amikor támogatja ezt a nyilvánvalóan szerződészegő tevékenységet folytató rendszert.

a dél-vietnami helyzet romlása rányomja a bélyegét a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság tevékenységére is. a bizottság a magyar és a lengyel tagozat erőfeszítései ellenére sem tud még maradéktalanul eleget tenni feladatainak.

az elmúlt időszakban a saigoni hatóságok rágalomhadjáratot indítottak a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság szocialista tagozata ellen. céljuk a bizottság megosztása és ezzel tevékenységének teljes megbénítása. ilyen körülmények között a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság nehezen tehet eleget az egyezményben rögzített feladatainak.

a magyar tagozat - átérezve a vállalt küldetéssel járó felelősséget - továbbra is következetesen és határozottan sikraszáll a párizsi megállapodás és azon belül a nemzetközi ellenőrző és felügyelő bizottság tevékenységére vonatkozó előírások pontos értelmezéséért, lelkiismeretes tiszteletben tartásáért és végrehajtásának elősegítéséért. törekvésünk valóraváltásában igényeljük minden tagozat konstruktív együttműködését.

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ... 12. folyt./um

a közel-keleten a mult évi októberi háboru után, a nemzetközi enyhülés hatására bekövetkezett politikai és katonai változások eredményeként a korábbinál kedvezőbb körülmények alakultak ki a válságos helyzet rendezésére.

a mult év végén a szovjetunió és az egyesült államok közreműködésével, az ensz égisze alatt létrehozták a genfi békekonferenciát. ennek a nemzetközi fórumnak a keretében lehetőség nyílik olyan igazságos rendezés kidolgozására, amely biztosítja az izraeli csapatok teljes kivonását a megszálltarab területekről, a palesztinai nép törvényes jogainak nemzeti törekvéseivel összhangban álló érvényrejuttatását, a térség valamennyi országa és népe békéjének, biztonságának és területi épségének szavatolását.

az egyiptomi és az izraeli csapatok szétválasztásáról kötött megállapodásnak mint első, előzetes lépésnek megvan a maga jelentősége. de azt feltétlenül további lépéseknek kell követniük, amelyek lehetővé teszik a biztonsági tanács 1967. november 22-i és 1973. október 22-i határozatának teljes és maradéktalan végrehajtását. az átfogó rendezést makacsul ellenző izraeli magatartás következtében a szíriai-izraeli frontvonalon még nem kerülhetett sor a csapatok szétválasztására, sőt kiujultak az ellenségeskedések.

a szovjetunió és a szocialista közösség más országai szorgalmazzák a genfi békekonferencia második szakaszának megkezdését valamennyi érintett fél, köztük a palesztinai felszabadító moz-

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ... 13.folyt./um

galom képviselőinek részvételével. csak így látszik biztosítottnak, hogy a rendezés nem áll meg rész megoldásoknál. a genfi békekonferenciával összefüggésben fel kell figyelni azokra a törekvésekre, amelyek a konferencia megkerülésével éppen a rész megoldásokra összpontosítanak. ez magában rejti a veszélyt, hogy átfogó rendezésre nem kerül sor, s a válság végleges megoldását újból elodázzák. az ilyen kísérleteket mindenképp el kell háritani.

a jelenlegi szakaszban rendkívül fontos, hogy tovább erősödjön az igazságos rendezésért küzdő erők együttműködése, hogy az arab országok megőrizzék az októberi háború során megerősödött szolidaritásukat. az átfogó, igazságos rendezés legfontosabb feltétele azonban továbbra is az arab országok szoros együttműködése a szovjetunióval és más szocialista országokkal. nem szabad szem elől téveszteni, hogy izraelnek és imperialista szövetségeseinek fő célja nem változott. a rendezésben való közreműködésükkel igyekeznek leplezni igazi törekvéseiket, aknamunkájukat, amely közel-keleti befolyásuk kiterjesztésére, a haladó arab kormányok eltávolítására, a palesztinai felszabadító mozgalom szétzuzására irányul. az ilyen törekvéseknek nyujtanak segédkezet azok, akik saját hibáikért a szovjetunióra és a szocialista országokra akarják háritani a felelősséget.

a magyar népköztársaság változatlanul támogatja az arab országok igaz ügyét és kész az együttműködésre az igazságos, tartós béke létrehozásának előmozdításában.

/folyt.köv./

- 14 -

parlament

bkk 1. / puja ... 14.folyt./um

tisztelt országgyűlés !

az elmúlt évben latin-amerikában bonyolult, ellentmondásos helyzet alakult ki. az észak-amerikai monopóliumok a természeti kincsekben és nyersanyagokban mérhetetlenül gazdag és nagy stratégiai jelentőségű latin-amerikai földrész szorosabb behálózására törekednek. céljaik megvalósításában támogatóra találtak a latin-amerikai országok burzsoáziájának és földbirtokos osztályának egyes rétegeiben.

chilében változatlanul folytatódik a fasiszta katonai diktatura terrorja, erős imperialista nyomás nehezedik peru és panama haladó katonai és néhány más, polgári képviseleti rendszerű latin-amerikai ország kormányára

a chilei ellenforradalmi puccs és más latin-amerikai országokban bekövetkezett reakciós irányu változások azonban nem törhették meg a latin-amerikai népeket.

a chilei katonai junta még mindig nem képes konszolidálni helyzetét. a világ haladó közvéleményével és más államokkal együtt a mi népünk és kormányunk is határozottan elítéli a chilei terroruralmat és követeli a katonai junta börtöneiben, koncentrációs táboraiban és kínzókamráiban sanyalódó chilei hazafiak szabadon bocsátását. bizunk abban, hogy a chilei nép előbb-utóbb elsöpri a színről a fasiszta típusu önkényuralmat.

/folyt.köv./

- 15 -

parlament

bkk 1. / puja ... 15.folyt./um

a latin-amerikai országok körében erősödik az a törekvés, hogy tevékenyebb szerepet töltsenek be a nemzetközi életben. egyhanguan elfogadott közös dokumentumban juttatták kifejezésre, hogy egyenrangú partnerként, független és szuverén államokként kívánják rendezni kapcsolataikat az egyesült államokkal és nem hajlandók feltétlen közösséget vállalni világpolitikai és regionális törekvéseivel. a haladó rendszerű országok kormányai az amerikai kontinens államai közötti viszonyok gyökeres megváltoztatását követelik.

a latin-amerikai országok életére és harcára növekvő hatást gyakorol a szocialista kuba. míg korábban az amerikai imperializmusnak sikerült szinte teljesen elszigetelnie kubar latin-amerikában, ma már egy sor latin-amerikai ország helyreállította a diplomáciai és kereskedelmi kapcsolatait kubarval és egyre határozottabban lép fel a kuba ellen irányuló megkülönböztető intézkedések megszüntetéséért.

örvendetes, hogy olyan latin-amerikai országok, mint peru, panama, argentina, ecuador, mexikó, venezuela, kolumbia és costa-rica a nemzetközi életben mind konstruktívabb szerepet játszik. korunk olyan fontos kérdéseiben, mint a békés egymás mellett élés, a leszerelés, a kolonializmus teljes felszámolása, a gazdasági függetlenség kiharcolása, álláspontjuk egybeesik ázsia és afrika el nem kötelezett országainak álláspontjával.

tisztelt országgyűlés !

a nemzetközi enyhülés, a békés egymás mellett élés soha nem tapasztalt sikereiben a fő érdem a szocialista közösségé. a

/folyt.köv./

- 16 -

parlament

bkk 1. / puja ... 16 .folyt./um

szocialista országok aktív, egyeztetett nemzetközi fellépése, megalapozott, idejében előterjesztett, előrevívó javaslatok nagyban segítettek a kedvező kibontakozást. elnyerték a világ haladó és békeszerető népeinek teljes támogatását, s végül is a tőkés országok kormányai sem tértek ki előlük. a szocialista közösségen belül a szovjetunió tette a legtöbbet a helyzet gyökeres megváltoztatásáért. a világ békeszerető százmillióinak törekvéseit kifejező, a szovjetunió kommunista pártja xxiv. kongresszusán meghirdetett békeprogram, egyes konkrét szovjet javaslatok valóra váltásában a szovjetunió párt- és állami vezetése, leonyid iljics brezsnyev elvtárrsal, a szovjetunió kommunista pártja főtitkárával az élen, rendkívül eredményes munkát fejtett ki.

a béke megszilárdításának, a biztonság megerősítésének eredményeiben nagy szerepet játszanak a haladó fejlődő országok és a felszabadító mozgalmak is. az eredmények nem lehettek volna ilyen jelentősek, ha a fejlett tőkés országok vezető rétegeiben nem hódít teret a józan, reális mérlegelés, a békés egymás mellett élés gondolata.

az eredmények tehát jók, de mégsem pihenhetünk meg. óva intenek ettől a reakció, az agresszív imperialista körök ellentámadási kísérletei is. fel kell tehát készülni az újabb küzdelmekre a nemzetközi viszonyok további lényeges javításáért.

tisztelt országgyűlés !

a magyar népköztársaság külpolitikája a szocialista közösség nemzetközi tevékenységének szerves része, s ez egyben eredményességének legfontosabb biztosítója. pártunk és kormá-

/folyt.köv./

- 17 -

p a r l a m e n t

bkk 1. / puja ... 17. folyt./um

nyunk iránymutatásának megfelelően külpolitikánk fő feladata szocialista vívmányaink megvédelmezéséhez és a szocialista társadalom építéséhez szükséges kedvező nemzetközi feltételek biztosítása. nemzetközi tevékenységünkben ez a feladat elválaszthatatlanul összefonódik azzal a munkával, amelyet a szocialista országok egységéért, szoros együttműködéséért folytatunk, az antiimperialista és a nemzeti felszabadító mozgalom iránti szolidaritással, valamint a békés egymás mellett élés politikájának teljes sikeréért folyó küzdelemmel. törekvéseink a nemzetközi szinten egybeesnek a tőkés országok dolgozóinak, haladó erőinek érdekeivel is.

alapvető külpolitikai törekvésünk, hogy minél hatékonyabban hozzájáruljunk a szocialista közösség összehangolt külpolitikai irányvonalának kidolgozásához és valóra váltásához. a szocialista közösség külpolitikai együttműködése ma már nem korlátozódik az alapkérdések megvitatására, hanem mind inkább kiterjed a közös akciókra is. a külpolitikai tevékenység összehangolása a közös érdekek jobb érvényesítésére irányul, de éppen az összehangolás lényegéből következik, hogy messzemenően figyelembe veszi az egyes szocialista országok nemzeti érdekeit is. külpolitikánk tehát egyaránt szolgálja népünk nemzeti és nemzetközi érdekeit.

a tapasztalatok azt mutatják, hogy az enyhülési folyamat egyenesen megköveteli a szocialista országok nemzetközi együttműködésének tökéletesítését, rendszeresebbé tételét, intézményesítését. a jelenlegi helyzetben fokozódik a hatékonyabb politikai koordinációt célzó szervezett együttműködés igénye.

/folyt.köv./

p a r l a m e n t

bkk 1. / puja ... 18.folyt./um

tisztelt országgyűlés !

az utóbbi években kétoldalú kapcsolataink más országokkal jelentősen kibővültek. összességében tetemesen megnövekedett kereskedelmi forgalmunk, emelkedett a kooperációs szerződések száma és nőtt a kulturális csere volume. 1969-ben a magyar népköztársaság 82 országgal állt diplomáciai kapcsolatban, ma 100-al. 1969-ben 50 nagykövetségünk, 5 főkonzulátusunk és 4 missziónk működött, 1973. végén 56 nagykövetségünk, 7 konzuli képviselőtünk és 4 missziónk van.

külpolitikai munkánkban pártunk és kormányunk kiemelkedő figyelmet szentel a varsói szerződés keretében és a kölcsönös gazdasági segítség tanácsában folyó munka fejlesztésének.

a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének ülései pótolhatatlan szerepet töltenek be a szocialista országok nemzetközi tevékenységében. ezt bizonyítja e testület számos nagyjelentőségű kezdeményezése is. a politikai tanácskozó testület 1974. április 17-18-án varsóban tartott ülésén állást foglalt a legfontosabb nemzetközi kérdésekben, főképp az európai béke és biztonság megszilárdítása tekintetében s előmozdította a résztvevők külpolitikai elképzeléseinek összehangolását. az mszmp központi bizottságának politikai bizottsága és a magyar népköztársaság minisztertanácsa megtárgyalta és elfogadta a magyar küldöttség jelentését a politikai tanácskozó testület varsói üléséről, s jóváhagyta ottani tevékenységét. kiemelte a varsói ülészak állásfoglalásainak kiemelkedő fontosságát a béke és biztonság megszilárdítása, a vítás

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ... 19.folyt./um

nemzetközi problémák megoldása szempontjából. aláhuzta, hogy a politikai tanácskozó testületnek a közel-keletről, vietnamról és a chilei helyzetről kiadott nyilatkozata nagy segítséget nyújt e térségek népeinek harcában. pártunk és kormányunk változatlanul azon az állásponton van, hogy amíg az észak-atlanti szövetség tagállamai nem járulnak hozzá a két európai katonai-politikai szövetség egyidejű megszüntetéséhez és saját tömbjüket katonailag erősítik, szükség van a varsói szerződés védelmi képességének erősítésére és tagállamai együttműködésének javítására e vonatkozásban is. a politikai bizottság és a minisztertanács állásfoglalása népünk véleményét és akaratát juttatta kifejezésre.

ez év júniusában ünnepeljük a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa megalakításának negyedszázados évfordulóját. jogosan ünnepelünk, a szocialista országok e jelentős gazdasági szervezete nagy munkát végzett. a jubileumot felhasználjuk arra is, hogy tovább javítsuk, tökéletesítsük munkáját a komplex program maradéktalan végrehajtásáért. a kgst-országokkal való együttműködés előnye különösen kidomborodik napjainkban, amikor a tőkés világ-gazdaságban válságjelek mutatkoznak. gazdasági kapcsolataink bővülése a szocialista országokkal tartós, szilárd tényezői népgazdaságunk fejlesztésének.

/folyt.köv./

- 20 -

parlament

bkk 1./ puja ... 20.folyt./um

tisztelt országgyűlés!

a magyar népköztársaság a többi szocialista országgal a legszorosabb együttműködésre törekszik. ez külpolitikai tevékenységünk legfontosabb iránya. természetes ez, hiszen a szocialista országoknak közös a végső céljuk s azonosak az ellenségeik is. az elmúlt évben kétoldalu kapcsolataink majd minden szocialista országgal jelentősen bővültek, fejlődtek.

külpolitikánkban kiemelkedő szerepet töltenek be a magyar-szovjet kapcsolatok. viszonyunkban példamutatónan testesül meg a szocialista internacionalizmus elve. kétoldalu kapcsolataink minden vonatkozásban kedvezően fejlődnek, testvéri együttműködésünk problémamentes. további gyümölcsöző fejlesztéséhez minden feltétel adott. a szovjetunió külpolitikája számunkra iránytű; változatlanul arra törekszünk, hogy nemzetközi tevékenységünket szorosan összehangoljuk a szovjetunió tevékenységével. kötelességünknek tartjuk hogy a nemzetközi szintéren is fellépjünk a nacionalista, szovjetellenes tendenciák ellen.

/folyt.köv./

- 21 -

parlament

bkk 1. / puja ...21.folyt./um

a magyar népköztársaság és a varsói szerződés, illetve a kölcsönös gazdasági segítség tanácsa többi tagállamainak kapcsolatai széleskörűek és szüntelenül fejlődnek. különösen bővül együttműködésünk a gazdaság, a külkereskedelem, és a termelési kooperáció terén, kulturális és sportkapcsolataink ugyancsak szélesednek. nagy méreteket öltött a kölcsönös turistaforgalom. a legtöbb szocialista országgal a nemzetközi tevékenységben, a multilaterális nemzetközi tárgyalásokon is hasznosan együttműködünk. hazánk és a szocialista országok kapcsolataiban igen nagy jelentőséget kapnak a magasszintű látogatások. ilyen szempontból külön említést érdemel todor zsvikov és sztanko todorov elvtárs múlt évi, horst sindermann elvtárs ez év eleji magyarországi, kádár jános és fock jenő elvtárs két héttel ezelőtti csehszlovákiai látogatása. e baráti látogatások során nemcsak a nemzetközi helyzet időszerű kérdéseit vitatták meg, de közös elhatározások is születtek országaink együttműködésének további fejlesztésére.

kapcsolataink a jugoszláv szocialista szövetségi köztársasággal töretlenül fejlődnek. ennek új impulzust adott kádár jános és josip broz tito elvtárs múlt évi találkozója. nagy várakozással tekintünk tito elvtársnak a közeli napokban esedékes magyarországi látogatása elé. bizonyosak vagyunk abban, hogy a két szomszédos szocialista ország együttműködése az élet minden területén még sokrétűbb, még gyümölcsözőbb lesz.

kapcsolataink a vietnami demokratikus köztársasággal mindkét fél megerősítésére fejlődnek. a magyar népköztársaság továbbra is minden segítséget megad a vietnami nép szocialista ország-

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. / puja ... 22.folyt./um

építő munkájához és antiimperialista harcához. együttműködésünk elmélyítésének fontos állomása volt pham van dong miniszterelnök és nguyen duy trinh külügyminiszter elvtárs legutóbbi látogatása.

a magyar népköztársaság és a koreai népi demokratikus köztársaság fejlődő kapcsolatainak bővítésére mind a két fél törekszik. támogatjuk a koreai népi demokratikus köztársaság konstruktív lépéseit, amelyek az ország békés, demokratikus egyesítéséhez szükséges kedvező feltételek megteremtésére irányulnak.

magyar-albán viszonylatban csak a kereskedelmi kapcsolatok terén történt bizonyos előrehaladás. a magunk részéről készek vagyunk államközi kapcsolataink széleskörű fejlesztésére. reméljük, hogy e készségünk pozitív fogadtatásra talál az albán félnél is.

országunk és a kínai népköztársaság államközi kapcsolatainak fejlesztésére a kölcsönös előnyök alapján továbbra is készek vagyunk. nem rajtunk, hanem a kínai vezetők politikáján múlt, hogy ezideig kevés előrehaladást tettünk. elvi alapon állva elítéljük a kínai vezetők szovjet-ellenes politikáját, amely nemcsak a szocialista országoknak, a haladó mozgalmaknak okoz súlyos károkat, de magának a kínai népnek is.

a fejlett tőkés országok és hazánk kétoldalu kapcsolatait mindinkább a kölcsönös érdekeken alapuló korrekt viszony jellemzi. arra törekszünk, hogy élve a nemzetközi enyhülés adta lehetőségekkel, felhasználva a tárgyalásos érintkezéseket, bővit-

/folyt.köv./

parlament

bkk 1./ puja ... 23. folyt./um

sük a kölcsönösen előnyös együttműködést és erősítsük, tartalmasabbá tegyük államközi kapcsolatainkat. az elmúlt időszakban szinte kivétel nélkül minden fejlett tőkés országgal sor került eredményes miniszteri szintű eszmecserékre, államközi szerződések aláírására és egyéb előrevívő lépésekre.

a magyar népköztársaság és a finn köztársaság szoros kapcsolatai sok tekintetben példaként szolgálhatnak. ez igazolja, hogy két különböző társadalmi berendezkedésű ország között is létrejöhetnek tartósan széleskörű és magas szintű kapcsolatok. a magyar és a finn nép hagyományos rokoni barátságát napjainkban fokozódó mértékben szövik át új elemek.

kapcsolataink fejlődésének különösen kiemelkedő állomásaként értékeljük kádár jános elvtársnak a múlt év szeptemberében finnországban tett igen eredményes, baráti látogatását.

örömkre szolgál, hogy az európai béke és biztonság kérdéseiben azonos irányban dolgozunk. nagyra értékeljük a finn kormány e téren kifejtett aktivitását.

a semleges ausztriával kapcsolataink az elmúlt időszakban is kedvezően fejlődtek. a két kormányfő múlt évi budapesti tárgyalásai újabb lendületet adtak politikai, gazdasági és kulturális-tudományos kapcsolatainknak.

az elmúlt évben tovább erősödött a két ország gazdasági együttműködése. nőtt a kooperációs megállapodások száma. az áru-

/folyt.köv./

parlament

bkk 1. /puja ... 24.folyt./um

csereforgalom is nagymértékben emelkedett. szélesedtek a tradicionálisan jó kulturális és sportkapcsolatok is.

mi e jószomszédi viszony további fejlesztésére törekszünk. tudjuk, hogy a határon túl vannak olyanok, akik nem jó szemmel nézik kapcsolataink kedvező alakulását és valótlanságok hitesztelésével akarják megingatni népeinknek a békés egymás mellett élés gyakorlati megvalósításába vetett bizalmát. hisszük, hogy e kísérletek meghiusulnak s a két ország vezetőinek 1974-ben esedékes találkozási tovább erősítik, még szorosabbá teszik együttműködésünket.

mint ismeretes, az elmúlt év decemberében hazánk is felvette a diplomáciai kapcsolatokat a német szövetségi köztársasággal. fontos esemény volt ez mind a két ország viszonya, mind az európai helyzet teljes normalizálása szempontjából.

kétoldalu kapcsolataink már korábban is jók voltak. különösen gazdasági területen volt dinamikus a fejlődés, de előre léptünk egyéb vonatkozásban is. bizunk abban, hogy a diplomáciai kapcsolatok felvétele méginkább elősegíti kapcsolataink bővítését. nemrég tett hivatalos látogatást magyarországon walter scheel, a német szövetségi köztársaság alkancellárja és külügyminisztere, akivel konstruktív és hasznos eszmecserét folytattunk kétoldalu kapcsolataink fejlesztéséről és a nemzetközi élet egyes problémáiról. fontos feladatnak tartjuk kapcsolataink további rendezését államközi megállapodások segítségével ott, ahol az kölcsönös érdekeket szolgál. úgy látjuk, hogy a körülmények ehhez kedvezőek.

/folyt.köv./

bkk 1. /puja ... 25. folyt./um

megjegyzem, hogy a kétoldalu kapcsolatainkra is zavaróan hathatnak bizonyos nyugatnémet körök nyugat-berlinnel kapcsolatos manőverei.

eredményekről számolhatok be az amerikai egyesült államokhoz fűződő kapcsolataink rendezését illetően is. sikerült megoldanunk több, hosszú idő óta függőben lévő problémát. bővültek gazdasági-kereskedelmi kapcsolataink is, bár az egyesült államok törvényhozása máig sem szánta rá magát a kereskedelmi forgalom növelését gátló diszkriminatív korlátozások feloldására.

a magunk részéről kapcsolataink teljes normalizálását akarjuk, s erre látunk is lehetőséget. néhány jelentős kérdés vár még megoldásra s nem rajtunk múlik, hogy ez még mindig várat magára. a jövőben is visszautasítjuk az olyan kísérleteket, amelyek a magyar népköztársaság nemzetközi kérdésekben elfoglalt állásfoglalását összefüggésbe akarják hozni kétoldalu kapcsolataink rendezésével. ezt mi visszautasítottuk. ugyanakkor kifejezésre juttattuk, hogy érdekeltek vagyunk viszonyunk további javításában.

a magyar-francia kapcsolatok fontos eseménye volt messmer miniszterelnök múlt évi magyarországi látogatása. gazdasági kapcsolatainkban van bizonyos fejlődés, de az nem éri el a tőkés országokkal bonyolított forgalmunk dinamikáját. ennek megváltoztatása érdekében igyekszünk fejleszteni a két ország ipari-kooperációs kapcsolatait, s erre a kilá-

/folyt.köv./

bkk 1. / puja ...26 .folyt./um

tások biztatóak.

összességében kapcsolataink fejlődése elmarad a lehetőségektől s így nem lehetünk elégedettek. közös erőfeszítéssel változtatni kellene ezen a helyzeten. jó alapot nyújt ehhez az a körülmény, hogy a két kormány álláspontja számos nemzetközi kérdésben azonos vagy közel áll egymáshoz.

olaszország továbbra is a legjelentősebb tőkés partnereink közé tartozik. kapcsolataink az utóbbi 3-4 évben egyenesen bővültek. sajnálatosnak tartjuk, hogy külkereskedelmünkben az utóbbi hónapokban szaporodnak a közös rendtartásból eredő problémák. bízunk abban, hogy ez nem okoz törést gazdasági együttműködésünkben és az egyenes fejlődés a jövőre nézve is biztosított lesz.

rendszeressé váltak a két ország politikusainak, kormánytagjainak találkozóai. a magasszintű eszmecseréket kölcsönösen hasznosnak tartjuk és folytatni akarjuk. megítélésünk szerint mind kétoldalu kapcsolatainkban. mind a nemzetközi életben számos olyan terület van, ahol együttműködésünk jelentősen szélesedhet. a magunk részéről készek vagyunk ezen munkálkodni.

az utóbbi időben élénkebbé váltak a kapcsolataink nagy-britanniával. fejlődtek gazdasági kontaktusaink is, bár az ipari kooperációs kapcsolatok kialakítása és megalapozása még csak a kezdetén tart. reméljük, hogy a munkáspárti kormány törekedni fog a fejlődést gátló tényezők felszámolására. a magunk részéről

/folyt.köv./

bkk 1. /puja ...27.folyt./um

szívesen látnánk gyümölcsözőbb együttműködést nemzetközi téren is.

országunk kapcsolatai jók és fejlődőek a kapitalista európa más országaival, így svédországgal, svájjal, ciprussal, dániával, norvégiával, belgiummal, törökországgal és más országokkal is.

a magyar népköztársaság külpolitikájának fontos törekvése kapcsolataink szélesítése a fejlődő országokkal. a szocialista közösség többi országával együtt támogatjuk a fejlődő országok népeinek a nemzeti felszabadulásért és a társadalmi haladásért vívott küzdelmét. kétoldalu kapcsolataink főleg azokkal a fejlődő országokkal sokrétűek, amelyek elveikben és politikájukban is világos különbséget tesznek a szocialista és a kapitalista országok között s maguk is haladó intézkedéseket hoznak társadalmi felemelkedésük érdekében.

az el nem kötelezett országok vezetőinek a múlt év szeptemberében algirban tartott tanácskozása a világfejlődés fontos kérdéseiben antiimperialista álláspontot foglalt el. megvan tehát az egyik legfontosabb alap arra, hogy a szocialista országok - köztük hazánk - szélesíthessék kapcsolataikat ezekkel az országokkal.

a fejlődő világ országait erősen foglalkoztatja viszonylagos gazdasági elmaradottságuk csökkentésének és felszámolásának problémája. huari boumedien, az algériai demokratikus és népi

/folyt.köv./

bkk 1. /puja ... 28.folyt./um

köztársaság elnöke és miniszterelnöke, az el nem kötelezett országok soros elnöke ez év elején javaslatot tett az egyesült nemzetek szervezete főtitkárának, s kérte a közgyűlés rendkívüli ülészakának összehívását a nyersanyagok és a gazdasági fejlődés problémáinak megvitatására. a fejlődő országok intézkedések kidolgozását kívánják gazdasági fejlődésük gyorsítására, a nyersanyagárak rendezésére, az iparcikkek áraival való összhangba hozására, a nemzetközi gazdasági és pénzügyi kapcsolatokban kialakult, számukra káros gyakorlat /a nemzetközi monopóliumok spekulációi, a pénzügyi manipulációk, stb./ kiküszöbölésére.

- kormányunk egyetértését fejezte ki az ensz közgyűlése rendkívüli ülészakának összehívásával, mert a fejlődő országok törekvéseit igazságosaknak, igényeiket pedig többségében jogosnak tartja. az ülészakon résztvevő magyar küldöttség arra törekszik, hogy a fejlődő országok és természetesen a szocialista közösség érdekeinek megfelelő határozatok szülessenek.

a magyar népköztársaságnak a legtöbb fejlődő országgal van valamilyen kapcsolata. ezuttal csak két fontos területről kívánok szólni.

legélénkebbek és legsokoldalubbak államközi kapcsolataink az arab országokkal. a haladó rendszerű arab országok természetes szövetségeseink az imperializmus, a neokolonializmus, a reakció elleni harcban. a magunk részéről megbecsüléssel tekintünk az arab országok antiimperialista erőinek vívmányaira, a társadalmi fejlődésben elért eredményeikre, a nemzetközi életben játszott pozitív szerepükre.

/folyt.köv./

bkk 1. /puja ... 29.folyt./um

pártunk és kormányunk a jövőben is arra törekszik, hogy erősödjének kapcsolataink az arab világ országaival. politikai, gazdasági, de más téren is nagyok a lehetőségek együttműködésünk bővítésére a kölcsönös előnyök, a közös érdekek alapján. ezzel élnünk kell. kapcsolataink fejlődését elősegíti pártunk és kormányunk szilárd elvi magatartása az arab népek igazságos harcának hatékony támogatásában. az arab népek mellett állunk haladó társadalmi vívmányaik védelméért, az izraeli agresszió következményeinek teljes felszámolásáért, a közel-keleti problémák igazságos és tartós rendezéséért vívott küzdelmükben.

az elmúlt évek folyamán szoros, baráti viszony alakult ki hazánk és az indiai köztársaság között, nagyra becsüljük az indiai kormány el nem kötelezettségen alapuló külpolitikáját, s azt az ázsiai és általában a nemzetközi béke és biztonság kiemelkedő fontosságú tényezőjének tekintjük.

a magyar-indiai kapcsolatok bensőséges jellegét bizonyítják a kölcsönös magasszintű látogatások. ezek során kitűnt, hogy kormányaink nézetei azonosak vagy igen közelállóak a világpolitika legjelentősebb kérdéseinek megítélésében. a találkozó a kétoldalú kapcsolatok folyamatos fejlesztésére irányuló szándékot is kifejezésre juttatták. feladatunk ennek valóra váltása.

1974. április 9-én új-delhiben india, banglades és pakisztán külügyminiszterei fontos megállapodást írtak alá. örömmel üdvözöljük ezt az egyeményt, amely elősegíti, hogy a 700 millió embert számláló hindusztáni szubkontinens országai között normalis-

/folyt.köv./

bkk 1. /puja ... 30. folyt./um

zálódjanak a kapcsolatok. ez egyben hozzájárul a nemzetközi enyhülési folyamat kiterjesztéséhez.

tisztelt országgyűlés!

az elmúlt időszak tapasztalatai azt mutatják, hogy pártunk és kormányunk külpolitikai irányvonala alapelveit és gyakorlatát tekintve helyes és jó. ezért sikeres. központi bizottságunk iránymutatása alapján ezt a külpolitikát folytatjuk a jövőben is.

a nemzetközi élet eseményeinek felgyorsulása azt a követelményt támasztja, hogy növeljük nemzetközi aktivitásunkat mind a bilaterális, mind a multilaterális területen. az enyhülés, a békés egymás mellett élés további terhdítása újabb lehetőségeket nyújt és újabb követelményeket támaszt más államokhoz fűződő kapcsolataink fejlesztésében, bővítésében, a nemzetközi problémák megoldásában való aktívabb közreműködésben. pártunk és kormányunk kipróbált politikája, országunk jó belpolitikai helyzete, tekintélyének növekedése biztosítja a feltételeket ahhoz, hogy a megnövekedett feladatokat is eredményesen megoldjuk.

tisztelt országgyűlés!

ennyiben kívántam a kormány megbízásából ismertetni a nemzetközi helyzet és a magyar népköztársaság külpolitikájának időszerű kérdéseit. kérem a tisztelt országgyűlést, hogy a beszámolót vitassa meg és fogadja el. /mti/

-.-

parlament

bkk. 2. kállai gyula beszéde

t pr/gné/e zs bs

1974. április 25.

a szerkesztőségek rendelkezésére bocsátjuk kállai gyulának, az mszmp pb tagjának, a hnf ot elnökének parlamenti fel-szólalását, amely csütörtökön délelőtti hangzik el. a beszéd

feloldásig e m b a r g ó s ,

csak jelzésre használható fel.

x x x

tisztelt országgyűlés!

bevált politikai gyakorlatunknak megfelelően a párt- és államélet legmagasabb fórumain rendszeresen szerepel a nemzetközi politikai helyzet elemzése, a változások értékelése, s a soron következő feladatok meghatározása.

most az országgyűlés jelenlegi ülészakán új külügyminiszterünk, puja frigyes elvtárs az államhatalom legmagasabb fórumán számolt be a kormány nemzetközi tevékenységéről.

a magyar népköztársaság külpolitikája azt a célt szolgálja, hogy hazánkban erőteljesen folytatódjék a szocializmus építése, a nemzetközi életben pedig erősödjék a szocializmus, a béke, a demokrácia és a társadalmi haladás tábora. így formáljuk hazai terveinket, s ebben a szellemben építjük, szilárdítjuk nemzetközi kapcsolatainkat. külpolitikánk nem kis mértékben részese annak a nyugodt, alkotó légkörnek, amelyben népünk megvalósítja történelmének legnagyobb feladatát; a szocializmus teljes felépítését.

a bel- és külpolitikának ezt az összefüggését nemcsak mi látjuk, hanem barátaink is ismerik és értékelik. ám egészen más szemszögből tekintenek rá az imperializmus agresszív erői. jól érzékelhető ez abból is, ahogyan a központi bizottság legutóbbi ülésére, illetve az arról kiadott közleményre reagáltak.

/folyt.köv./

- 32 -

ü

parlament

bkk. 2. /kállai...1.folyt./e

a kapitalista országok sajtójának nagyrésze különös módon nem a külpolitikai kérdésekben elfoglalt álláspontunkkal foglalkozott, pedig - megítélésünk szerint - érdemes és hasznos lett volna az ott felvetett problémákra, javaslatokra reagálni, alkalmat találva arra, hogy szélesítsük európa és a világ békéje érdekében a konstruktív eszmecserét, a közös cselekvés utjainak keresését. ehelyett a kapitalista országok sajtójának egy részében a külpolitikai témákat mellőzve, tág teret kapott a belpolitikai, a gazdasági és a kulturális kérdések kommentálása, valamint a személyi változásokkal kapcsolatos találgatások. így készítették el jóslataikat - ki rosszindulatból, ki meg nem értésből - a jövőt illetően olyan dolgokban, amelyek továbbra is kizárólag a magyar párt, a kormány és nép elhatározásától függenek.

nekünk minden tettünk - intézkedéseink, s ha szükséges, ezek módosítása és továbbfejlesztése is - egy célt, a szocialista magyarország mielőbbi teljes felépítését szolgálja. elvitathatatlan jogunk és népünk megbízatásából adódó kötelezettségünk, hogy szilárd elvi alapokon állva, fejlődésünk valamennyi fázisában vizsgáljuk, elemezzük politikai, társadalmi, gazdasági, kulturális életünk minden mozzanatát, s ha szükségesnek ítéljük, a munka követelményeinek megfelelő intézkedéseket megtegyük. ezek az intézkedések nem vargabetűket jelentenek, hanem garanciáját képezik annak, hogy az utóbbi 15 évben kialakított, több pártkongresszus által továbbfejlesztett, az élet által kipróbált politikánkat lényegi változtatás nélkül eredményesen folytassuk tovább.

tisztelt országgyűlés!

puja frigyes külügyminiszter elvtárs beszámolója részletesen foglalkozott a nemzetközi élet kérdéseivel, kormányunk külpolitikai tevékenységével és feladatainkkal. megállapításai és következtetései teljes összhangban állnak a párt központi bizottságának legutóbbi, a x. pártkongresszus határozataira támaszkodó állásfoglalásával. ezt mi természetesen tartjuk. az országgyűlés két évvel ezelőtt alkotmányunkban is deklarálta a magyar szocialista munkáspárt politikai vezető szerepét.

/folyt.köv./

- 33 -

ü

bkk. 2. /kállai...2.folyt./e

ezzel alaptörvényünkben is szentesítette azt a gyakorlatot, hogy - mint az élet minden területén - a kormány külpolitikai tevékenységében éppugy, mint a tömegszervezetek, tömegmozgalmak, s a különböző intézmények nemzetközi munkájában következetesen érvényesítsük a párt iránymutatását.

külpolitikánkban rendkívül fontosak és nagy területet ölelnek fel az állami kapcsolatok, ám ezek a nemzetközi együttműködésnek csak egy részét képezik. a magyar szocialista munkáspárt nemcsak kidolgozza nemzetközi politikánk alapelveit, de maga is aktívan részt vesz azok gyakorlati megvalósításában. szoros, testvéri kapcsolatokat tart fenn, rendszeresen konzultál, kicseréli az elméleti és a gyakorlati munka tapasztalatait a szovjetunió kommunista pártjával, s a szocialista közösség testvérpártjaival. nagy gonddal és figyelemmel ápolja a barátságot európa és a világ kommunista- és munkáspártjaival, építi és erősíti a kapcsolatait a haladó pártokkal és mozgalmakkal.

egyre erősödő nemzetközi tekintélyünknek alapvető forrása, hogy következetesen vagyunk mind a bel-, mind a külpolitikában, ragaszkodunk céljainkhoz: a szocializmushoz, a békéhez, s éretük minden erőnket latbavetjük. álláspontunkat a külpolitika, s a nemzetközi viszonyok fejlődésének döntő kérdéseiben nem a politikai széljárás esetleges változásai, hanem marxista-leninista elveink, népünk érdekei, s a világfejlődés hosszutávú tendenciáinak felismerése határozza meg. ez a külpolitika nemzetközi méretekben a baráti szovjetunióval, a szocialista országokkal való szilárd szövetségre és egyre sokoldalubb együttműködésre, továbbá a szocialista gazdasági integrációt megvalósító kölcsönös gazdasági segítség tanácsára, s a védelmi erőinek egyesítését szolgáló varsói szerződésre épül.

ezekre a biztos alapokra támaszkodva kapcsolódik-kötődik külpolitikánk a kapitalista országok és a fejlődő világ minden haladó, antiimperialista erejéhez és segíti elő a különböző társadalmi rendszerű államok békés egymás mellett élését európai és világméretben egyaránt. ezeknek az alapoknak a megőrzése és erősítése külpolitikánk szocialista jellegének, konstruktivitásának és hatékonyságának záloga volt, s lesz a jövőben is.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...3.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

napjaink nemzetközi életének legjellegzetesebb vonása az, hogy fordulat megy végbe a hidegháborútól a békés egymás mellett éléshez, s ha akadályokon keresztül is, de folytatódik a nemzetközi feszültség enyhülése.

e folyamat alapvető oka és magyarázata a nemzetközi erőviszonyok folyamatos eltolódása a szocializmus, a béke, a demokrácia, s a nemzeti függetlenség javára. korunk a kapitalizmusból a szocializmusba való átmenet történelmi ideje, amelynek nyitánya a nagy októberi szocialista forradalom győzelme volt. azóta a történelem visszafordíthatatlan tendenciája az erőviszonyok eltolódása a szocializmus, a társadalmi haladás javára. a fejlődésnek ez az irányzata most, századunk hetvenes éveiben jut abba a szakaszába, amely a különböző társadalmi rendszerű államok között megkötött szerződések, egyezmények révén nemzetközi jogi normává emeli a szocialista politika 1917-ben meghirdetett célját: a békés egymás mellett élést.

közismert, hogy e tevékenység mai programját a szovjetunió kommunista pártjának xxiv. kongresszusa dolgozta ki, s e program megvalósítása során születtek meg azok a számottevő eredmények, amelyek a nemzetközi enyhüléshez, a békés egymás mellett élés irányában tett fordulathoz vezettek. ebből a szempontból lehet - és szükséges - értékelni a szovjetunió s a szocialista közösség országainak egyeztetett diplomáciai tevékenységét. örömmel állapíthatjuk meg, hogy országaink a békés egymás mellett élés elveinek érvényesítésében jelentős sikereket értek el, első sorban Európában. itt jutottunk a legtovább és itt bontakoznak ki - természetesen távolról sem ellentmondásokról mentesen - e politika legreményteljesebb távlatai. európa világpolitikai jelentőségét tekintve, ez igen biztató, s arra ösztönöz bennünket, hogy a szovjetunióval és a többi testvéri szocialista országgal közösen segítsük e folyamat további előrehaladását genfben, bécsben, minden más fórumon, s kétoldalu kapcsolatainkban is.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...4.folyt./e

a szocialista közösség országai egységének, együttműködésének megszilárdításában és elmélyítésében, a szocialista közösség hatalmas erejének még hatékonyabb érvényesítésében nagy jelentősége van a varsói szerződés politikai tanácskozó testülete multheti ülésének. a tanácskozás hozzájárult ahhoz, hogy a szocialista közösség államai eddigi politikájuknak megfelelően újabb lépéseket tegyenek nemzetközi tevékenységük folyamatos, sokoldalú koordinálására, amely biztosítja egységes fellépésünket a nemzetközi enyhülés folyamatainak elmélyítéséért, visszafordíthatatlanná tételéért vívott közös harcban. különös jelentősége van annak, hogy a szocialista közösség országai az európai biztonsági és együttműködési értekezletre nem mint végső célra tekintenek, hanem mint olyan kiindulópontokra, amellyel elkezdődik az európai kontinens államai új kapcsolatainak kialakítására irányuló történelmi munka. ugyanakkor a varsói szerződés tagállamai a békés egymás mellett élés sikere érdekében folytatott harcuk újabb erőforrásait tárták fel Európában, az egész világon. kijelentették, hogy készek az ilyen értelmű együttműködésre és erre szólítottak fel mindenkit.

küzdünk azért, hogy mielőbb összehívják az európai biztonsági értekezlet harmadik, befejező szakaszát, s legmagasabb szinten fogadják el az előző szakaszokban, a hosszú diplomáciai küzdelem árán kidolgozott dokumentumokat, amelyek az európai biztonsági rendszer keretétül szolgálnak.

küzdünk azért, hogy a politikai enyhülés katonai enyhüléssel egészüljön ki. a közép-európai fegyveres erő és a fegyverzet csökkentésével szűnjék meg a fegyverkezési hajszák, és kezdődjék meg az általános leszerelés. a szocialista országok több ízben, most varsóban is kijelentették, hogy ezzel segítik megteremteni annak a feltételét, hogy kontinensünkön a katonai tömbök megszűnjenek. amíg azonban az észak-atlanti szövetség tagállamai nem járulnak hozzá a két európai katonai-politikai szövetség egyidejű megszüntetéséhez, elengedhetetlen a varsói szerződés tagállamai védelmi képességének erősítése, s együttműködésük fejlesztése.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...5.folyt./e

tegnap jelent meg a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága és a minisztertanács állásfoglalása a varsói tanácskozás határozataival kapcsolatban. bizonyos vagyok benne, hogy az országgyűlés is kifejezi egyetértését, s támogatja azt a szándékunkat, hogy a magunk részéről mindent megteszünk a hadadás és a béke ügyét jól szolgáló célok maradéktalan megvalósulásáért.

földrészünk jelenéről és jövőjéről szólva, egy pillanatra sem feledkezhetünk meg arról, hogy az enyhülés irányában végbenemő általános fordulat harc kérdése volt, az ma, s az lesz a jövőben is. a hidegháború, a feszültségek, a kalandorpolitika lovagjai és haszonélvezői még nem tették le a fegyvert. változatlanul folytatják aknamunkájukat. mások, mivel nyíltan a siker egyre kevesebb reményével léphetnek fel, a legkülönbözőbb manipulációkkal próbálkoznak szándékaiknak érvényt szerezni. szavakban, nyilatkozataikban a békés egymás mellett élés híveinek álcázzák magukat, ám a politikai gyakorlatban, a nemzetközi fórumokon mindenféle ürüggyel igyekeznek az előrehaladást hátráltatni, a javuló nemzetközi légkört mérgezni.

e törekvések jegyében születnek, röppennek fel ujnak tűnő, látványos elgondolások, tetszetős tervek a kis- és a nagyeurópáról. közöttük szélsőségesen reakciós elképzelések is, amelyek a kiszélesedett közös piac bázisán, az egyesült államok támogatásával katonai-politikai egységet kívánnak létrehozni a szocialista közösség országai ellen. mások az európai egységet valamiféle harmadik erőnek képzelik el az úgynevezett két „szuperhatalom”, a szovjetunió és az egyesült államok között. véleményünk szerint európa népeinek békéje és biztonsága csakis olyan kollektív biztonsági rendszer keretében valósítható meg, amely arra a történelmi tényre épül, hogy földrészünkön ma két társadalmi rendszer létezik. ezt a tényt semmiféle „egységtervek”, nem változtathatják meg. viszont az európai biztonsági rendszer lehetővé teszi, hogy a különböző társadalmi rendszerű államok között a teljes egyenjogúság, a kölcsönös előnyök alapján, mindenféle diszkriminációt kizárva, élénk sokoldalú gazdasági, kereskedelmi, tudományos és kulturális kapcsolatok alakuljanak ki. lehetővé teszi, hogy növekedjék azoknak a jóakaró embereknek a száma, akik más anyanyelvű, más országokban élő sorstársuk mindennapi életével, kulturájával, küzdelmével és gondjaival kívánnak megismerkedni.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...6.folyt./e

az európai biztonságért folytatott küzdelmünk eredményeit pozitívan értékeljük. a gyökeres fordulatnak azonban még csak a kezdetén vagyunk. a folytatás nemcsak tőlünk, de a tőkés országok uralkodó és kormányköreinek az eddiginél konstruktívabb magatartásától is függ.

most európa áll az első helyen, de a békés egymás mellett élés, a biztonság és együttműködés nem korlátozható Európára. a béke, s így a biztonság és az együttműködés - oszthatatlan! ez a politika hosszabb távon összeegyeztethetetlen azzal, hogy egyik kontinensen érvényesül, a másikon és a harmadikon nem.

különösen fontos azt ma hangsúlyozni, mert az imperializmus erői is felismerték azt a tényt, hogy a gyarmati rabságból felszabadult, valamint a valóságos politikai és gazdasági függetlenségükért küzdő országok, nemzeti céljaik megvalósításán munkálkodva, a szocialista közösség természetes szövetségesei. természetes szövetségesei, hiszen a szocialista országok segítségének ára soha nem volt és soha nem lesz szuverenitásuk feladása! az agresszív erők viszont mindent elkövetnek, hogy erőszakos politikai, gazdasági manőverekkel behálózzák ezeket az országokat, s azok jobb létéért küzdő hazafias tömegeit megtéveszték. az öntudatra ébredő népek azonban mind határozottabban támogatják az el nem kötelezett országok imperialistaellenes álláspontját, határozott fellépésüket az enyhülésért, a háború és agresszió ellen, a békéért, a népek függetlenségéért.

az oszthatatlan béke követelése tükröződik a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének dokumentumaiban is. az európai biztonság kérdései mellett határozottan állást foglalt a vietnami és a közel-keleti kérdésben. követelte továbbá, hogy vessenek véget az önkénynek, a demokraták üldözésének chileben. felhívta a világ közvéleményét: még szélesebben bontakoztassa ki a nemzetközi szolidaritási mozgalmat a chilei nép iránt, amely harcot folytat hazájában a katonai junta véres terrorja ellen.

a béke, a biztonság, az együttműködés sürgetően követeli, hogy szerezzenek érvényt saigonnal szemben a párizsi megállapodásoknak, izraellel szemben a biztonsági tanács és az ENSZ-közgyűlés határozatainak. megköveteli, hogy szüntessék meg a szégyenletes gyarmati rendszer még szégyenletesebb maradványait, hogy a világ országai kényszerítsék rá a portugál gyarmatosítókat és másokat is az afrikai népek nemzeti jogainak tudomásul vételére.
/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...7.folyt./e

megköveteli, hogy az amerikai egyesült államok tartsa tiszteltben a latin-amerikai országok és népek jogát sorsuk alakítására, természeti kincseik felhasználására. csak így válhat a békés egymás mellett élés politikája a nemzetközi kapcsolatokat meghatározó normává, minden ország, minden nép, minden nemzet javára.

tisztelt országgyűlés!

külgügyminiszterünk beszámolójában állást foglalt a nemzetközi élet konkrét kérdéseiben is. ezek közül kívánok néhányhoz megjegyzéseket fűzni.

pártunk, kormányunk, közvéleményünk változatlanul és következetesen támogatja a testvéri vietnami népet nagy nemzeti céljaiért vívott hősi harcában. támogatjuk a vietnami demokratikus köztársaságot a helyreállítás, az újjáépítés, a szocialista építőmunka kibontakoztatásában. támogatjuk a dél-vietnami köztársaság ideiglenes forradalmi kormányát a demokratikus, semleges dél-vietnamért, vietnam békés egyesítéséért folytatott harcában. egyetértésünket fejezzük ki és támogatjuk az ideiglenes forradalmi kormány új javaslatait, amelyeket a párizsi egyezmények megvalósítása érdekében terjesztett elő ez év március 22-én.

ezekben látjuk az előrelépés lehetőségét. a saigoni kormányra és az egyesült államokra hárul a felelősség, hogy ez a lépés megtörténik-e, vagy továbbra is fegyverekkel folyik a „párbeszéd”, dél-vietnamban. a realitásoknak nagy az ereje! meggyőződésünk, hogy a haladó világ a vietnami nép küzdelmének támogatásával rákényszerítheti a politikai reakció erőit a realitások tudomásul vételére dél-vietnamban is.

a világpolitika másik, állandó figyelmet kívánó kérdése a közel-keleti válság. közismert, hogy e téren kezdettől fogva az imperialista agresszió ellen küzdő népek, országok mellett állunk. elvi alapokon kialakított álláspontunk nem változott. igazságos politikai rendezést kívánunk, amelynek tartalma nem lehet kevesebb, mint a megszállt arab területek feltétel nélküli kiürítése, s a palesztinai arab nép jogainak helyreállítása. támogatunk minden törekvést, amely ezt az igazságos célt szolgálja. úgy gondoljuk, hogy az októberi háború után tett ismert lépések elősegíthetik az igazságos rendezést.
/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...8.folyt./e

napjainkban a közel-keleti válság rendezése érdekében élénk diplomáciai tevékenység folyik. az októberi háború, az olajembargó, s izrael makacsul agresszív magatartása, úgy tűnik, oly helyzetet teremtett, amelyben az egyesült államoknak is fel kellett ismernie, hogy a közel-keleti kérdés rendezésében a holtpontról ki kell mozdulni.

a kibontakozás azonban csak akkor lehet tartós, csak akkor szolgálhatja jól az arab világ dolgozó tömegeinek, s így jövőjének is érdekeit, ha az imperializmus, az agresszió elleni harc megbonthatatlanul összefonódik a társadalmi haladásért, az igazságos társadalmi berendezkedésért folytatott belső küzdelemmel; ha a haladó arab államok az egyre bonyolultabbá váló nemzetközi harcban történelmi tapasztalataikhoz és szerződéseikben vállalt kötelezettségeikhez híven, továbbra is természetes szövetségeseikre, a szocialista közösség országaira támaszkodnak; tovább erősítik az arab népek barátságát és együttműködését a szovjetunióval és a szocialista közösség országaival.

az enyhülés általánossá tételéért vívott küzdelemben számolni kell az imperializmus további ellentámadásával, amely ma elsősorban ideológiai-politikai síkon bontakozik ki. amint puja elvtárs is említette: ennek egyik eszköze, ahogyan arra a kérdésre felelnek: kinek előnyös a békés egymás mellett élés politikája? a legjellegzetesebb imperialista válasz - és ezt egyként hangoztatják a szélsőségesen reakciós amerikai szenátorok és az amerikai szakszervezetek jobboldali vezetői -, az, hogy ez a politika csak a szovjetunióval és a szocialista országokkal előnyös, s ezért cserébe olyan engedményeket akarnak tőlük kicsikarni, amely gyengíti belső társadalmi rendjüket. nem tudom, mit képzelnek ezek az urak! ha a legélesebb hideg- és melegháborús időszakokban megvédtük belső rendszerünket az illetéktelen beavatkozástól, úgy természetesen ez nem lehet alku tárgya most, az enyhülés időszakában sem. de ne térjünk ki a kérdés elől, feleljünk rá őszintén: valójában kinek előnyös az enyhülés? vitathatatlan, hogy mindenkinek, kivéve a monopolizmust, ipari komplexumok szélsőséges csoportjait és hü politikai fegyverhordozóikat. de mi nem kívánjuk, hogy nekik is kedvezzen! az olyan enyhülés, amely a fegyvergyárosoknak jó - lehetetlen!
/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...9.folyt./e

sajnálatos, de tény, hogy az enyhülés folyamata ellen lép fel a kínai népköztársaság vezetése. a maoista vezetés nagyhatalmi sovinszta politikája megvalósítása érdekében a világ legreakciósabb erőivel szövetezik, s az antiimperialista harc frontjának gyengítésére törekszik. peking ma ugyyszólván minden esetben a szocialista államok közös irányvonalával, a béke és biztonság létérdekeivel szemben lép fel, rágalmazza a szovjetuniót, a szocialista közösség országait. a mai kínai politika a nemzetközi imperializmus számára a széleskörű stratégiai és taktikai manőverek lehetőségét biztosítja a szocialista világrendszer, a nemzetközi forradalmi mozgalom ellen vívott harcban; kárt okoz a nemzetközi kommunista mozgalomnak, az imperialista-ellenes erők közös ügyének, s mérhetetlen károkat okoz magának a kínai népnek is.

ez a politika a nemzetközi kommunista mozgalomban egyre jobban elszigetelődik. mind kevesebb a támogatója, mind több az ellenzője.

az imperialista propaganda, a tényeket elferdítve azt hirtelteti, hogy a szovjetunió és a szocialista országok ki akarják közösitni kínát. józan ésszel nehéz hitelt adni az efféle állításoknak. a mi politikánk, amely a határozott eszmei harcot jelent ugyan a maoizmus antimarxista eszmerendszerével szemben, változatlanul arra törekszik, hogy fenntartsa és szélesítse az államközi kapcsolatokat minden formáját a kínai népköztársasággal. nem a szocialista országok tehetnek róla, hogy az erre irányuló javaslataik merev visszautasításra találtak. így az a különös helyzet állt elő, hogy amíg a kapitalista országokkal való kapcsolatainkban lassan-lassan felszámoljuk a hidegháborút, addig a kínai vezetők ennek az áldatlan időszaknak csődöt mondott fegyvereit alkalmazzák a szovjetunióval, a szocialista országokkal szemben. most is hangsúlyozzuk: a mi célunk nem valamiféle „kiközösítés”, éppen ellenkezőleg: az, hogy a kínai nép, a kínai népköztársaság ismét foglalja el helyét a szocialista népek nagy családjában, s a népek antiimperialista harcának ismét aktív részesévé válják.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...10.folyt./e

tisztelt országgyűlés!

a nemzetközi helyzetről, nemzetközi tevékenységünkről szólva nem hagyhatjuk figyelmen kívül azt a rendkívül jelentős aktivitást, amelyet társadalmi szerveink és mozgalmaink folytatnak. elvi szempontból azért, mert a népek a világpolitika alapkérdésének - a háboru vagy béke, a hidegháboru vagy biztonság és együttműködés kérdéseinek - elsőszámu érdekeltjei. gyakorlati szempontból pedig azért, mert a társadalmi erők, a közvélemény a nemzetközi helyzet alakulásának, sőt, alakításának állandóan ható tényezői.

mint már előljáróban is utaltam erre, a tömegszervezetek és tömegmozgalmak értékesen járulnak hozzá a nemzetközi életben való jelenlétünk, részvételünk gazdagításához. a nemzetközi életben is növekszik a szakszervezetek szerepe és tekintélye. erősödő kapcsolataikban hasznosan szolgálják a nemzetközi munkásosztály jobb és hatékonyabb együttműködését, mindezekelött a szakszervezeti világszövetség keretein belül, de más munkásszervezetekkel és szakszervezetekkel is. gazdagodnak a hazafias népfront mozgalom ilyen jellegű kapcsolatai is. az utóbbi évtizedben, főleg a korábbi gyarmati elnyomás alatt szenvedő országokban, előtérbe került a nemzeti összefogás erősítése, a különböző haladó mozgalmak tömörítése a közös nagy célok, a szabadság és a demokrácia védelmére, kibontakoztatására. a több évtizedes tapasztalatokkal rendelkező magyar népfront-mozgalom, az egyre növekvő érdeklődés jegyében szélesíti kapcsolatait ezekkel a szervezetekkel és mozgalmakkal.

eredményesen növelik, gazdagítják kapcsolataikat a szocialista közösség ifjusági szervezetei, közöttük a magyar kommunista ifjusági szövetség. a nemzetközi nőmozgalomra az a jellemző, hogy jóllehet a különböző társadalmi berendezésű és fejlettségi szinten álló országokban a nők egyenjogúságáért folytatott harc más és más problémákat vet fel, a világ békéjéért és biztonságáért folytatott harcban a nők egységesen és erőteljesen lépnek fel a világ minden táján. a magyar nőmozgalom kapcsolatainak bővítésével, tapasztalatainak átadásával értékesen járul hozzá a nemzetközi összefogáshoz. számbavéve hazai eredményeinket, elismerés illeti a magyar társadalmi szervezeteket és mozgalmakat, mert egyre szélesedő nemzetközi munkájukkal segítették és segítik a párt és a kormány külpolitikai feladatainak jó végrehajtását.

/folyt.köv./

bkk. 2. /kállai...11.folyt./e

a magyar békemozgalom eredményei nemzetközileg ismertek és elismertek. ezekben a napokban ünnepeljük a béke világtanács és a magyar békemozgalom megalakulásának 25. évfordulóját. az évforduló arra emlékeztet, hogy nemcsak az államközi politikában vált gyakorlattá a legmagasabb szintű találkozók tartása, hanem a békéért küzdő társadalmi erők is a legmagasabb szinten - a haladásért oly sok áldozatot vállaló munkások és parasztok, tudósok és művészek, közéleti személyiségek és egyházi vezetők részvételével - mozgósítják a békét kívánó emberek millióit, sőt százmillióit, a feszültség csökkentéséért, a haladás, a szocializmus erőinek győzelméért.

meggyőződéssel valljuk, hogy a világ nem indulhatott volna el az általános béke, biztonság és együttműködés útján, nem juthatott volna el az általános fordulathoz, ha a népek nem ismerték volna fel érdekeiket, s fel nem léptek volna érdekeik védelmében. ezek érlelték és elősegítették a diplomáciai, állami egyezmények létrejöttét is.

és továbbmenve: minden eredmény, amelyről ma számot adhatunk, olyan mértékben válik megmásíthatatlanná, olyan mértékben szilárdíthatjuk meg, s fejleszthetjük tovább, amilyen mértékben szélesedik és mélyül a szocialista világ külpolitikai céljaival összhangban cselekvő társadalmi mozgalom.

a világ békeszerető erőinek a mult esztendő végén rendezett moszkvai kongresszusán kifejezésre jutott, hogy a nemzetközi helyzet jelenleg kedvezően alakuló stádiumában nem csökken, ellenkezőleg: tovább növekszik a haladó tömegek harcának a jelentősége. ez szükséges és lehetséges is! hiszen a szocialista külpolitika az emberiség létérdekeit, törekvéseit és vágyait fogalmazza meg.

tisztelt országgyűlés!

puja elvtárs beszámolója jelentős és eredményes külpolitikai tevékenységről adott számot. a nemzetközi életről, világpolitikai helyzetről felvázolt kép tovább erősíti bizalmunkat, a további pozitív irányu előrehaladásba vetett hitünket. a mi bizalmunk nem ujkeletű és nem megalapozatlan. a béke megvédéséért, a feszültség enyhüléséért, a nemzetközi kapcsolatok rendezéséért és bővítéséért léptünk fel, cselekedtünk a hidegháboru legnehezebb és legválságosabb időszakában.

/folyt.köv./

p a r l a m e n t

bkk. 2. /kállai...12.folyt./e

bizakodásunk most annál inkább indokolt, mert látjuk azokat a növekvő erőket, amelyek - mint eddig is - következetesen szállnak sikra a békéért és haladásért. a szocialista közös-ség országai, a kommunista- és munkáspártok, a haladó mozgalmak, s a békeszerető emberek száz és százmilliói az elért sikerek láttán növekvő önérettel építik tovább a tartós békéhez, a haladás, a szocializmus győzelméhez vezető utat.

a magyar szocialista munkáspárt központi bizottsága és a magam nevében külügyminiszterünk beszámolóját elfogadom, s az országgyűlésnek is elfogadásra javasolom.

/mti/

- 44 -

M.T.I.

Szerkeszti a Belpolitikai Szerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf. 3. Tel.: 159-490. Telex: 22-4371

Belföldi hírek

bb 1. csaknem száz zenekar szórakoztatja az idén a balaton vendégseregét

vid ká bh -cz

1974. április 25.

a balaton-vidék 42 partmenti településén a nyári szezonban esténként - becslések szerint - csaknem százezer nyaraló és kiránduló vendég kíván szórakozni. a szabadtéri mozik előadásain, a vidám szórakoztató esteken kívül a nyaralók jó részét a kedveltebb vendéglátóipari létesítményekben töltik az estéket. szerte a partvidéken az idén is csaknem száz tánc- és népi-zenekar gondoskodik majd a jó hangulatról. a nagyobb idegenforgalmi központokban külföldi zenekarokat is szerződtetnek a nyári főidényre. a nagyforgalmu bárokban és éttermekben a legnépszerűbb fővárosi együttesek szolgáltatják a zenét.

/mti/

N

- 1 -

bb 2. a ,, gödi fészek,, felhívása

bh hgy

1974. április 25.

a ,, gödi fészek,, megalakulásának 50. évfordulója alkalmából ez évben állandó jellegű múzeum épül a fészekben. a fészek vezetősége kéri a volt mte-istákat, akiknek tulajdonában emléktárgyak /sporteszköz, serleg, plakett, érem, sportöltözet, kéking, plakát, újságcikk, zászló, fénykép, stb./ vagy bármilyen más a fészekre, vagy nagyszénásra emlékeztető anyagok vannak a tulajdonjog megtartása mellett ajánlják fel a múzeum részére.

értesítést, vagy a tárgy megküldését a szervező bizottság június 15-ig az alábbi címre kéri: vörös meteor egyetértés sk., 1073. budapest, vii., lenin krt. 24./mti/

--

bb 3. új fenyőfajták a karácsonyfa telepeken

vid ká bh -cz

1974. április 25

a borsod megyei erdő- és fafeldolgozó gazdaság évek óta külön erre a célra létesített telepeiről látja el karácsonyfaival a lakosságot. az utóbbi években, elsősorban a központi fűtéses lakások számának gyarapodásával, az igények megváltoztak. az állandó hőmérsékletű lakásokban ugyanis az eddig hagyományosan karácsonyfának használt lucfenyő hamar kiszárad, elhullajtja tűlevelét. az ,, izlés-változást,, követve az idén négy helyen új fajtákból - norman- és jegenyefenyőkből - létesítenek karácsonyfa telepet. ezek jól bírják a száraz, meleg szobai levegőt, hosszabb ideig ,, üdék,, maradnak. a mintegy százezer csemete ültetését megkezdték. a hároméves csemetétet hat-nyolc éves korukban vágják ki./mti/

--

M

- 2 -

bb 4. /felhasználható: 9 órától!!!

a nevelőotthonokban élő gyermekek helyzetéről tárgyalt a xii. kerületi párt- végrehajtóbizottság

t gy tm hi bh -cz

1974. április 25.

szép környezetben, a xii. kerület zöldövezetében összesen 9 állami nevelőotthonban él, tanul több mint 650 fiatal. az utóbbi években sokat javult az otthonok ellátottsága, valamennyit felújították. évente egy gyermekre 20-50 ezer forintot költenek - hangzott el a xii. kerületi párt végrehajtóbizottság csütörtöki ülésén.

az otthonokban dolgozó több mint 130 pedagógus áldozatkész munkával igyekszik pótolni a család, a szülők gondoskodását, emellett szocialista közösségi emberré, munkát szerető felnőtte nevelni a legfogékonyabb korukat itt töltő gyerekeket. mint a párt-végrehajtóbizottság ülésén megállapították, sikerült emelni a nevelő munka színvonalát. a városrész nevelőotthonaiban gondozott gyermekek nagyobb része tulkoros, antiszociális vagy értelmi fogyatékos. többségük fejlődésére a családi körülményeik károsan hatottak. a nevelők az oktatáspolitikai határozatból adódó feladatokat kidolgozták, s igyekeznek több intézetben külön-külön is foglalkozni az ilyen gyerekekkel. a szervezett sport-, kulturális és egyéb közösségi foglalkozások mind színesebbé teszik az otthonok életét. fontos szerepet játszik ebben a munkára nevelés is. többhelyütt - a zrinyi miklós és a zirzen janka otthonokban - kísérletképpen bevezették a rendszeres termelő tevékenységet, s a kapott pénz a gyerekek kirándulásra, táborozásra fordítják. a szilágyi erzsébet nevelőotthonban kötőgépeket vásároltak, a gyerekek maguk készítik ruházatuk egy részét. a párt-végrehajtóbizottság ülésén megállapították: a munkára nevelésben még korántsem használtak ki minden lehetőséget. több segítséget nyújthatnának a patronáló vállalatok is. külön említésre méltó az esze tamás nevelőotthon gyermek-közösségének vállalása: a növendékek tavaly társadalmi munkában fél kilométer bekötőutat építettek és mintegy 25 000 forint értékű társadalmi munkát végeztek. a tapasztalatok szerint az intézeti gyermek önkormányzat kialakítása nagyban érdekelte a fiatalokat saját életük alakításában. szóvá tették viszont: a nevelőotthoni gyermekek pályairányítása sok nehézségbe ütközik. például súlyos gondot okoz a szakmunkássá vált, illetve a nagykorúságukat elért állami gondozottak elbocsátása. ahol a család nem alkalmas a visszafogadásra, a fiatalok szinte megoldhatatlan problémával kerülnek szembe, esetleg kárba vész a többéves nevelőmunka eredménye. az ülésen többen felvetették: helyes megoldás volna megfelelő munkásszálás vagy más elhelyezési lehetőség kialakítása, biztosítása./mti/

--

M

- 3 -

bb 5. eszperantó-nap szegeden

vid kz bh la

1974. április 25.

a béke és barátság hónapjában a magyar eszperantó szövetség csongrád megyei területi bizottsága az idén szegeden május 12-én rendezi meg a hagyományos eszperantó-napot. a megnyitó ünnepséget az ifjúsági házban tartják. az ünnepségekre meghívták szeged jugoszláv testvérvárosa - szabadka - képviselőit is. a találkozó napján alkalmi postahivatal működik, s ez különleges bélyegzőt használ./mti/

bb 6. pozdorjalap nyomtatott mintákkal

vid ká bh -cz

1974. április 25.

a szegedi kenderfonó és szövőipari vállalat rostkikészítő üzemében az idén már 50 000 köbméter butorlapot gyártanak a korábban csak hulladékként értékesített, tüzelésre használt pozdorjából. a pelyvaszerűen összetört kenderszálakból préselt lapok felülete meglehetősen érdes, ezért sokféle eljárást dolgoztak ki a finomítására. ilyen új eljárással készül a „tripo”, vagyis a három rétegből álló pozdorjalap. ezt úgy állítják elő, hogy a natur pozdorjalapot szendvics-szerűen két falamez közé ragasztják. ennél tetszetősebb és olcsóbb butorlapot nyernek legújabban kidolgozott technológiájukkal, amely szerint mintákkal nyomtatott papírt ragasztanak a pozdorja felületére. az importált, különleges papír rögzítésére furnirozó berendezést alakították át. az új cikk, a nyomtatott butorlap próbagyártását megkezdték./mti/

- 4 -

bb.7. tavak, autóspihenők a zalai erdőben

vid/ká/ok -cz

1974. április 25.

a zalaegerszegi állami erdőrendezőség munkatársai kezdeményezésére a megye erdeinek egyrésze új funkciót kap: az emberek pihenését, felüdülését szolgálja. ennek érdekében több, jól megközelíthető ligetet jelöltek ki. galambok község határában Morgásparadicsomot alakítottak ki egy mesterséges víztárolónál, az erdőktől övezett szentpéterföldei vadászkastély közelében ugyancsak tavat létesítettek. az autós turisták az erdővel szegélyezett utszakaszokon kényelmes pihenőket találhatnak. a keszthelyt és a rédicsi határátkelő állomást összekötő 75-ös utvonal mellett több erdei pihenőt alakítottak ki az autósoknak. a megyét átszelő 7-es számú főutvonal mentén ugynevezett kamionos pihenőket hoztak létre, ahol egyszerre 3-4 kocsi is megállhat.

a zalai erdő- és fafeldolgozó gazdaság és az állami erdőrendezőség közös erővel dolgozik a nagykanizsai parkerdő kialakításán. a városközeleli erdő ettől az évtől kezdve jóléti szerepet tölt be. a parkerdő közepén nagy kiterjedésű mesterséges tavat képeztek./mti/

bb.8. szakszervezet és tudományos egyesület együttműködése

vid/ká/ok -cz

1974. április 25.

együttműködési megállapodás jött létre a szakszervezetek szabolcs-szatmár megyei tanácsának elnöksége és az mtesz megyei szervezete között. az együttműködés legfőbb célja összehangolni a feladatokat, kialakítani a közös munkaterületeket, elősegíteni a megye gazdasági, társadalmi és tudománypolitikai céljainak megvalósítását. az együttműködés főbb területei: a megye gazdasági és műszaki haladását megalapozó fejlesztési elképzelések, tervek kezdeményezése, a társadalmi bírálat elősegítése, a beruházási és műszaki fejlesztési tevékenység támogatása, a munka hatékonyságának növelése, a vezetéstudomány fejlesztése, a vállalati üzem- és munkaszervezés továbbfejlesztése, a szakmai tudományos, műszaki, gazdasági tájékoztatás, az újító mozgalom, a szocialista munkaverseny és brigádmozgalom szélesebbkörű kibontakoztatása./mti/

8.00/ok

- 5 -

glog

bb.9. gyümölcsöző együttműködés a fémipari kutató intézettel
- hatmillió forintot költ kutatásra az ajkai timföldgyár

vid/ká/ok -cz

1974. április 25.

ebben az esztendőben hatmillió forintot fordít az ajkai timföldgyár azokra a kutatásokra, amelyekkel a további műszaki fejlesztést alapozzák meg. a számottevő összegnek felét közvetlenül a gyár kollektívája hasznosítja, jelentős részét pedig a fémipari kutató intézet tudományos munkájára fordítják. az együttműködés során elsősorban a világgpiacon egyre drágább nátronlúg gazdaságos felhasználását kutatják, és megoldásokat keresnek az eddigi adagok csökkentésére is. a közös kutató munka eredménye, hogy az idén már üzemi méretekben is kipróbálták az új ülepítőszeret, amely a timföldgyártás gazdaságosságát segíti.

a fémipari kutató intézet és az ajkai timföldgyár együttműködése kiterjed az alumíniumkohászatra is, elsősorban az elektromos áram hatásfokának növelésén fáradoznak, és új eljárással korszerűsítik a nagynyomású öntési technológiát./mti/

bb.10. elhunyt várhegyi lászló

se/ok hgy

1974. április 25.

a párt- és munkásmozgalom régi harcosa, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetéttje, a bvg 4. gyáregységének nyugdíjas művezetője. hamvasztás előtti bucsuztatása a mező imre uti /kerepesi/ temető fedett diszravatalozójában április 30-án délután fél háromkor lesz.

mszmp xiv. kerületi bizottsága

/mti/

..-

10.30/ok

- 6 -

1140g

bb.11. ifjusági parlament nyiregyházán

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

mintegy 500 fiatal részvételével ifjusági parlamentet tartottak csütörtökön a nyiregyházi mezőgazdasági főiskolán. a parlament plenáris ülésén dr. vétek jános főigazgató összegezte az oktató-nevelő munka, a tanár-diák viszony javítása, a művelődési és sportlehetőségek bővítése, a fiatalok önállóságra nevelése érdekében hozott intézkedéseket és további feladatokat. ezt követően három szekcióban vitatták meg a konkrét tennivalókat./mti/

bb.12. ifjumunkás napok zala megyében

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

a kisz zala megyei bizottsága és a szakszervezetek zala megyei tanácsa szervezésében április 25. és október 14. között ifjumunkás napokat rendeznek a megyében. ez idő alatt 16 nagyobb rendezvényre kerül sor, amelyeken összesen mintegy 3 000 ifjumunkás és 1.500 szakmunkástanuló részvételére számítanak.

az ifjumunkás napok rendezvénysorozatát csütörtökön nyitották meg a nagykanizsai olajmunkások erkel ferenc művelődési házában. elsőként az ifjusági szocialista brigádvezetők találkozóját rendezték meg. a megye üzemeiben és vállalatainál 327 ifjusági szocialista brigád dolgozik, ezek képviselőiben tanácskoztak a brigádvezetők és ifjusági vezetők a brigádletről, az üzemi, termelési körülményekről./mti/

bb.13. nemzetközi tanácskozás a szocialista filmgyártás fejlesztéséről

mné/ra hgy

1974. április 25.

a bolgár népköztársaság, a csehszlovák szocialista köztársaság, a lengyel népköztársaság, a magyar népköztársaság, a német demokratikus köztársaság, a román szocialista köztársaság és a szovjet szocialista köztársaság szövetsége állami filmgyártásának és filmművészeti szövetségeinek vezetői április 23-24-én, budapesten tanácskozást tartottak.

/folyt.köv./

10.55/ra

-7-

1150g

bb.13./ nemzetközi tanácskozás ...folyt./ra

a bolgár népköztársaság küldöttségét p.piszarev, a művészeti és kulturális bizottság elnökhelyettese, a bolgár film főigazgatója; a csehszlovák szocialista köztársaság küldöttségét dr. jiri purs, a film főigazgatóság vezetője; a lengyel népköztársaság küldöttségét m. wojtczak, a kulturális és művészeti minisztérium miniszterhelyettese; a magyar népköztársaság küldöttségét dr. simó jeno, a művelődésügyi minisztérium miniszterhelyettese; a német demokratikus köztársaság küldöttségét hans starke, a művelődésügyi minisztérium miniszterhelyettese; a román szocialista köztársaság küldöttségét dimitru ghise, a kultúrális és szocialista nevelés tanácsának alelnöke; a szovjet szocialista köztársaságok szövetsége küldöttségét f.t.jermas, a filmbizottság elnöke vezette. művelődési film művészeti

a tanácskozás résztvevői foglalkoztak az információk cseréjének és az együttműködés különböző formáinak továbbfejlesztésével. ajánlasként elfogadták, hogy a jövőben a szocialista országok filmgyártási együttműködésében megkülönböztetett helyet foglal el az információ-csere, a kooperáció és a koprodukciós filmek gyártása.

megállapították, hogy a tanácskozás hasznos volt a résztvevő szocialista országok filmművészeti, filmgyártási, és forgalmazási együttműködésének további szélesítése szempontjából. a közösen végzett munka eredményesen szolgálhatja a nemzeti filmművészetek fejlődését és a szocialista filmművészet nemzetközi megbecsülését. állást foglaltak a szocialista filmművészet és filmgyártás eszmei, művészi és gyakorlati együttműködésének fejlesztése mellett.

egyetértettek abban, hogy a filmművészet és filmgyártás jelentős helyet tölt be a béke és egymás mellett élés jelenlegi szakaszában, a nemzetközi méretekben folyó politikai-ideológiai harcban. a szocialista filmművészet szerepe növekszik a béke erősítésében és a szocializmus eszméinek, a szocialista tudat és életmód fejlesztésében, a tömegek szocialista szellemű nevelésében, gondolati és érzelmi életük gazdagításában.

a tanácskozás a varsói szerződés politikai tanácskozó testületének 1974. áprilisi ülésén elfogadott közlemény és dokumentumok alapján, azok szellemében alakította ki a további együttműködés irányelveit. és kommunista építés eredményeinek bemutatásában;

/folyt.köv./ felelőssége fokozódik a szocialista

11.05/ra

-8-

12²⁵g

bb.13./ nemzetközi tanácskozás ...2.folyt./ra

a tanácskozáson résztvevő delegáció vezetőit fogadta aczél györgy, az mszmp politikai bizottságának tagja, a minisztertanács elnökhelyettese. a megbeszélésen résztvett dr. simó jeno művelődésügyi miniszterhelyettes is.

dr.orbán lászló, művelődésügyi államtitkár szerdán este fogadást adott a gellért szállóban a résztvevők tiszteletére./mti/
minisztériumi --

bb.14. ülést tartott a postások szakszervezetének központi vezetősége

t/kf/kf/ra hgy

1974. április 25.

az előző, 1971. évi, kongresszuson meghatározott feladatok, vállalt kötelezettségek többségét időarányosan teljesítette a szakszervezet, sikerült rendezni a postásokat érintő főbb kérdéseket - hangsúlyozta besenyei miklós főtitkár, a postások szakszervezete központi vezetőségének csütörtöki ülésén.

a főtitkár egyebek között elmondotta, hogy a posta műszaki, gazdasági fejlődésével együtt viszonylag kedvezően alakultak a dolgozók élet- és munkakörülményei, sikerült megszüntetni a nagyobb béraránytalanságokat. rendezték a bérét 15 000 olyan postásnak, akinek fizetése nem érte el az alsó határt sem. az idén egyébként további 6,1 százalékkal növelik elsősorban a közönséggel közvetlenül kapcsolatban álló postások, a nagy hivatalok felvételi dolgozóinak, a kézbesítőknek a bérét, s ettől a szolgáltatások minőségének javulását is várják. teljesült a legutóbbi kongresszus által kijelölt fontos cél: a postások munkaidőjének rendezése.

a központi vezetőség részletesen értékelte a szakszervezet érdekvédelmi tevékenységét, politikai nevelő munkáját, foglalkozott az üzemi demokrácia fejlesztésével, s megtárgyalta a kollektív szerződés megújítását, módosítását. az új kollektív szerződésbe már bekerült az, hogy a postánál a munkaidő heti 44 óra, ugyanakkor rendelkezik a többlet szabadidő kiadásának módozatairól is. a szakszervezeti és a gazdasági vezetők döntése alapján a szerződésnek a lakásépítés támogatásával foglalkozó részét kiegészítették. rendszeresítik a postánál, hogy a három vagy többgyermekes munkások 25 000, az egyéb dolgozók 15 000 forintot kapnak az eddigi kedvezményeken felül lakásépítéshez, vásárláshoz.

végül a szakszervezet gazdálkodását vitatta meg a központi vezetőség./mti/

--

11.15/ra

-9-

12³⁰g

bb.15. közlekedési balesetek

ra se

1974. április 25.

a xv. kerület felszabadulás ^{utca} útja és Bánkút kereszteződésében szabálytalanul kanyarodott kerékpárjával egri Mihály 19 éves géplakatos, budapesti lakos és egy motorkerékpárral összeütközött. egri Mihály súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították.

dr. Csillag Miklós 79 éves segédmuzeológus, budapesti lakos, szabálytalanul haladt át a vi. Lenin körut és Rudas László utca kereszteződésében, és egy k jelzésű autóbusz elütötte. a mentők súlyos, nem életveszélyes sérüléssel szállították kórházba.

a xii. németvölgyi út és Stromfeld Aurél utca kereszteződésében Paál Miklósné 37 éves technikus, budapesti lakos, személygépkocsijával nem adott áthaladási elsőbbséget és összeütközött egy személygépkocsival. a baleset közvetkeztében a véttlen személygépkocsi vezetője, Harsy Gyuláné 26 éves adminisztrátor, budapesti lakos súlyos, nem életveszélyes sérülést szenvedett. a mentők kórházba szállították, Paál Miklósné ellen eljárás indult./mti/

..-

bb.16. rostás István

ok hgy

1974. április 25.

a Magyar Vöröskereszt alelnöke a csehszlovák vöröskereszt VII. kongresszusára csütörtökön Prágába utazott./mti/

..-

bb.17. elkészült a videoton új tabi üzeme

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

a videoton néhány évvel ezelőtt gyáregységet létesített a Somogy megyei tabon a tv. szerelvények gyártására. nem sokkal a gyáregység létrehozása után a videoton a tanácsai szervek segítségével, mintegy 80 millió forint költséggel, új üzemi építést kezdte meg azzal a céllal, hogy létrehozza tabon a számítógép program egyik bázisát. mint ismeretes, a videoton az r 10-es számítógép profilgazdája.

az új üzem a hozzá tartozó 600 személyes üzemi étkezdével, raktárral, kisegítőteleppel együtt elkészült. ezentúl itt gyártják a számítógépeknél használt ferritmemóriaegységeket, és itt szerelik a nyomtatott áramköröket is./mti/

..-

11.30/ok

- 10 -

1235g

bb.18. cps bemutató szabadbattyánban

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

terjed a bábolnai kukoricatermesztési módszer fejezékben is: tizennégy gazdaság összesen harminchárom és félszer hektárral tagja a cps-nek. a kukoricatermelő közös vállalat dunántúli körzeti központja és a szabadbattyáni magyar-szovjet barátság termelészövetkezet csütörtökön vetési bemutatót rendezett szabadbattyánban. harminc közös gazdaság képviselőjének mutatták be a cyklon 400-as vetőgépeket, az ifa műtrágyaszóró adaptert, valamint a magyar-szovjet barátság termelészövetkezet gépműhelyében előállított vegyszeradagoló permetező berendezést./mti/

..-

bb.19. geodéziai és geofizikai szeminárium Sopronban

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

háromnapos nemzetközi geodéziai és geofizikai szeminárium kezdődött csütörtökön Sopronban a magyar tudományos akadémia geodéziai és geofizikai kutató intézete és mtesz helyi szervezete rendezésében. a szemináriumra 40 hazai és 10 külföldi - osztrák, ndk-beli, csehszlovák, lengyel - tudós és szakember érkezett. az előadások a föld geometriai, fizikai paramétereinek meghatározására vonatkozó vizsgálati eredményekkel foglalkoznak.

a szeminárium keretében ismertették a hazai geodéziai tárgyú mesterséges hold megfigyelő állomásrendszer tervét./mti/

..-

bb.20. borverseny Kőszegen

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

csütörtökön borversenyt rendeztek Kőszegen. a versenyen a kőszegi és környéki tsz-ek, hegyközségszövetkezetek, egyéni termelők hetvenfajta fehér és vörösborát minősítették a zsűri tagjai. Kőszegen és környékén nagy hagyományai vannak a szőlőtermesztésnek: még a századforduló után is tízezer hektoliter bor termett ezen a tájon. a lehetőség adott, hogy Kőszeg és környéke ismét a borvidékek sorába lépjen. e cél érdekében hozták létre a szőlősgazdák a hegyközség szövetkezetét./mti/

..-

11.45/ok

- 11 -

1240g

bb.21. a szülők fóruma győrrött

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

másodszor rendezte meg a szülők fórumát csütörtökön a hazafias népfront győr-sopron megyei bizottsága. győrrött a petőfi sándor ifjusági ház színháztermében összegyűlt nevelők, szülői munkaközösségi vezetők, orvosok a gyermeknevelés időszerű kérdéseit vitatták meg. a fórumon részt vett és vitaindító előadást tartott dr. medve lászló egészségügyi miniszterhelyettes. a résztvevők megtekintették az „otthon,” című filmet, majd szekció ülésekkel folytatódott a fórum./mti/

...-

bb.22. öt megyébe utazik a csongrádi saláta

vid/ká/ok hgy

1974. április 25.

a dél-alföld primórtermelő centrumában, a tiszamaros szögben korábban kezdődött meg a szabadföldi saláta tömeges szedése, mint más években. a szövetkezetek csongrád megyei értékesítő központja csütörtökön mintegy 300.000 fej salátát vásárolt fel deszk, tiszasziget községekben, valamint szeged szőregi és ujszegedi városrészében. a vitamindus zöld szállítmányokat pest, heves, komárom, somogy és szabolcs megyébe küldték. a termések átlagsulya meghaladja a 12 dekát./mti/

...-

bb.23. egymillió tonna áru a jugoszláv kikötőkből - indiai vasércet és braziliai takarmányt rakodnak a magyar vagonokba rijekában

i sz/fné/ie/ok -cz

1974. április 25.

tengerentuli kereskedelmi forgalmunk több mint 40 százalékat - a masped szállítványozási vállalatot keresztül - a jugoszláv tengerpart három legnagyobb kikötője: rijeka, koper és ploce bonyolítja le. csütörtökön rijekába érkezett az a szovjet hajó is, amely magyar megrendelésre 12.500 tonna vasércet hozott indiából. a vagonokba rakodás azonnal megkezdődött, az első nap már több mint 2000 tonna vasércet indítottak utnak magyarország felé. ugyancsak ezekben a napokban rakodják át azt a 10.000 tonna szójadarat is, amelyet braziliából rendelt az agrimpex. a következő napokban újabb szójadara-szállítmányt, továbbá 2000 amerikából vásárolt tenyészállat, főleg szarvasmarha, közel-keleti nyersolaj és újabb 1000 tonna narancs érkezését várják a jugoszláv kikötőkbe a masped kirendeltségeken. /folyt.köv./

↳ szója

12.30/ok

13¹⁵g

bb.23./ egymillió tonna ... 1. folyt./ok

rijekából, koperből, ploceből évente átlag 1 millió tonna magyar árut szállítanak a tengerentúlra, illetve importterméket továbbítanak hazánkba. a kikötők gyors fejlesztése következtében jugoszláviai tranzitforgalmunk az utóbbi öt év alatt 150 százalékkal emelkedett, az idén pedig további 15-20 százalékos forgalomnövekedésre számít a masped. ebben a jelentős tétel, hogy az első nagymennyiségű afrikai foszfát szállítmányok is rövidesen befutnak e kikötőkbe.

elsősorban jugoszláv és részben mahart hajók szállítják a magyar vas félkész-termékeket, járműveket, textiliákat, mezőgazdasági cikkeket, élelmiszer konzerveket a világ szinte minden tájára. a három jugoszláv kikötő az import forgalomban is szakosított feladatot lát el, ennek megfelelően rijeka fogadja az agrimpex takarmány- és a metalimpex vasérc-rendeléseit; koperbe érkeznek többek között a mineralimpex importtermékei, így a kőolaj és bitumen, valamint a különböző déligyümölcs szállítmányok a monimpex részére és ploce fogadja azokat a hajókat, amelyek tömegáruval futnak be.

a jugoszláv kikötőkön keresztül lebonyolított magyar tengerentuli tranzitforgalom előre láthatóan a következő években tovább bővül. szó van arról, hogy a növekvő takarmány-foszfát és olaj-szállítmányok szinte teljes egészében e három kikötő érintésével jutnak majd el hazánkba. e jugoszláv kikötőket évről-évre korszerűsítik, bővítik - legközelebb például a koperi halliszt-átrakodó épül fel, s így várhatóan tovább nő rijeka, ploce és koper szerepe a magyar külkereskedelem számára. /mti/

...-

felhasználható: 16 óra után!

bb.26. éneklési verseny csongrádon

vid/ká/ok -cz

1974. április 25.

a csongrádi városi ének, zene általános iskolában csütörtökön bicinia éneklési versenyt rendeztek. csongrád megye hat éneklő párjai, életkoruktól függően, három kategóriában vettek részt. valamennyien kodály bicinia hungarica című művéből adtak elő kétszólamu dalokat.

a legjobbaknak járó arany, ezüst és bronzfokozatu okleveleket hétfőn az ugyancsak csongrádon megrendezendő megyei dalostalálkozón adják majd át./mti/

↳ ének, zenei általános iskolájának több mint 70 tanulója

12.40/ok lépett zsüri elp.

- 13 - a fiatalok

13⁵⁵g

felhasználható : 20 óra után!

bb.25. fiatal költők estje szegeden

vid/ká/ra cz 1974. április 25.

a szegedi bartók béla művelődési központ ifju művészek klubjában csütörtökön este bemutatkoztak a város legifjabb költőgenerációjának tagjait, petróczi éva és téglási imre a szegedi józsef attila tudományegyetem két bölcsészhallgatójának verseit a színház fiatal prózai művészei adták elő. az est műsorát a szegedi ifju képzőművészek, irodalomkedvelők, zenei alkotók közösen vitatták meg./mti/

--

felhasználható : 17 óra után!

bb.24. buzási árpád textilművész kiállítása győrött

vid/ká/ra cz 1974. április 25.

csütörtökön a győri képcsarnokban megnyitották buzási árpád budapesti textilművész kiállítását. gobelinjei, fali kárpitjai, képei már a megnyitás napján sikert arattak./mti/

--

bb.27. a markusovszky-díjak kiosztása

m/ra cz 1974. április 25.

csütörtökön délelőtt a weil-teremben ünnepélyes keretek között került sor az orvos-egészségügyi dolgozók szakszervezete elnöksége, az ifjusági lapkiadó vállalat igazgatósága, valamint az orvosi hetilap szerkesztő bizottsága és szerkesztősége által alapított „orvosi hetilap markusovszky-díj,-ak kiosztására és kiemelkedő referenseink jutalmazására.

az emlékelőadást dr.walsa róbert szerkesztő munkatárs, kórházi főorvos tartotta „mi várható a komputertől a biológiai kutatásban és klinikai orvostudományban „, címmel.

/folyt.köv./

12.45/ra

-14-

14⁰⁰ g

bb.27. / a markusovszky-díjak...folyt./ra

„, orvosi hetilap markusovszky-díj,-at kaptak:

farkas elek dr./orsz. közegészségügyi intézet/ az orv. hetil. 1973. évi 45 .számában megjelent „, a virológia 25 esztendő fejlődése,, című közleményéért,-

gergely jános dr./orsz.haematológiai és vértranszfúziós intézet / az orv.hetil. 1973. évi 13.számában megjelent „,immunohomeostasis,, című közleményéért,,-

kiss szabó antal dr./ hajdu-bihar megyei tanács kórháza, debrecen / az orv. hetil.1973.évi 15.számában megjelent „, az ujszülött hőszabályozásának néhány elméleti és gyakorlati kérdése az utolsó negyedszázad vizsgálataiban „, című közleményéért,,-

konkoly thege aladár dr./baranya megyei egészségügyi felvilágosítási csoport,pécs/ az orv.hetil. 1973. évi 40.számában megjelent „,időfegyelem „, című közleményéért,,-

szám istván dr./fővárosi jános kórház/ az orv.hetil. 1973. évi 43.számában megjelent „, a kyperammoniaemia és kezelése „, című közleményéért „,-

szórády istván dr./megyei városi gyermekkórház, szeged/ az orv. hetil. 1973. évi 23.számában megjelent „,neonatalis pharmacologia,, című közleményéért.

kiemelkedő referensi munkájáért jutalomban részesült : fauszt imre dr., hamar matild dr., kiss péter dr., kollár lajos dr., laczay andrás, . novák jános dr., és pálossy béla dr. /mti/

--

bb.30. a fővárosi fürdőigazgatóság

ra cz 1974.április 25.

közli, hogy a széchenyi fürdő férfi gőzosztályának tatarozása elkészült és április 27-től ismét a fürdővendégek rendelkezésére áll./mti/

--

12.55/ra

-15-

14⁰⁰ g

bb.28. kazincbarcikán megkezdtek az évi százötvenezer tonna kapacitású polimer üzem építését

vid/ká/ok -cz

1974. április 25.

kazincbarcikán, a borsodi vegyikombinát területén épül fel európa egyik legnagyobb műanyaggyára, amelyben a ma ismert legkorszerűbb technológiák alkalmazásával etilénből készítenek kiváló minőségű pvc-port. a fontos alapanyagot borsod másik nagy vegyipari centrumából, a leninvárosi olefin-műből csővezetéken szállítják majd kazincbarcikára.

a pvc iii. gyár építése új szakaszába érkezett. a tereprendezési munkák, az ut-és vasutvonalak, valamint a szociális létesítmények kialakítása mellett megkezdtek a mű két legfontosabb üzemének: a polimer és az elektrolízis gyáregységének az építését. a 31-es építőipari vállalat brigádjai jelenleg az évi százötvenezer tonna pvc port előállító polimer gyár részleg oldatelőkészítő és szárító üzemének alapjait rakják. a gyár nagyrészt japán berendezésekkel és a távoli országból vásárolt technológiával dolgozik majd. a nagy teljesítményű elektrolízis gyárat az északmagyarországi építőipari vállalat dolgozói építik, s annak üzemében olasz, román és hazai berendezéseket helyeznek el. segítségükkel évente százötvenezer tonna klórt és százhuszonnégyezer tonna maronátront állítanak elő.

a mű harmadik nagy létesítményének, a monomer gyáregységnek építését a második félévben kezdik meg. ebben az üzemből a leninvárosból érkező etilénből vinilkloridot állítanak elő. angliából vásárolt berendezésekkel. a három - egymásba kapcsolódó gyáregység - gőz, víz és elektromos energia ellátására hazai tervek és gépi berendezések felhasználásával ugynevezett szolgáltató sort alakítanak ki.

a sajtó-völgy új gyárában a tervek szerint 1977 második felében kezdik meg a próbatermelést./mti/

...-

bb.31. a bkv értesíti

se/ok -cz

1974. április 25.

az utazóközönséget, hogy csepelről 15.46-kor induló dunaharaszti közlekedő hűv. járatot április 27-től szombati munkanapokon megszünteti./mti/

...-

13.10/ok

- 16 -

1400g

bb.32. kutyakiállítás

se/ok -cz

1974. április 25.

április 27-28-án a hungexpo kiállítási területén kutyakiállítást rendeznek. a fenti napokon 7 órától 18 óra 30 perci közlekedik a 37/a villamos és a v- jelzésű autóbusz. 37/a villamosviszonylat első szerelvénye a józsef körüti végállomástól 7 órakor indul, az utolsó pedig 18.05-kor. akna utca végállomás első szerelvény 7.25 h., utolsó 18.30 h. a 37-es villamosok átlagosan 5, a 37/a villamosok 13 percenként közlekednek. v jelzésű autóbusz viszonylat első autóbusz örs vezér tere 7-kor indul, utolsó 18.30-kor. átlagos közlekedési időköz 10 perc.
/mti/

...-

bb.29. átadták a bnv legnagyobb csarnokát - zártkörű szakmai napok a tavaszi budapesti nemzetközi vásáron

i sb/pb/ie/ok -cz

1974. április 25.

a budapesti nemzetközi vásárcsúszponton csütörtökön tartották az ország legnagyobb - 23 000 négyzetméter alapterületű kiállítási csarnokának műszaki átadását, amellyel a könnyűipari szerelő- és építő vállalat a pavilon területének utolsó részét is a bnv rendelkezésére bocsátotta. a főpróba, a csarnok tízezer négyzetméter területét felhasználó nemzetközi műanyagipari szakkiállítás sikerrel zárult, s most már az egész pavilont berendezhetik az első tavaszi bnv kiállító.

a május 18-án megnyíló első tavaszi budapesti nemzetközi vásár nemcsak új köntösben, hanem új tartalommal is mutatkozik be: ezúttal kifejezetten műszaki szakvásárként a beruházási javak nemzetközi kínálatát adja. az idén tehát nem lesznek nemzeti pavilonok, mint korábban az árumintavásár-jellegű bnv-n. ezúttal a hazai és a külföldi kiállítók szakmai csoportosításban, egy helyen mutatják be áruikat. összesen kilenc témacsoportban: a műszeripar és híradástechnika; az irodagép- és számítástechnika; az energiatermelés és villamosgépgyártás; a fémmegmunkálás és kohászat; az építőipar és klimatechnika; a kereskedelmi- és vendéglátóipari gépgyártás; a közlekedés és anyagmozgatás; a könnyűipari gépgyártás; és a bányászat kategóriájában állítják ki a termékeket.

a szakvásáron tehát minden eddiginél hangsúlyozottabb a szakmai program. a kereskedelmi és az ipari szakemberek a főszereplők, s találkozóik, megbeszéléseik, a felkínált áruk megismerésének minél zavartalanabb lebonyolítását segíti a hungexpo azzal, hogy a vásáron egymásután öt napon át, május 20-tól 24-ig, hétfőtől péntekig szakmai napokat tart./folyt.köv./

- 17 -

13.15/ok

1400g

bb.29./ átadták a bnv 1. folyt./ok

ebben az időszakban a nagyközönség csak délután két órától léphet be a vásár területére, mert a szakmai napon délelőtt tíz órától délután két óráig a vásár kizárólag a szakembereké, akik szakmai jeggyel, szakmai bérlettel és állandó belépővel juthatnak be a bnv-re. a vállalatok elővételben máris több ezer jegyet igényeltek a hungexpo főpénztárától.

a zárt körű szakmai napokon sokrétű kereskedelmi-ipari program alapján konferenciákra, szakelőadásokra, különböző tájékoztatókra, műszaki tapasztalatsere ankétokra, tárgyalásokra kerül sor. a hazai és a külföldi szakemberek zavartalan találkozóra az új pavilonokban együttvéve csaknem 3 000 négyzetméter tárgyalóhelyiség, s ezenkívül több konferenciaterem áll rendelkezésre./mti/

bb.34. a belföldi szerkesztőség híreinek jegyzéke 13.00 óráig

se/ok -cz

1974. április 25.

1. zenekarok a balatonon
 2. a gödi fészek felhívása
 3. új fenyőfajták
 4. xii. kerületi párt vb ülése
 5. eszperanto nap
 6. pozdorjalap
 7. autóspihenők zalában
 8. szakszervezet és tudományos egyesület együttműködése
 9. kutatás az ajkai timföldgyárban
 10. elhunyt várhegyi lászló
 11. ifjúsági parlament nyíregyházán
 12. ifjummunkás napok zalában
 13. tanácskozás a filmgyártás fejlesztéséről
 14. a postás szakszervezet ülése
 15. balesetek
 16. rostás istván prágába utazott
 17. elkészült a videoton tabi üzeme
 18. cps bemutató
 19. geofizikai szeminárium
 20. borverseny
 21. szülők fóruma
 22. saláta csongrádból
 23. tengerentúli kereskedelmi forgalmunk
 24. buzási árpád kiállítása
 25. fiatal költők
 26. énekverseny
 2. átadták a markusovszky díjakat
 28. polimer üzem
 29. bnv előzetes
 30. fürdőigazgatóság közleménye
 31. a bkv közleménye
 32. kutyakiállítás
 33. időjárás
 34. hírjegyzék
- /mti/
13.25/ok

- 18 -

parlament

bkk 3. folytatta tanácskozását az országgyűlés tavaszi ülészsaka

t pr-tf-ró-gy-mir/gk um e zs

1974. április 25.

csütörtökön délelőtt 10 órakor a házasságról, a családról és a gyámságról szóló törvény módosításának vitájával folytatta tanácskozását az országgyűlés tavaszi ülészsaka.

az ülésen részt vett losonczy pál, a népköztársaság elnöki tanácsának elnöke; fock jení, a minisztertanács elnöke, továbbá aczél györgy, apró antal, gáspár sándor, kállai gyula németh károly és nyers rezső, az mszmp politikai bizottságának tagjai, valamint a központi bizottság titkárai és a kormány tagjai. a diplomáciai páholyokban helyet foglalt a budapesten akkreditált diplomáciai képviselők több vezetője.

az ülést péter jános, az országgyűlés alelnöke nyitotta meg.

rauscher györgyné /bács-kiskun m, 12.vk./, a mélykúti vegyipari ktsz dolgozója hangsúlyozta: társadalmi, gazdasági viszonyaink fejlődése a családjog területén is szükségessé tette, hogy a paragrafusokat az élethez igazítsák úgy, hogy a magas szintű jogszabály minél hosszabb időre alkalmas legyen feladatának betöltésére. államunk - folytatta - már eddig is törődött a dolgozó anyák, a gyermekek, a családok erkölcsi megbecsülésével. komoly anyagi áldozatokat is hozott, ilyen volt például a gyermekgondozási segély fölemelése, a gyermek betegsége esetén az anyák táppénzre jogosultságának kiterjesztése s a kisgyermekes anyák pótszabadsága. jól illik ebbe a sorba a törvényjavaslat, amelynek minden részletében egyértelmű az előrelépés a házasság és család intézményének, a gyermek védelmének megszilárdításában, a házastársaknak a család és a társadalom iránti felelőssége növelésében.

/folyt.köv./

- 45 -

10.35

parlament

bkk 3./ folytatta ... 1.folyt./um

a képviselő a továbbiakban felhívta a figyelmet a fiatalon kötött, rövid idő alatt felbomló házasságok nagy számára, s úgy vélte, hogy a törvényjavaslatban szereplő 30 napos várakozási idő is segíti a megalapozatlan frigyek megkötésének megakadályozását. a már felbontott házasságokból született gyermekek elhelyezése komoly gond. a bíróságok figyelembe veszik a kiskorú gyermek érdekeit, s még az esetleges gyermekelhelyezési perben is csak egy mércéjük van: melyik szülőnél biztosítottabb a gyermek testi-szellemi, erkölcsi fejlődése. rauscher györgyné úgy vélte, hogy a törvénytervezetnek az a rendelkezése, amely meghatározza a gyermek elhelyezésének megváltoztatása iránti eljárás feltételeit, nem ad teljes garanciát a gyermekét gondal, felelősséggel nevelő szülő s a gyermek nyugalmának biztosítására.

a bíróságok munkája igen felelősségteljes a gyermek sorsáról való döntésnél, hivatásuk magaslatán állva sem tudják azonban megakadályozni - s ez az eset nem is olyan ritka -, hogy nem a gyermekéért aggódó, hanem esetleg az anyagi érdekeit szem előtt tartó vagy bosszúálló szülő újabb és újabb pert indítson. jogi eszközökkel kellene biztosítékot nyújtani, megakadályozni az ilyen eseteket, egy ilyen rendelkezés még inkább szolgálná a család- és gyermekvédelem fontos céljait.

tóth józsef /fejér megye, 2. vk/, a székesfehérvári ----- könnyüfémmű hengerésze örömmel nyugtázta a házasság engedélyezhető korhatárának felemelését. mint mondta, a beterjesztett törvényjavaslat valamennyi pontja a család erősítését, szilárdítását szolgálja. a munkások mélyen egyetértenek ezzel a humánus, szocialista céljainak megfelelő törekvéssel, s ellenérzéssel fogadják az olyan modernkedő, „tudós”, véleményeket, amelyek a család intézményének elavultságát hirdetik.

/folyt.köv./

- 46 -

10.30/um

10.41

parlament

bkk 3./ folytatta ...2.folyt./um

- mi, munkások szeretnénk, ha mindenütt kifejezésre jutna, hogy igenis becsülni és erősíteni kell a családot, mert nagy szükségünk van rá a szocialista ember formálásához. a családban tanulunk meg beszélni, járni, szeretni egymást, felelősséget érezni a másikért, védelmezni a bajtól, segíteni egymást a nehéz körülmények között. aki ezt a családban megtanulta, így fog élni a nagy családban a társadalomban is.

a képviselő hangoztatta: egyetért azzal is, hogy a családok közös vagyonát erősíti a törvényjavaslat. igaz az, hogy a munkáscsaládokban nemigen van a házastársaknak külön vagyona. amivel elindulnak, az többnyire a szülőké. a külön vagyon többnyire széthúzáshoz vezet, de mint kategóriát még nem lehet eltörölni.

felszólalása végén felhívta a figyelmet arra, hogy a szülőtartással, illetve a gyermektartással kapcsolatos kötelezettségek teljesítését az igazságügyi szerveknek a jövőben sokkal határozottabban és szigorúbban meg kell követelniük.

miután a törvényjavaslat tárgyalásához több hozzászóló nem jelentkezett, péter jános a vitát bezárta és megadta a szót dr. korom Mihály igazságügyminiszternek.

dr. korom Mihály összefoglaló válaszában megállapította, ----- hogy az országgyűlés plenumán most a beterjesztett törvényjavaslathoz 16 képviselő szolt hozzá, megelőzőleg azonban a törvényhozó testület sok tagja kifejtette véleményét a bizottságokban, képviselőcsoport-üléseken, a társadalmi vitában és más fórumokon. ez az érdeklődés is mutatja, hogy a társadalom szempontjából igen fontos témáról van szó, amelynek a törvényjavaslat szerinti kimunkálását, szabályozását mindenki, akinek része volt ebben a tevékenységben, felelősségteljesen végezte.

a parlamenti vitában elhangzottakból kicsendült - mondta az igazságügyminiszter -, hogy a törvényjavaslatot a képviselők általában és egységesen támogatják. ezt úgy értékelem, hogy a törvényhozás és az állam végrehajtó szervei ezuttal is egységesek, közös nevezőn vannak. ezen túlmenő: közös nevezőn vagyunk valamennyien e társadalmilag nagyon fontos kérdés megoldásában általában a közvéleménnyel is. nagy jelentősége van ennek az egységnek a kormány és a többi végrehajtó szerv számára.

/folyt.köv./
11.35/e

- 47 -

bkk. 3. /folytatta...3.folyt./e

a felszólalásokból kicsendült az a vélemény, hogy a törvényjavaslat időszerű, korszerű, humanista szellemű, alkalmas arra, hogy a közgondolkodást jó irányban formálja, jól szolgálja szocialista céljaink megvalósítását. e megállapításokat megköszönte az igazságügyminiszter **mindazok nevében,**

akik tevékenyen részt vettek a törvényjavaslat kimunkálásában. köszönetet mondott azokért az elismerő szavakért is, amelyeket az országgyűlés plénumán a felszólalók a bíróságoknak, a gyámhatóságoknak címeztek, s amelyek újabb erőfeszítésekre ösztönöznek majd.

a vita és a törvényjavaslat elfogadása - amint dr. korom Mihály kifejtette - újabb ösztönzést ad majd a nőpolitikai, az ifjúságpolitikai, a népesedéspolitikai határozatok végrehajtásához és a napirenden szereplő családjogi törvény sikeres alkalmazásához. e kérdésekkel nem kampányszerűen, hanem minden nap valamennyiünknek kell foglalkoznunk, és a rendelkezéseket - az újakat és a megerősített régiakat egyaránt - széles körben magyarázólag ismertetni kell. a miniszter az egyik képviselő véleményét idézte: „a módosított családjogi törvény saját alkotás, szívesen engedelmeskedünk tehát rendelkezéseinek,,. e felfogást, szellemet erősíteni kell, ezzel is hozzá kell járulnunk a szocialista közgondolkodás erősítéséhez és fejlesztéséhez -, tette hozzá dr. korom Mihály.

elmondta a továbbiakban, hogy a házassággal, a családdal kapcsolatos új rendelkezések elfogadása nem jelenti azt, hogy mindenkit meg is győztünk igazunkról. sok munkára lesz még szükség, hogy az el nem fogadott nézeteket ne csak legyőzzük, hanem valóban meggyőzzünk mindenkit arról: a törvény a lehető legjobb rendelkezéseket tartalmazza.

a sokirányú, elemző parlamenti vitában hasznos észrevételek, értékes javaslatok hangzottak el egyebek között a gyermek-tartásdíjak új megállapításáról, illetve ezzel összefüggésben a munkáltatók felelősségéről, az alkoholista szülők elleni fellépésről, az egészségügyi, családvédelmi hálózat fejlesztéséről, az ügyintézés bürokratizmusának felszámolásáról, a törvényben szabályozott téma kapcsán a rendelkezések körültekintő alkalmazásáról.

/folyt.köv./

11.40/e

bkk. 3. /folytatta...4.folyt./e

ezeket a javaslatokat a kormány gondosan mérlegeli majd - mondta az igazságügyminiszter - és biztosította az országgyűlést arról, hogy minden olyan javaslatot, észrevételt elfogadjanak, amely az ügyet előbbre viszi. a javaslatok sorsáról - a szokásos módon - tájékoztatják majd a képviselőket.

alapvetően két feltételt kell biztosítani a javasoltak megvalósításához: anyagi eszközöket és - ami nem kevésbé fontos - lelkiismeretes, becsületes munkát valamennyiünk részéről. társadalmi összefogással kell biztosítanunk a törvény jó végrehajtását: szilárdítsuk és fejlesszük mindazt, ami eddig is jó volt, s kérlelhetetlenül irtsuk a rosszat, a hibás szemléletet. ebben senki sem lehet közömbös! az értelem, az érzélem, a jog, az erkölcs, a nevelés és ahol kell, a kényszerítés eszközeit is úgy használjuk, hogy a ma felnövekvő és a későbbi nemzedékek azt mondhassák majd rólunk: mindent megtettünk e területen is a szocialista társadalom érdekében.

dr. korom Mihály ismételten kérte az országgyűlést, hogy az 1952. évi iv. törvény módosításáról és egységes szövegének megállapításáról szóló törvényjavaslatot a kormány által előterjesztett új kiegészítéssel és a parlamenti bizottságok részéről javasolt módosításokkal együtt fogadja el és emelje törvényerőre.

határozathozatal következett. előbb az országgyűlés jogi, igazgatási és igazságügyi, valamint szociális és egészségügyi bizottsága által benyújtott módosításokról, majd az igazságügyminiszter - e két bizottsággal egyetértésben előterjesztett - szövegezési módosító javaslatáról döntött az országgyűlés: az indítványokat egyhangulag elfogadta. ezt követően az 1952. évi iv. törvényt módosító és egységes szövegét megállapító törvényjavaslatot az országgyűlés általánosságban és - a már megszavazott módosításokkal - részleteiben is egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./

11.50/e

p a r l a m e n t

bkk 3. /folytatta 5.folyt./um

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitás a mai bkk 3. /folytatta./ számú hirre.

a 3. folytatás 3. bekezdésének 3-4. sorában a szöveg helyesen:

...sok munkára lesz még szükség, hogy a helytelen nézeteket ne csak legyőzzük ...

/mti/

x x x

ezután az ülészak tárgysorozata szerint a második napirendi pont tárgyalására tért át az országgyűlés.

Puja frigyos külügyminiszter beszámolt a kormány külpolitikai tevékenységéről és az időszaki nemzetközi kérdésekről.

Puja frigyos beszámolóját mai bkk 1-es kiadásunkon közöltük a beszéd szövegére a következő javításokat adjuk:

az 1.folytatás megszólítás alatti 2.bekezdése helyesen a következőképpen kezdődik:

a szocialista és tőkés országok vezetőinek eredményes tárgyalásai a vietnami ...

a 2.folytatás 1.bekezdésének 5.sorában a szöveg helyesen:

... politika fontos kérdéseiben...

a 6.folytatás utolsó sorában a szöveg helyesen:

... előrehaladt a dokumentumok szövegezés. a megegyezés ...

a 7. folytatás 2.bekezdésének 3.sorában a szöveg helyesen:

... széles körű aktivitást fejt ki. kormányunk ...

/folyt.köv./

12.30/um

- 50 -

bb.35. építőgépészek országos tanácskozása pécssett

vid/ok -cz

1974. április 25.

csütörtökön pécssett, a technika házában megnyílt a vii. országos építőgépész konferencia, amely a gépipari tudományos egyesület építőgépész szakosztályának évente ismétlődő rendezvénye a mecsekaljai városban. az építő kivitelező, gépgyártó és szolgáltató vállalatok képviselőjében 170 szakember vesz részt.

a konferenciák sorozatában hagyományos, hogy mindig a legidőszerűbb kérdésekkel foglalkoznak. így követték egymást az általános fejlesztéssel, szervezéssel, szakemberképzéssel, a közműfejlesztéssel, minősítéssel, a gépállomány jobb kihasználásával foglalkozó konferenciák.

a mostani kétnapos tanácskozás célja, hogy megvitassák azokat a tennivalókat, amelyek az v. ötéves terv előkészítése, majd végrehajtása idején szükségesek ahhoz, hogy a magyar építőipar a népgazdaság fokozott elvárásának megfelelően. ismert, hogy az építőipari vállalatok jelenlegi gépparkja sem teljesítményben, sem korszerűségben nem képes biztosítani azokat az elképzeléseket, igényeket, amivel a következő tervidőszakban számolni kell. felmérés szerint ebben az ötéves tervben az építőgép beruházás mintegy 2,2 milliárd forinttal alatta marad az ugyanezen időszakban tervezett beruházásokhoz képest, ami részben pénzügyi alaphiány, másrészt a vállalatok anyagi érdektelenségére vezethető vissza. ezen a helyzeten kell változtatni. a számítások szerint az v. ötéves tervben 10 milliárd forint értékű szinttartó és fejlesztést szolgáló gépipari beruházásra lesz szükség. a két nap folyamán elhangzó előadások tájékoztatást adnak a beruházás politikai koncepcióiról, a műszaki fejlesztési elképzelésekről, a gépjavító rendszer kialakításáról. e társadalmi fórum vitái, javaslatai értékes segítséget adnak a végleges tervek, programok kidolgozásához.

az építőgépész konferencia résztvevői csütörtökön meglátogatták baranya egyik legnagyobb ipari bázisát, az új beremendi cementművet./mti/

-...-

13.35/ok

- 19 -

14¹⁰g

felhasználható: 17 óra után!

bb.36. magyar- finn baráti kör alakult pécssett

vid/ok -cz

1974, április 25.

pécssett magyar- finn baráti kört hoztak létre a város társadalmi szervei. a bartók-klubban csütörtökön tartott alakuló ülésen megválasztották a kör vezetőségét és elfogadták a kör programját. ebből az alkalomból műsort adtak a finnországból vendégszerepelt pécsi együttesek: a janus pannonius leánykórus finn dalokat, a bóbíta bábegyüttes finn népmese-feldolgozást mutatott be és finn költők versei hangzottak el. wieder béla, a városi tanács elnöke tájékoztatót adott pécs és lahti kapcsolatairól, együttműködéséről, a két testvérvárost régi és sokoldalú barátság fűzi egymáshoz: a pécsi és a lahti vezetők gyakran tanácskoznak egymással, kölcsönös látogatásokra, kiállításokra és műsorokra kerül sor, s tervezik nemzeti jellegű intézmények /szauna, étterem stb/ felállítását is. a most megalakult magyar- finn kör célja az, hogy tömegbázist teremtsen a két ország, a két város barátságának és a kapcsolatok ápolásába bevonja a lakosság különböző rétegeit. évégett támogatja a finn nyelvtanfolyamok indítását, előadásokat és filmvetítéseket tart, levelező- és személyes kapcsolatokat szervez, elősegíti a pécsi és a lahti emberek rendszeres közvetlen találkozásait./mti/

-..-

bb.37. a heves megyei borok versenye

vid/kz/ok -cz

1974. április 25.

csütörtökön noszvajon megkezdődött a heves megyei borok hagyományos versenye. a mátraaljai és az eger történelmi borvidék nedűiből 253 minta kerül zsüri elé. a versenyző italok többsége - 123 minta - a termelősövetkezetekből származik. a mezőnyben - a borvidék hagyományainak megfelelően - most is nagy számban szerepelnek a vörös borok, de a fehér fajták száma is gyarapodott a korábbi versenyekhez képest.

fekete győri endre, a heves megyei tanács elnöke megnyitó beszédében hangoztatta, hogy az elmúlt 10-15 évben a mátraalján és eger határában kialakultak a szőlőtermesztő nagyüzemi gazdaságok, borászati üzemek. a bíráló bizottságban részvevő szakemberek választ keresnek arra, milyen hatással vannak az utóbbi évtizedben széles körben elterjedt nagyüzemi szőlőtermesztési módszerek a borok minőségére./mti/

-..-

13.55/ok

- 20 -

14.50g

bb.38. az év végéig 800 sokgyermekes család kap új lakást - sajtótájékoztató a városházán

t -don-pv/ok -cz

1974. április 25.

a fővárosi tanács januári ülésén indítványozták: a kerületi tanácsok azokat a családokat, amelyekben három vagy ennél több kiskorú gyermek van, részesítsék különleges elbírálásban a lakások elosztásakor, s problémáikat - ha kérelmüket 1973. december 31-ig benyújtották - 1975 végéig oldják meg.

a tanácsülés óta eltelt három hónap tapasztalatairól dr. nemes tibor, a fővárosi tanács lakásügyi főosztályának vezetője csütörtökön tájékoztatta az újságírókat. elmondta, hogy budapesten mintegy kétezer sokgyermekes családot tartanak nyilván. az igényjogosultak 75 százaléka három, 15 százaléka négy, 7 százaléka öt, 3 százaléka 6 vagy ennél több kiskorú gyermeket nevel. a nagycsaládosok 70 százaléka nem rendelkezik önálló lakással, 30 százaléka pedig meglévő otthonát kívánja nagyobbára cserélni. a sokgyermekes familiák - akiknek 75 százaléka fizikai munkás - csaknem 80 százaléka tanácsbírlakást igényel.

a kerületi tanácsok a sokgyermekesek gondjaival kiemelten foglalkoznak. így például problémáik megoldásánál messzeemenően figyelembe veszik anyagi helyzetüket. sokan ugyanis régi, megeüresedett lakást kérnek. a tanácsok ilyen esetekben különös gonddal járnak el. nemcsak arra ügyelnek, hogy a kérést teljesítsék, hanem arra is, hogy a régen épült lakások valóban kielégítsék igényeiket.

dr. nemes tibor bejelentette: vizsgálják annak lehetőségét, hogyan adhatnának további kedvezményeket a nagycsaládosok részére. így konkrétan: várhatóan az év közepén terjesztik a fővárosi tanács plénuma elé azt a javaslatot, amely a lakáshasználatba vételi díja fizetési kötelezettségének halasztásáról szól majd. a főosztályvezető hangsúlyozta: mindemellett, s a meglévő anyagi, szociálpolitikai támogatások mellett változatlanul szükséges a további társadalmi támogatás.

a helyi tanácsok az esztendő végéig 800 nagycsaládos lakásgondját kívánják megoldani. a többi 1975-ben kapja meg az igényjogosultságának megfelelő lakást. említést érdemel, hogy az év első 3 hónapjában, tehát március 31-ig több mint 200 család jutott új otthonhoz. így például csepelen 47, angyalföldön 22, újpesten és rákospalotán 19-19, kőbányán pedig 18 sokgyermekes család költözött új lakásba. a fővárosban nagyon sok - számuk megközelíti a hétszázat - három vagy ennél több kiskorú-gyermekes család 1973. december 31-ét követően adta be lakáskérelmét a tanácsokhoz. az ő problémáikkal 1975 után foglalkoznak./folyt.köv./

- 21 -

14.50g

bb.38./ az év végéig 1. folyt./ok

dr.nemes tiber főosztályvezető a továbbiakban elmondta, hogy budapesten jelenleg több mint százezer lakásigénylőt tartanak nyilván. közülük mintegy nyolcvanezeren új lakást igényelnek, a többi régi otthonát kívánja újra cserélni. a összes lakáskérelmező 38 százaléka tanácsbírlakást, 61.5 százaléka tanácsbírlakást, tehát szövetkezeti lakást, 0.5 százaléka otp-lakást igényel. a főosztályvezető bejelentette, hogy a kerületi tanácsok elkészítették az ideiglenes lakáselosztási tervüket, s már dolgoznak a jövő évi terv összeállításán. akik 1975-ben kapnak lakást, az erről szóló értesítést még az idén, előreláthatólag július végéig kézhez kapják./mti/

bb.33. időjárásjelentés

ok -cz 1974. április 25.

a meteorológiai intézet jelenti 13.00 órakor

felhős, enyhe idő

a brit-szigeteken és a skandináv-félszigeten folytatódik a leszálló légmozgások következtében kialakult száraz, napos időjárás. ezzel szemben a földközi-tenger keleti medencéje, valamint az alpok és a kárpátok felett örvénylő sekély ciklonok hatására változékony, erősen felhős, sokfelé esős az idő. a kárpát-medencében a következő 24 órában a délfelől áramló párák, enyhe légvillámok határozzák meg az időjárást.

hazánkban szerdán főként a déli, délutáni órákra növekedett meg a felhőzet. így általában napos volt az időjárás. az északkeleti és a nyugati határvidék kivételével az ország nagy részén 9-11 órán át sütött a nap. az elmúlt 24 óra során elszórtan kisebb záporok fordultak elő. szélviharok zivatarát is észleltek. a lehullott eső mennyisége jelentéktelen volt, általában a 2-3 mm-t sehol sem haladta meg. a hőmérséklet/hajnalra szeszélyes területi eloszlásban 1-9 fokig hűlt le a levegő, délelőtt dunántúlon néhány helyen esett az eső. a hőmérséklet 11 órakor az esős helyeken 10, máshol 15 fok körül volt.

budapesten szerdán a hőmérséklet napi középértéke 14,2 fok volt, 1,2 fokkal magasabb mint a százéves átlag.

ma 12 órakor budapesten a hőmérséklet 17 fok, a tengerszintre átszámított légnyomás 756 mm, mérsékelten süllyed.

/folyt.köv./

- 22 -

14.20/ok

↑ a közeli délutáni órákban 16-21 fok között alakult, szélviharok

M-1520

bb.33./ időjárás 1. folyt./ok

várható időjárás péntek estig:

tulnyomóan felhős idő, elsősorban nyugaton és délen esővel. egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkülő délekeleti, déli szél. enyhe éjszaka. várható legalacsonyabb éjszakai hőmérséklet: 5-10, legmagasabb nappali hőmérséklet pénteken: 15-20 fok között.

távolabbi kilátások kedd reggelig:

tulnyomórészt felhős idő, mégismétlődő esővel, egy-két helyen zivatarral. legalacsonyabb hajnali hőmérsékletek 4.-9 fok között. legmagasabb nappali hőmérséklet 12-18 fok között. jelentős mennyiségű /legalább 5 mm/ csapadék az ország területének 70 százaléka várható.

a duna vízállása budapestnél: 175 cm.

/mti/

bb.39. zebegényi képzőművészek kiállítása dorogon

vid/kz/ok -cz

1974. április 25.

a zebegényi képzőművészeti szabadiskola alkotóinak munkáiból nyitottak csütörtökön kiállítást dorogon. a józsef attila művelődési központban rendezett tárlaton ötven alkotást, festményt, grafikát, kerámiát és szobrot mutatnak be./mti/

felhasználható: 16 óra után!

bb.40. ifjúsági szolidaritási gyűlések

ö vid/kz/ok h-cz

1974. április 25.

szegeden bebrits lajos vasutforgalmi szakközépiskola nagytermében csütörtökön a város fiataljai nagygyűlést tartottak az ifjúság nemzetközi szolidaritási napja alkalmából. több mint ezer szegedi munkásfiatal, egyetemista és középiskolás fejezte ki szolidaritását az elnyomott, a szabadságukért küzdő népekkel, a katonai juntával szemben álló chilei hazafiakkal, követelték az indokinai és arab népek igazságos békéjének megteremtését./folyt.köv./

- 23 -

14.30/ok

M-1520

bb.40./ ifjúsági 1. folyt./ok

baló ilonának, a városi kiesz bizottság első titkárának bevezetője után kamenszki péter a városi pártbizottság munkatársa mondott beszédet, majd a vendéglátó intézmény a vasut-forgalmi szakközépiskola irodalmi köre és a szegedi felsőoktatási intézményeken tanuló dél-amerikai, afrikai és vietnami fiatalok művészeti csoportja adott műsort.

a kaposvár^dott tartott nagygyűlésen a város ifjúságának nagyszámu képviselője mellett ott voltak a helyi mezőgazdasági főiskolán tanuló vietnami diákok is, cseresznyés istván a városi kiesz vb. tagja mondott beszédet, méltatta a szolidaritás napjának jelentőségét. a nagygyűlés résztvevői táviratban követelték a párizsi szerződések maradéktalan végrehajtását és betartását, illetve a vietnamban még mindig tartó vérontás azonnali megszüntetését./mti/

-...-

bb.41. a pest megyei kishajózási vállalat

ok -cz

1974. április 25.

felhívja a szürkő-szigeti telektulajdonosok figyelmét, hogy 1974. április 27-én 9.20 órától menetrendszerű járatokat indít. a menetrend dunakeszi révállomáson tekinthető meg./mti/

-...-

bb.42. csütörtökön ülést tartott

ok -cz

1974. április 25.

az országos ifjúságpolitikai és oktatási tanács mellett működő országos játékbizottság, amelyen megtárgyalta a gyermekjátékgyártás és forgalmazás fejlesztésére vonatkozó terveket. a bizottság ezt követően elhatározta, hogy a gyermekjátékszótérek számának növelése és korszerűsítésük érdekében széleskörű akciót indít./mti/

-...-

bb.43. ülést tartott a kiesz országos választmánya

t ol/ol/ie/ok -cz

1974. április 25.

tovább nőtt a kisipari szolgáltatások értéke, különösen a lakosság igényeit kielégítő javítások, karbantartások terén; a ilyen szolgáltatások csaknem 40 százalékát kisiparosok végzik - állapították meg a kiesz országos választmányának csütörtöki ülésén, amelyen megjelent földi lászló könnyüipari minisztériumi államtitkár is.

/folyt.köv./

- 24 -

14.40/ok

NA 15^{ve}

bb.43./ ülést tartott ... 1. folyt./ok

dr.gervai béla, a kiesz elnöke beszámolójában elmondotta, hogy a magánkisipar múltévi mintegy 7,3 milliárd forintos forgalmából 84 százalékot tettek ki a szolgáltatások, 10,3 százalékot az árutermelés értéke.

a március végi adatok szerint szerte az országban 87,723 főfoglalkozásu, illetve munkaviszony vagy nyugdíj mellett dolgozó kisiparos tevékenykedik, valamivel kevesebb, mint a múlt év végén.

a kisiparosság tevékenységének megítélésében általánosságban elfogadott mérce: a tisztességes munka, a teljesítményekkel arányban álló személyi tulajdon, amely lehetővé teszi a gondtalan életet, de nem nyújt alkalmat a meggazdagodásra - hangsúlyozta a kiesz elnöke - a fogyasztók és egyben az össz-kisiparosság érdekeinek védelmében számos hathatós intézkedést hoztak. határozottabban lépnek fel a törvénysértők, a lakosság és az állam megkárosítói ellen. erre vall az is, hogy 15 hónap alatt 28 esetben tett iparmegvonási javaslatot a kiesz, de még mindig sok a jogos panasz. vidéken főként az építőiparosokra, akik közül sokan nem a kellő időben vagy nem megfelelő minőségben illetve áron készítették el a vállalt munkát. a kieszban egyébként fokozottan figyelik a kisipari árak alakulását, s tovább munkálkodnak az országos és helyi irányárak kidolgozásán.

a kisiparos-szervezetek tevékeny részesei a közéletnek: számos társadalmi akcióban vesznek részt. így például fél év alatt több mint 4 000 kisiparos segítette társadalmi munkával óvodák, bölcsődék, játszótérek építését, karbantartását, összesen 4 millió 273 ezer forint értékben.

értékeltek a kiesz ellenőrző bizottságának és szakbizottságainak tevékenységét, majd több határozatot hoztak. a választmány támogatja a xi. partkongresszus tiszteletére kezdeményezett munkaversenymozgalmat, különös tekintettel a kisipari szolgáltatások minőségének javítására.

az országos választmány ülésén a szolgáltatásban élenjáró két kisiparos kapta meg a „könnyüipar kiváló dolgozója”, kitüntetést./mti/

-...-

14.50/ok

- 25 -

a NA 15^{ve}

bb.44. ellenőrzik a virágárakat

i sl/fné/ie/ok -cz

1974. április 25.

az anyák napja és a ballagások közeledtével a hatóságok az állami és a szövetkezeti virágüzletekben, a magánkereskedőknél és az alkalmi virágárusoknál fokozottan ellenőrzik az árakat. az országos anyag- és árhivatal, a tanácsok, a kereskedelmi felügyelőségek és a társadalmi ellenőrök is ily módon kívánják visszaszorítani az indokolatlan áremelkedéseket, elejét venni a visszaéléseknek. annak ellenére, hogy a kedvezőtlen időjárás miatt most nagyobb arányban árusítanak melegágyi, tehát drágább virágokat, az állami és szövetkezeti kereskedelem a csucsforgalmi időszakokban is mértéktartó árakat akar szabni. a hatóságok ezt ellenőrzik, s a magánkereskedőktől és alkalmi árusoktól is megkövetelik.

a virágárak ellenőrzését a fővárosban és a vidéki városokban az egész évben folytatják. az árdrágítók ellen bünvádi eljárást kezdeményeznek, s eljárást indítanak egyéb szabálytalanságok esetén is, például akkor, ha az árakat nem tüntetik fel.
/mti/

-...-

bb.45. szabadidő-ruházat a vor bemutatóján

t ol/mén/ie/ok -cz

1974. április 25.

a hagyományos öltönyök, zakók és pantallók mellett újabban szabadidő ruházat gyártásával is foglalkozik a vörös október férfiruhagyár. vászon, vászontípusu, kord és farmeranyagokból varrják a zakóból és nadrágból álló könnyebb, sportos, kényelmes, otthon is könnyen kezelhető öltözékeket, amelyekből csütörtökön a gellért szállóban rendeztek bemutatót. huszféle hazai anyagból kilencven jeens safari típusu modellt vonultattak fel, férfi és női divatos változatokban, variálható kivitelben. a kollekciót bemutatják a ruházati szakma, a bel- és a külkereskedelem és az ifjuság képviselőinek is. a bemutatót megelőző sajtótájékoztatón a gyár vezetői elmondották: felkészültek arra, hogy nagyobb tételű megrendeléseknek is eleget tegyenek. kisebb mennyiségben már májusban megjelennek e termékek piackutatási céllal néhány budapesti üzletben./mti/

-...-

15.00/ok

- 26 -

M¹ 15⁴⁵

p a r l a m e n t

bkk 3. /folytatta ...6.folyt./um

a 11. folytatás 2.bekezdésének 3.sorában a szöveg helyesen: ... szocialista tagozatai ellen. céljuk ...

a 15. folytatás 1. bekezdésének 8. sorában a szöveg helyesen: ...kormányai az amerikai államok közötti viszonyok gyökeres megváltoztatását követelik.

a 21. folytatás 2.bekezdésének 3.sorában a név helyesen:
j o s z i p broz tito elvtárs ...

a 24. folytatás 1.bekezdése helyesen a következő:
...sportkapcsolatok is.

mi e jószomszédi viszony további fejlesztésére törekszünk. a két ország vezetőinek 1974-ben esedékes találkozója minden bizonnyal tovább erősítik, még szorosabbá teszik együttműködésünket.

mint ismeretes ...

a 25. folytatás 3. bekezdésének 7. sorától a szöveg helyesen:

..kétoldalú kapcsolataink rendezésével. ugyanakkor kifejezésre juttatjuk, hogy érdekeltek vagyunk ...

a 26. folytatás 2. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen:

... a jövőre nézve is biztosítva lesz.

a fenti javításokkal a mai bkk 1-es kiadásunkon közölt külügyminiszteri beszámoló embargóját f e l o l d j u k !

puja frigyos beszámolója után szünet következett, majd az országgyűlés varga gáborné elnökletével folytatta munkáját. kállai gyula, az mszmp pb tagja, a hazafias népfrent országos ----- tanácsának elnöke emelkedett szólásra.
/folyt.köv./

- 51 -

12.33/um

bkk. 3. /folytatta...7.folyt./e

kállai gyula beszédét mai bkk. 2. kiadásunkon közöltük, az embargót - az alábbi javítások figyelembe vételével -

f e l o l d j u k .

az első bekezdés második sorában a „legmagasabb,, szó helyett l e g f o n t o s a b b irandó.

az 1. folytatás első bekezdésének utolsó mondata helyesen: így készítették el jóslataikat - ki rosszindulatból, k i a helyzet meg nem értéséből - a jövőt illetően...

a 2. folytatás második bekezdésének 8. és 9. sorában n e m z e t k ö z i m é r e t e k b e n szavak kimaradnak, a szöveg tehát így alakul: ez a külpolitika a baráti szovjetunióval...

a 2. folytatás 2. bekezdésének utolsóelőtti sorában az „erőinek,, helyett e r ő i n k irandó.

a 4. folytatás 3. bekezdésének 7. sorában a szöveg helyesen: ...megszünjenek. e z z e l t e l j e s ö s s z - h a n g b a n v a n a z a z á l l á s f o g l a l á s u n k, h o g y a m i g a z o n b a n a z é s z a k a t l a n t i ...

az 5. folytatás 1. bekezdésének első mondata helyesen: szerdán jelent meg a magyar szocialista munkáspárt politikai bizottsága és a minisztertanács közös közleménye, amely a var-sói tanácskozás határozataival kapcsolatban ezeket a főbb állásfoglalásokat tartalmazza. bizonyos vagyok benne...

az 5. folytatás első bekezdésének utolsó szava helyesen: m e g v a l ó s í t á s á é r t .

a 7. folytatás utolsó bekezdésének 7. sorában kimarad az „arab,, szó, a szöveg helyesen: ...a palesztinai nép...

a 8. folytatás első bekezdésének utolsó sorában a „mozdulni,, helyett m o z d u l n i a irandó.

a 8. folytatás második bekezdésének 5. sorában a „belső,, szó kimarad.
/folyt.köv./

14.03/e

bkk. 3. /folytatta...8.folyt./e

a 8. folytatás második bekezdésének 9. sorában kimaradnak „a szocialista közösség országaira,, szavak. a szöveg tehát így alakul: ...szövetségeseikre támaszkodnak; tovább...

a 8. folytatás 3. bekezdésének 2. sorában az „ellentámadásával,, helyett e l l e n t á m a d á s a i v a l irandó.

a 8. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában a szöveg helyesen: ...ahogyan arra az általuk sokat emlegetett kérdésre tendenciózusan felelnek: kinek előnyös...

a 8. folytatás 3. bekezdésének utolsó sorában a szöveg helyesen: ...amely a fegyvergyárosoknak is előnyös, azt hiszem, lehetetlen!

a 9. folytatás 3. bekezdésének 9. sorában a „találtak,, helyett t a l á l t a k irandó.

a 10. folytatás első bekezdésének 5. sorában az „alapkérdésének,, helyett a l a p k é r d é s e i n e k irandó.

a 10. folytatás 3. bekezdésének 4. sorában a „berendezésü,, helyett b e r e n d e z k e d é s ü irandó.

a 11. folytatás első bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ...és - talán szerénytelenség nélkül mondhatom - elismertek. ezekben a napokban...

a 11. folytatás első bekezdésének 10. sora helyesen: ...emberek millióit. ehhez három rövid megjegyzést kívánok fűzni.

a 11. folytatás 2. bekezdése helyesen így kezdődik: először: meggyőződéssel valljuk...

a 11. folytatás 3. bekezdése helyesen így kezdődik: másodszor: minden eredmény...

a 11. folytatás 4. bekezdése helyesen így kezdődik: harmadszor: a világ békeszerető...

a 11. folytatás negyedik bekezdésének utolsó sorában a „vágyait,, helyett á l m a i t irandó.

a 12. folytatás első sorában a szöveg helyesen: ...mert látjuk az egyre növekvő erőket. a szocialista közösség országai...

a 12. folytatás 6. sorából kimarad: „növekvő önérzettel,, helyette u j u l t e r ő v e l irandó.

/folyt.köv./
14.10/e

bkk. 3. /folytatta...9.folyt./e

darvasi istván /bp., 18.v.k./ ujságíró, a magyar hirlap
----- főszerkesztője a külügyi bizottság nevében tolmácsolta teljes egyetértését az expozéval. mint mon-
dotta, a bizottság állandóan figyelemmel kíséri külügyminisz-
tériumunk munkásságát. a miniszter és helyettesei rendszeren-
ten tájékoztatják a bizottságot a nemzetközi helyzetről és a
külügyminisztérium tevékenységéről. a bizottság évente egy-
szer megvitatta a külügyi bizottság költségvetését, és ezzel
kapcsolatban külképviselőink helyzetét, munkáját is.

elismeréssel szólt a magyar diplomaták tevékenységéről,
amely jól szolgálja a szocialista országok közös, és a magyar
népköztársaság nemzeti külpolitikáját.

darvasi istván rámutatott: az országgyűlés nemzetközi te-
vékenységének fontos eleme képviselőinknek az interparlamentá-
ris unióban végzett munkája. ez az 1889. óta, tehát igen régen
működő szervezet egykor a polgári parlamenteknek afféle klubja
volt. amióta azonban munkájában a szocialista országok - szám-
szerint tizen, s közöttük van immár a német demokratikus köz-
társaság és a koreai népi demokratikus köztársaság is - részt
vesznek, az interparlamentáris unió érdemi, fontos nemzetközi
kérdésekkel foglalkozik, s tevékenysége némi késéssel ugyan, de
mindig követi a világpolitikai helyzet alakulását. hasznos,
tartalmas határozatok születnek a békés egymás mellett élésről,
az európai biztonságról, a leszerelésről és más fontos kérdé-
sekről.

az elmúlt év októberében a chilei fasiszta puccs miatt
nem lehetett megtartani a szervezet évi konferenciáját santia-
goban. helyette genfben rendeztek tanácsulást, amely elítélte
a fasiszta katonai juntát. ideiglenesen bár, de elnökévé vá-
lasztotta dhillon urat, az indiai parlament alsóházának elnö-
két. az agressziót szenvedett arab népek igazságának megfele-
lő határozatot hozott a szervezet a közel-keleti kérdésben is.

küldöttségünk néhány nappal ezelőtt részt vett az inter-
parlamentáris unió tanácsának bukarestben megrendezett tavaszi
ülésszakán, ahol a leszerelésről, az ifjuságnak a békére, ba-
rárságra, a nemzetközi együttműködésre való neveléséről és más
fontos kérdésekről fogadtak el határozati javaslatokat, és el-
határozták, hogy 1975. januárjában belgrádban ül össze az in-
terparlamentáris unió második európai biztonsági értekezlete.
a tanácsülés elítélte a chilei fasiszta juntát az alkotmányos
jogok eltiprása, a képviselők és a szenátorok törvénytelen fog-
vatartása miatt.

/folyt.köv./
14.13/e

bkk. 3. /folytatta...10.folyt./e-um

darvasi istván megjegyezte: az unió azért reagál némi ké-
séssel a nemzetközi helyzet alakulására, mert a tőkés orszá-
gok parlamenti képviselői nem viselik kormányzatuk felelőssé-
gét, s olykor csak vonakodva követik kormányuknak az esetleg
már a békés egymás mellett élés felé hajló politikáját. ennek
ellenére megállapítható, hogy az interparlamentáris unióban
végzett munka évről-évre hasznosabb, mert elősegíti a parla-
mentek közötti együttműködést, személyes kapcsolatot teremt
több mint hatvan ország képviselői és szenátorai között és -
ami a legfontosabb - mind hatékonyabban segíti elő a különbö-
ző társadalmi rendszerű országok békés egymás mellett élését,
a világ államai közötti baráti kapcsolatokat.

ur. antalffy györgy /csongrád m. 8.vk./ egyetemi tanár
----- azokról a tapasztalatokról számolt
be, amelyeket az országos béketanács küldötteként a chilei
katonai junta büntetéseit kivizsgáló nemzetközi bizottság
helsinkin ülésén szerzett. elmondotta, hogy - jóllehet ez a
bizottság különböző társadalmi rendszerű országokból jött,
különböző világnézetű emberekből állott - a testület minden
tagja rámutatott a chilei katonai junta létrejöttének tör-
vénytelen voltára, leleplezte elképesztő kegyetlenségeit.

vitathatatlan - szögezte le a képviselő - hogy a tör-
vénytelen katonai junta 1973. szeptemberében katonai pucs-
csot hajtott végre, s koholt vádakkal próbálja igazolni tet-
tét. „vádjának”, egyetlen bizonyítékát sem találta a bizott-
ság: allende kormányát demokratikus uton választották meg, az
elnök mindvégig hű maradt ahhoz a szándékához, hogy tiszte-
leiben tartsa az ország alkotmányát. az államcsíny során
sok embert letartóztattak, meggyilkoltak, vallattak és ki-
noztak, olyanokat is, akik semmilyen politikai tevékenysé-
get sem folytattak. bombázták a munkásnegyedeket, az elnöki
palotát.

/folyt.köv./
14.17/e

bkk. 3. /folytatta...11.folyt./um

a junta háborus állapotot kihirdető rendeletet hozott, legalizálni próbálja elkövetett bűneit. eljárást folytattak a nép minden rétege által elfogadott vezetők ellen, abban a háboruban, amelyet az állig felfegyverzett junta folytattott a lefegyverzett chilei nép ellen.

a chileiket és a külföldieket egyaránt internáló koncentrációs táborok változatlanul működnek. a dawson-szigeti tömegpusztító táborok kihívást jelentenek mindazok ellen, akik tiszteletben tartják az embernek az élethez, szabadsághoz, és a törvényes elbíráláshoz való jogát. a munkásokkal szembeni megkülönböztetés folytatódik, chileben ma legalább 200.000-en vannak munka nélkül. folytatódik kizsákmányolásuk. a junta ma is nyíltan fenyeget halálbüntetéssel, 30 évnél is hosszabb börtönbüntetéssel, visszautasított minden megfigyelőt, aki a táborokat, börtönöket felülvizsgálhatná. a katonai intervenció és a cenzura kiterjed az egyetemekre, a könyvtárakra és a nagy információs szervekre.

- a junta tettei durván megsértik a demokratikus chilei törvényeit és alkotmányát, az ensz alapokmányát, az emberi jogok egyetemes nyilatkozatát, a polgári és politikai jogok nemzetközi egyezség-okmányát, a diplomáciai mentességről szóló 1961-es bécsi egyezményt, valamint a foglyok és politikai menekültek menedékjogáról szóló egyezményeket.

- a magyar nép az államcsíny hírére felháborodással, szolidaritási akciók egész sorával felelt. a legkülönbözőbb rétegek emelték fel tiltakozó szavukat, biztosították szolidaritásukról a chilei népet. az ellenforradalom azonban csak időlegesen állíthatja meg a fejlődést, a történelem menetét nem fordíthatja vissza. a forradalmi harcokban megedzett chilei dolgozók küzdelme - amelyet támogat a világ minden haladó embere - meghozza chile népének is a szabadságot, a törvényességet, megteremti a társadalmi haladás szabad feltételeit - zárta hozzászólását dr. antalfy györgy.

/folyt.köv./

14.22/um

- 56 -

bkk. 3. /folytatta...12.folyt./e

dr. bartha tiber /hajdu megye, 8.vk./, a tiszántuli református egyházkerület püspöke bevezetőben hangsúlyozta: a szocialista közösségnek a világ békés és igazságos holnapjáért vívott küzdelmét egyre hatékonyabban támogatja egy olyan békeszerető, haladó közvélemény, amely ma már a világpolitikában is számon tartott tényező.

- nem érdektelen újból és újból rámutatni éppen egy keresztyén egyházi ember szemszögéből is arra, hogy ebben az összefogásban és együttműködésben miért tudnak és kívánnak részt venni különböző világnézeti és különböző társadalmi rendben élő emberek. a békés egymás mellett élés erkölcsi elveinek érvénye vitathatatlan minden olyan világnézet, filozófiai rendszer és vallás körében, amelynek az erkölcstana előírja az emberszeretet törvényét. mindehhez járul az a tapasztalati tény, hogy a szocialista közösségnek nemcsak elvi javaslatai vannak a békés egymás mellett élést illetően, hanem eltökéltsége és ereje is van ezeknek az elveknek az érvényesítéséhez.

a békés egymás mellett élés politikájának eredményei kétségtelenül az európai kontinensen a legszembetűnőbbek -, állapította meg a képviselő. felhívta azonban a figyelmet az enyhülés ellenzőinek tevékenységére, amely nagy mértékben a közvélemény befolyásolására irányul. a mesterséges akadályok létrehozásán fáradozó hidegháborus körök antikommunista, szovjetellenes és szocialista-ellenes hangulatterjesztése elleni fellépés a társadalmi erők egyik legjelentősebb feladata.

- örvendetes tény, hogy a békét követelő világközvélemény erejét és súlyát, kormányzatunk külpolitikáját hazánk társadalmi teljes mértékben támogatja. egyházam, és általában a magyarországi egyházak a maguk helyén és sajátos eszközeikkel teljes szívvel részt vesznek társadalmunk béketörekvéseiben. a nemzetközi egyházi élet területén széleskörű tevékenységet folytatva érvényesítik meggyőződésüket, hogy a békeerők törekvései megfelelnek a keresztyén hit erkölcsi normáinak, az emberszeretet parancsának és az emberiség érdekeinek. így például a magyar protestantizmus tevékenyen hozzájárult a keresztyének világméretű békemozgalmának megalapításához és akcióinak kibontakoztatásához. ezt a tevékenységet annyival is inkább szükségesnek tekintjük, mert tudjuk, hogy a közvélemény kedvezőtlen befolyásolására törekvő hidegháborus erők előszeretettel öltenek vallásos mezt, s nem ritkán a nyugati országokban élő egyszerű embereket és a harmadik világ népeit a szocialista társadalom és a keresztyén egyházak viszonyának tudatosan eltorzított beállítással igyekeznek megteveszteni.

/folyt.köv./
14.28/e

- 57 -

parlament

kk. 3. /folytatta...13.folyt./e-um

a magyarországi egyházak a külföldi egyházi körökkel való érintkezések során örömmel mutathatnak rá a szocialista állam és az egyházak rendezett, jó viszonyára, valamint arra a termékeny dialógusra, amelyet hívők és nemhívők folytatnak egymással a haza javának és az emberiség békéjének munkálása ügyében.

- megalapozott a reménységünk abban, hogy a születő új világot - gyermekeink és gyermekeink gyermekeinek világát - az emberi méltóság tudatára ébredt, az embertestvériség magas eszményeit tisztelő ember fogja meghatározni. a nemzetközi élet területén kormányzatunk és társadalmunk erőfeszítései, szocialista közösségi békeakarata és ereje, a békét akaró hívők és nemhívők növekvő együttműködése ezt a reménységet táplálják.

: a külügyminiszteri beszámolóhoz több hozzászóló nem jelentkezett, ezért az elnöklő varga gáborné a vitát lezárta; puja frigyes válaszolt az elhangzottakra.

megelégedéssel nyugtázta a beszámoló tartalmával és megállapításaival egyetértő felszólalásokat, amelyek - mint mondta - hasznosan kiegészítették a beszámolót, más oldalról is megvilágították, részletesebben kifejtették a nemzetközi helyzet és a magyar népköztársaság külpolitikájának több fontos kérdését, elemezték a beszámolóban nem szereplő további lényeges témákat is. hangsúlyozottan szólt a külügyminiszter válaszában pártunk külpolitikai tevékenységének a képviselők által is méltatott következetességéről.

- külpolitikai tevékenységünk - mondta puja frigyes - igen nagy eredménye ez. barátaink is, ellenségeink is úgy ismernek bennünket, hogy mindig megmondjuk a véleményünket, azt, hogy mire törekszünk. ezt a magatartást jobban tisztelik, mint azt, amely máról-holnapra változik.

a magyar népköztársaság jó belpolitikai helyzete, helyes külpolitikai irányvonala népünk teljes helyeslésével és támogatásával találkozik. a szocialista országokkal való szoros együttműködésünk biztosítja a feltételeket ahhoz, hogy a külpolitikai téren ránk háruló igen nagy feladatokat sikeresen, az élet által kívánt nagy aktivitással oldjuk meg.

puja frigyes szavai után az országgyűlés a kormány külpolitikai tevékenységéről és az időszerű nemzetközi kérdésekről szóló külügyminiszteri beszámolót jóváhagyólag tudomásul vette.

ezután ebédszünet következett.

/folyt.köv./
14.33/um

ább.46. akadémiai osztályülés a miskolci nehézipari műszaki egyetemén
mmé/ok -cz

1974. április 25.

a magyar tudományos akadémia műszaki tudományok osztálya az április havi osztályülését a miskolci nehézipari műszaki egyetemen tartotta meg. az egyetem vezetőinek részvételével megvitatták az áramlás- és hőtechnikai tanszék, a gépelemek tanszéke, valamint a mechanikai tanszék kutató tevékenységét. lévai andrás akadémikus, osztályelnök a vita lezárásaként megelégedéssel állapította meg azt a jelentős fejlődést, amelyet a három tanszéken a kutatás és a kutatási eredmények gyakorlati hasznosítása területén az utóbbi években elértek.

az üléshez kapcsolódóan az osztály tagjai a lenin kohászati művek több korszerű üzemét is megtekintették. a gyár vezetői részletes tájékoztatást adtak az ott folyó munkákról és az lkm jövő terveiről. az üzemlátogatást mindkét fél hasznosnak minősítette a további együttműködés fejlesztése szempontjából.

az osztályülésen erdey-gruz tibor akadémikus, az mta elnöke, csanádi györgy akadémikus közlekedés- és postaügyi miniszter, valamint bogнар géza akadémikus az mta alelnöke is résztvett./mti/

bb 47. napirenden a szolgáltatások fejlesztése - dunaujvárosban tanácskoztak a dunántúli szövetkezeti vezetők

vid kz bh -cz

1974. április 25.

kedden dunaujvárosban - a szövosz rendezésében - tanácskozást tartottak az általános fogyasztási és értékesítő szövetkezetek dunántúli megyei szövetségeinek a vezetői. a napirenden a szolgáltatások helyzete és fejlesztése szerepelt. a tanácskozás résztvevői állást foglaltak amellett, hogy a dunántúli megyékben elsősorban a háztartási kisgépek, a híradástechnikai készülékek és az olajkályhák javító hálózatát kell megerősíteni, illetve megerősíteni, s ugyanakkor - mint ebben a résztvevő szövetkezeti vezetők egyetértettek - jobb együttműködést kell kialakítani az állami szervezettel is./mti/

..-

- 27 -

15.35 bh

M' 15to

bb 48. polgárjogot nyert a tanárképzésben az eszperantó
vid kz bh -cz 1974. április 25.

felsőoktatási szinten évekkal ezelőtt, világviszonylatban elsőként, kezdték meg Magyarországon az eszperantó nyelv-tanáro képzését. ma már négy intézményben, az ötvös Loránd tudományegyetem bölcsészkarán, a szombathelyi, az esztergomi és a sárospataki tanítóképzőben a tananyagba építve, a pécsi tanárképző főiskolán pedig fakultatív oktatják a nyelvet. az igény országszerte tovább nő, hisz hazánkban már több tizezres az eszperantisták tábora. ezért rendezték meg másodízben az országos eszperantó tudományos diákköri konferenciát és találkozót. a háromnapos rendezvény csütörtökön kezdődött az esztergomi tanítóképzőben. a tanárjelöltek erre az alkalomra készített pályamunkáit vitatják meg. a találkozón részt vesznek a felszabadult gyarmati országok magyarországi teszko iskolájának diákjai is, valamint Lengyelországból érkezett diákok. a konferencia alkalmából a felsőoktatási intézmények eszperantó nyelvet oktató tanárai is összegezik a nyelv oktatásában szerzett legújabb tapasztalataikat./mti/

--

bb 49. több nemesebb bor a komárom megyei borversenyen
v
vid kz bh -cz 1974. április 25.

csütörtökön megkezdődött tatán a jáyorka sándor mezőgazdasági szakközépiskolában a komárom megyei borverseny. háromnapon át értékelik a nagyüzemek és az egyéni termelők 127 bormintáját. nemcsak a benevezés több az előző évekénél, hanem a borok minősége is sokkal jobb - amint az előbírálatok alapján megállapították. az 1973-as évjáratu borok között több a vörösbor, és az ezerjő helyét egyre inkább a rizling, a szilváni, a tramini, a leányka és a szürkebraát foglalja el. szép számban szerepelnek már a neszélyi, a császári borok. a megye 2000 éves hagyománnyal rendelkező borvidékei ugyanis hosszabb válságos időszak után felzárkóznak az ország elismert bortermő tájai mellé. a zsüri, a budapesti borvilágversenyen alkalmazott francia eljárással, kizárásos alapon minősíti a borokat. a díjakat a később megrendezésre kerülő megyei borászati ankéton adják majd át a győzteseknek./mti/

--

- 28 -

15.45 bh

NA 1575

bb 50. felhasználható: 18 órától!

politikai plakátkiállítás orosz lányban
vid kz bh -cz 1974. április 25.

a vértesi napok keretében politikai plakátkiállítás nyílt csütörtökön az orosz lányi városi tanács kiállítási termében. a tárlat anyagát mintegy 60 plakátot - a magyar galériától kapta kölcsön a városi tanács./mti/

--

bb 51. felhasználható: 19 órától!

az első színházi este az új művelődési házban
vid kz bh -cz 1974. április 25.

premiernek számított a déryné színház csütörtöki szereplése orosz lányon. tíz éve ugyanis nem játszott a társulat a városban, mert nem volt a színházi előadások tartására alkalmas helyiség. az új művelődési központ színházterme minden igényt kielégít. modern felszerelését jellemzi, hogy 50 nagyteljesítményű reflektora, a létező összes színvariációval meg tudja világítani a színpadot. a színészeknek modern öltözők állnak a rendelkezésükre. a kiváló aukisztikájú teremben délután gyermekelőadást rendeztek, este pedig gerencsér miklós új drámáját, a ferde házat adták elő. még az idén hatszor szerepel a déryné színház orosz lányban./mti/

--

- 29 -

15.45 bh

NA 1575

bb 52. 25 éves a veszprémi vegyipari egyetem - ünnepi tanács-
ülést tartottak

vid kz bh -cz

1974. április 25.

Csütörtökön a veszprémi vegyipari egyetem aulájában ünnepi nyilvános tanácsulással megkezdődött a jubileumi ünnepség és tudományos eseménysorozat, amelyet az egyetem alapításának 25 éves évfordulója alkalmából rendeztek. az elnökségben helyet foglalt óvári miklós, az mszmp központi bizottságának titkára, dr. szekér gyula nehézipari miniszter, pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára és dr. radnóti istván, a veszprém megyei tanács elnöke.

dr. nemezc ernő rektor ünnepi beszédében a 25 éves fejlődést vázolta. kiemelte, hogy az egyetem oktatási és kutatási tevékenységét a mindenkorai igényeknek megfelelően szervezték meg. ezt bizonyítja, a már végzett 2500 mérnök gyakorlati helytállása is.

Óvári miklós, az mszmp központi bizottsága és a minisztertanács nevében köszöntötte az egyetemet. hangoztatta, hogy a veszprémi vegyipari egyetem története példázza a szocialista felsőoktatás és a tudományos kutatás kialakulását, fejlődését is. méltatta azokat a kezdeményezéseket, amelyek közül számos-nak a veszprémi egyetem is uttörője volt. a szakemberképzés korszerűsítésének fontos eredményeként említette a többfokozatu oktatás kialakítását, amelynek veszprémi tapasztalatait az egész műszaki felsőoktatásban hasznosíthatják. egyedülálló kezdeményezés - mondotta - hogy a keszthelyi agrártudományi egyetemmel közösen agrárkémikus szakembereket is képeznek. a társadalmi igények iránti érzékenységre vall, hogy szervező mérnöki szakot hoztak létre. a továbbiakban leszögezte, a tudomány gyors fejlődése az egyetemeken is növekvő követelményeket támaszt. az oktatóknak figyelemmel kell kísérniük a tudomány fejlődését, hogy folyamatosan korszerűsíteni tudják az oktatást. növekvő feladatot hárít az egyetemekre az ipar kutatási igényeinek kielégítése is. elismerésre méltóak az egyetem kapcsolatai a termelő vállalatokkal, s ez az együttműködési készség összhangban van a párt és a kormány azon törekvéseivel, hogy a kutatási eredményeket növekvő arányban és lehetőleg gyorsan alkalmazzák az iparban.

/folyt . köv./

- 30 -

16.10 bh

M 1640

kbb 52. / 25 éves a ... folyt./ bh

pap jános, az mszmp veszprém megyei bizottságának első titkára, a megyei pártbizottság nevében üdvözölte a jubiláló egyetemet, majd tétényi pál, a magyar tudományos akadémia főtitkár helyettese, a veszprémi vegyipari egyetem és az akadémiai kutató intézetek együttműködését, majd pedig a veszprém megyei akadémiai bizottság tevékenységét méltatta, az utóbbinak a létrehozásában és munkájában mint rámutatott, döntő szerepe van a vegyipari egyetemnek. v.v. kafarov akadémikus, a szovjet tudományos akadémia jó kívánságait tolmácsolta, majd perényi imre, a budapesti műszaki egyetem rektora a résztvevő szovjet-egyetemek nevében szólott. ezt követően a résztvevő szovjet, csehszlovákiai, lengyel, bulgár és ndk-beli egyetemek rektorai, dékánjai köszöntötték a rövid idő alatt is nemzetközi hírnevet szerzett egyetemet.

a jubileumi ünnepség alkalmából honoris causa doktorrá avatta a veszprémi vegyipari egyetem tanácsa erdey-gruz tibor kossuth-dijas professzort, a magyar tudományos akadémia elnökét, lieselott herforth a drezdai műszaki egyetem professzornőjét, a német demokratikus köztársaság államtanácsának tagját és stefán pawlikowski-t a sziléziai műszaki egyetem professzorát.

a veszprémi vegyipari egyetem fennállásának 25. évfordulója alkalmából alapított pro universitate vesprimiensi emlékérmét polinszky károly művelődésügyi miniszter-helyettesnek adományozta a tanács. a miniszterhelyettes 13 évig vezette az egyetemet. az elnöki tanács által a jubileum alkalmából adományozott kitüntetések dr. szekér gyula nehézipari miniszter adta át. a munka érdemrend arany fokozatát kapta dr. nemezc ernő, a veszprémi vegyipari egyetem rektora.

a művelődésügyi miniszter kitüntetéseit garamvölgyi károly miniszterhelyettes, a szakszervezetek országos tanácsának kitüntetéseit pedig gál lászló a szot titkára adta át.

az ünnepi nyilvános tanácsulést kétnapos tudományos ülészek követi./mti

.-.

- 31 -

16.15 bh

M 1640

bb 53. negyvennégy aranyérmes bor - befejeződött a fejér megyei borverseny

vid/kz gi -cz

1974. április 25.

a velencei növényvédőállomáson csütörtökön befejeződött a fejér megyei borverseny. a zsűri a 157 bormintából negyvennégyet aranyérmesre, nyolcvanegyét ezüstérmesre, huszonhatot pedig bronzérmesre talált méltónak, hét borminta oklevelet kapott. a legsikeresebben a móri állami gazdaság borai szerepeltek, tizenegy aranyérmet nyertek. a bírálóbizottság tizenkilenc borfajtát javasolt az országos versenyre: a borforgalmi vállalat, az ültetvénytervező vállalat, a móri kossuth termelőség, a móri állami gazdaság, az etyeki célgazdaság, valamint avar ferenc móri egyéni bortermelő boraiból. /mti/

.-.

bb 54. „felrobbantották,, a celldömölki griff szállót

vid/kz gi -cz

1974. április 25.

celldömölken csütörtökön felrobbantották a hajdani griff szállót. a nyugatdunántuli vasuti csomópont e jellegzetes, csaknem száz éves épülete a vasutállomás szomszédságában állt, s régen ismert vendéglátóhely volt a környéken. az utóbbi időben vasutüzemi célokra használták, de állaga oly rohamosan romlott, hogy meg kellett semmisíteni.

a tatabányai bányász robbantómesterek 500 robbanótöltetet helyeztek el az egyemeletes épület padozatába, s az öreg ház két másodperc alatt összeomlott. ezt a fajta robbantási technológiát a közvetlen közelben lévő épületek védelme érdekében alkalmazták.

az öreg szálló helyére 25 millió forinttal költséggel négy-szintes korszerű vasuti üzemi és szociális létesítményt építenek. helyet kap benne egyebek között a csomóponton dolgozó vasutasok üzemi konyhája, orvosi rendelője, munkásszállója és több oktató helyisége. /mti/

.-.

16,20/gi

- 32 -

M 16^v

bb 55. az intermetall tanácsának ülése

i sl fné ie bh la

1974. április 25.

az intermetall tanácsa április 24-25-én budapesten tartotta 19. ülését. részt vettek a tagállamok - bulgária, csehszlovákia, lengyelország, magyarország, az ndk és a szovjetunió - küldöttségei, valamint a kgst titkárságának képviselője.

a küldöttségek megvitatták az együttműködés további elmélyítésének és tökéletesítésének kérdéseit, valamint a komplex integrációs program végrehajtásával kapcsolatos feladatok. megvitatták annak lehetőségét is, hogy a tagállamok közösen új termelési kapacitásokat hozzanak létre, jelenleg hiánycikknek számító vaskohászati termékek gyártására.

a termékcsere eredményeit értékelve megállapították, hogy 1973-ban 2,6 millió tonna vaskohászati terméket és 5,5 millió rubel értékű ipari rendeltetésű vaskohászati másodterméket cseréltek, s elhatározták, hogy tovább javítják a termékcsere szervezését.

a tanácsülésen f.d. voronov szovjet vaskohászati miniszter-helyettes elnökölt.

az ülés az érdemi munka jegyében, a kölcsönös megértés és barátság szellemében zajlott le. /mti/

.-.

bb 56. dr. molnár frigyos

mné ie bh la

1974. április 25.

a fogyasztási szövetkezetek országos tanácsa elnöke, az országos szövetkezeti tanács soros elnöke vezetésével szövetség-delegáció utazott csütörtökön a szovjetunióba, hogy a szovjet fogyasztási szövetkezetek szövetségének elnökével meg tárgyalják a két szervezetet érintő aktuális kérdéseket és tovább bővítsék az eddig kialakult jó kapcsolatokat. /mti/

.-.

M 17^{or}

- 33 -

bb 58. felhős, esős idő hét végére - honnan származik a celsius-fok?

iszmnéiebhla

1974. április 25.

Változékony időt mutat európa időjárás térképe. míg a lezálló légmozgások hatására napos, száraz az idő a brit szigetek és a skandináv félsziget vidékén, valamint kontinensünk nyugati országaiban, addig a földközi-tenger keleti részét, az alpok és a kárpátok vidékének időjárását egy ciklon befolyásolja, - ennek következtében ezeken a helyeken boros, felhős az égbolt, a legtöbb helyen pedig esik az eső.

a kárpát-medence, így hazánk időjárását egyelőre még mindig a délnyugat-nyugat felől érkező változó nedvességtartalmu légtömegek határozzák meg. így már a csütörtök reggeli órákban országszerte változóan felhős volt az ég, pápa vidékéről ködöt jelentettek, sőt síófokon zivatart is észleltek. jelentős hőmérsékletkülönbségek alakultak ki hazánkban: a kora reggeli órákban szentgotthárdon 2, szolnokon 9 és budapesten 11 fokot mértek. napközben megélnékült a szél, a hőmérő higanyszála 15-20 fokig emelkedett.

a meteorológiai intézet előrejelzése szerint a következő napokban, különösen a hét végén felhős idő várható, megismétlődő esőkkel, esetleg egy-egy zivatarral. hajnalban 4-9 fokig hül le a levegő, napközben általában az évszaknak megfelelően alakul majd a hőmérséklet: 12-18 fok között lesz.

x x x

230 évvel ezelőtt, 1744 április 25-én halt meg andrers celsius svéd csillagász, akiről elnevezték a 100-as beosztású hőmérőt, amely a víz fagypontját 0, forrpontját 100 fokban jelöli meg. celsius 1742-ben javasolta ennek használatát, ő azonban fordított irányban haladó számozást alkalmazott. a jelenleg általánosan használt számozás strömer stockholmi akadémikus nevéhez fűződik. celsius egyébként az uppsalai obszervatórium igazgatója volt, többek között a fényerősség mérésével, az északi fényvel és a jupiter holdak elméletével foglalkozott. /mti/

--

bb 57. kitüntetés

bh la

1974. április 25.

a népköztársaság elnöki tanácsa hermann mihályt, a magyar külkereskedelmi bank Rt. ügyvezető igazgatóját eredményes munkássága elismerésül nyugdíjbavonulása alkalmából a munka érdemrend arany fokozatával tüntette ki. a kitüntetést faluvégi lajos pénzügyminiszter nyújtotta át. /mti/

- 34 -

17.20 bh

M' 174

parlament

bkk 3. /folytatta ... 14.folyt./um

az ebédszünet után apró antal vette át az elnöklést; az országgyűlés az interpellációkkal folytatta munkáját.

dr. fekszi istván /szabolcs m. 11. vk./ nyugdíjas, az egészségügyi miniszterhez intézett interpellációjában elmondotta, hogy a népesedéspolitikai intézkedések hatására szabolcs-szatmár megyében - ahol a természetes népszaporulat csaknem háromszorosa az országos átlagnak - már az év első két hónapjában is jelentősen emelkedett a terhések száma és a kórházak egyre kevésbé képesek megfelelő színvonalon ellátni a szülő nőket és a betegeket. az egészségügyi ágazat milyen differenciált, központi segítséget kíván nyújtani azoknak a megyéknek, amelyekben a népszaporulat magasabb az országos átlagnál? - kérdezte a képviselő.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter válaszában elmondotta, hogy szabolcs megye gondjai egyúttal az egészségügyi minisztérium gondjait is reprezentálják. megjegyezte, hogy a szülések számának növekedése egyelőre még nem elsősorban a népesedéspolitikai határozattal kapcsolatos intézkedések következménye, hanem annak, hogy a szülőképes korba jutó nők száma emelkedik. ezzel egyébként az egészségügyi minisztérium már korábban számolt, és olyan határozatot hozott, hogy a szülészeti ágyakat sehol sem szabad felszámolni, és szüneteltetni sem.

- természetes, hogy a születések számának emelkedő tendenciáját figyelembe kell vennünk s ennek megfelelően a szülészeti ágyak számát is növelni kell. erre két lehetőség van. az egyik, hogy ahol mód van rá, pavilonokat építenek a szülészeti-nőgyógyászati osztályok mellé, s ezekbe költöztetik át az osztályok szociális, kisegítő és kiszolgáló részlegeit. így több helyen lehetőség nyílik a szülészeti-nőgyógyászati osztályok bővítésére - ez azonban csak átmeneti, szükségmegoldást jelent. a nagyobb arányú fejlesztésekre mindenképp el kell készülni a következő ötéves tervidőszak nyújt lehetőséget. akkor viszont már ténylegesen növelnünk kell a szülészeti ágyak számát. erre az ötödik ötéves terv tárgyalásai során külön figyelmet fordítunk majd.

a miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az országgyűlés egyhangulag elfogadta.

/folyt.köv./
16.13/um

- 59 -

N' 1640

bkk 3. / folytatta....15. /folyt./um

széles istván /tolna megye 8.vk./ a dunaföldvári közsé-
----- gi pártbizottság titkára a mezőgazdasági
és élelmezésügyi miniszterhez interpellált kiegészítő föld-
rendezés tárgyában. tolna megyében, szekszárd város, duna-
földvár és paks határában a mezőgazdaság szocialista átszer-
vezése során nem kerültek közös művelésbe a zöldség, gyümölcs
és a hagyományos művelésű szőlődűlők, szórványkertek. az át-
szervezés óta eltelt 14 évben a tagság egy része lemondott a
használati jogról, a kívülállók közül is sokan otthagyták
a földparcellákat, a szövetkezeti tagok örökösei közül sokan
nem kötöttek haszonbérleti szerződést a szövetkezetekkel. fel-
ajánlották a szabadon maradt földparcellákat a szövetkezetek-
nek, amelyek azonban rendre visszautasították ezeket. növelte
a parlagon maradt területeket az 1967-es szövetkezeti-, és a
földtulajdonról, földhasználat továbbfejlesztéséről szóló
törvény végrehajtása. ennek kapcsán a szövetkezetek felbontot-
ták a haszonbérleti szerződéseket a kívülállókkal, s miután
a parcellákat nagyjából nem tudják művelni, újabb terüle-
tek maradtak szabadon. a képviselő javasolta, hogy kiegészi-
tő földrendezéssel táblásítsák a zártkerteken kívül eső terü-
leteket, és azokat a szövetkezetek vegyék nagyüzemi művelésbe.

dr. dimény imre mezőgazdasági és élelmezésügyi miniszter
válaszában kiemelte: a minisztérium ezért több lehetőséget
biztosított a földtulajdon és földhasználat rendezésére.
így például az 1967. évi iv. törvény alapján zárt kertet le-
het kijelölni ott, ahol a területi adottságok vagy a földek
tulajdoni és használati viszonyai ezt szükségessé teszik. e
lehetőség alapján szekszárdon 1269 hektár zárt kert kijelölé-
sével a nagyüzemeknek a szétszórt földek használatával és meg-
művelésével kapcsolatos problémája lényegében megoldott. a
szétszórt földek összevonásának másik módja a közös megegye-
zésen alapuló földcsere; a szövetkezetek nagy számban élnek
is ezzel a lehetőséggel. a harmadik mód a kiegészítő földren-
dezés. erre azonban a mai jogszabályi rendelkezések szerint
csak a szövetkezetek és állami gazdaságok kérelme alapján egy-
szeri alkalommal akkor kerülhet sor, ha annak politikai és
jogszabályban előírt feltételei fennállnak. sem paksról, sem
dunaföldváról eddig nem nyújtottak be kérelmet a kiegészi-
tő földrendezésről a gazdálkodó nagyüzemek az illetékes
szervekhez.

/folyt.köv./

- 60 -

16.22/um

M 16²⁵

t

bkk 3. / folytatta ... 16. folyt./um-e

a miniszter bejelentette: utasította a tolna megyei föld-
hivatal vezetőjét annak vizsgálatára, hogy pakson és dunaföld-
váron megvannak-e a politikai és jogszabályi feltételei a ki-
egészítő földrendezésnek, továbbá, hogy van-e akadálya annak,
hogy ezt az érintett nagyüzemek kérjék. folyamatban levő
vizsgálat az is, hogy dunaföldváron van-e lehetőség zártkert
kijelölésére. valószínű azonban, hogy a vizsgálatok és a meg-
tehető intézkedések nem hoznak teljes megoldást. tekintettel
arra, hogy az országban nem egyedüli az ilyen jelenség, szük-
ségesnek mutatkozik e kérdés további beható vizsgálata - mon-
dotta a miniszter. mivel politikailag és gazdaságilag jelen-
tős kérdéssről van szó, a megoldás több időt vesz igénybe, er-
re előreláthatólag csak a következő években kerülhet sor.

a miniszter válaszát az interpelláló képviselő és az or-
szággyűlés elfogadta.

széles lajos /szabolcs m., 19.v.k./, a fehérgyarmati já-
----- rási hivatal elnöke interpellációjában a fe-
hérgyarmat-mátészalka közötti vasutvonal korszerűsítését, il-
letve a tunyogmatolcsi szamos-híd megerősítését szorgalmazta.
elmondotta, hogy ez a vonal kis tengelynyomású, így nem lehet
bekapcsolni az ország vasuthálózatába. fehérgyarmat nagyközsé-
get a várossá fejleszthető települések közé sorolják a tervek,
vasutjának korszerűsítését, fejlődő iparának, mezőgazdaságának
egyre növekvő szállítási igényei is indokolják. a vasutvonal
rekonstrukciója nem képzelhető el a tunyogmatolcsi szamos-híd
megerősítése nélkül.

dr. csanádi györgy közlekedés- és postaügyi miniszter vá-
laszában elmondotta, hogy ennek a meglehetősen gyenge forgal-
mu, 40 kilométer hosszú vasutvonalnak az újjáépítése - együtt
a szamos-híd felújításával - körülbelül 200 millió forintba ke-
rülne. a vonal még elbírja a jelenlegi forgalmat, sőt különbö-
ző technikai és üzemszervezési intézkedésekkel a máv még 25-30
százalékkal tudja bővíteni teherforgalmát.

a máv-nak körülbelül 600 kilométernyi ehhez hasonló vasut-
vonala van, ezekről - összhangban a közlekedéspolitikai koncep-
cióval - el kell döntenie: a körülmények indokolják-e megtartá-
sukat, s ennek következtében felújításukat, vagy a forgalmat
előbb-utóbb a közútra kell áttéríteni. a vizsgálódások elsődle-
ges szempontja: melyik megoldás kedvezőbb a népgazdaságnak. ez
azonban már az v.-vi. ötéves terv teendői közé tartozik.

a miniszter válaszát mind az interpelláló képviselő, mind
az országgyűlés tudomásul vette.

/folyt.köv./

- 61 -

16.30/e

M 16²²

bkk 3. /folytatta.... 17. folyt./um

mohácsy barna /somogy megye 9.vk./ a somogyszentpáli
----- tsz főmezőgazdász-mérnök karakas lász-
ló munkaügyi miniszterhez intézett interpellációjában a ter-
melőszövetkezeti tagok családi pótléka emelésének lehetőségé-
ről érdeklődött.

Karakas László munkaügyi miniszter válaszában utalt ar-
ra, hogy családi pótlék-rendszerünk jelentős társadalmi erő-
feszítéssel elért fejlődés eredménye. a társadalmi-gazdasági
feltételek alakulásától függően formáltuk és formáljuk csa-
ládi pótlék-rendszerünket, s ennek nyomán fokozatosan bővült
a pótlékre jogosult dolgozók köre. 1953 óta kapnak családi
pótlékot a termelőszövetkezetekbe tömörült dolgozó parasztok
is. a termelőszövetkezeti gazdálkodás körülményei - például
a háztáji gazdaságok - a gyermekek eltartásának gondját né-
míleg enyhítették, - egyebek közt ez is közrejátszik abban,
hogy a jelentős intézkedés a tsz-tagok körében szerényebb
színterületen valósul meg. a fejlődés azonban egyértelmű: be-
vezetése idején csak a három, vagy több gyermekes családok
voltak jogosultak családi pótlékre; pótlék csak a 10. élet-
évét be nem töltött gyermek után járt és összege is alacso-
nyabb volt, mint a munkások és alkalmazottak esetében. a kü-
lönbségek fokozatos megszüntetésének első lépéseként 1966
július elsejétől a termelőszövetkezeti tagok is jogosultak már
két gyermek után családi pótlékre, a gyermekek 14 éves korá-
ig.

a fejlődés további állomásaként 1968 július elsejétől
a gyermekekre vonatkozó jogosultsági feltételek már azono-
sak a munkás-alkalmazott dolgozók gyermekeire megállapított
feltételekkel. egyidejűleg családi pótlékuk összege is emel-
kedett, de a munkás-alkalmazotti dolgozókat még nem érte el.

az ezt követő családi pótlék-emelések mindegyik dolgozó
réteget egyformán érintették, így a szóbanlevő különbség
továbbra is fennmaradt. ez azonban nem azt jelenti - mondot-
ta a miniszter -, hogy a juttatási forma valamilyen más mércét
alkalmaz a prasztgyermekekénél. ez a már említett paraszti
életkörülményekkel, a háztájból származó jövedelmekkel, il-
letve a költségvetés korlátozottságával függ össze. a csalá-
di pótlék összegében meglévő 50 forint különbség megszüntetése
a soronkövetkező szociálpolitikai feladatok közé tartozik, a
termelőszövetkezeti parasztságot kedvezően érintő egyéb fon-
tos szociálpolitikai intézkedésekkel összhangban.

a miniszteri választ mind az interpelláló képviselő,
mind az országgyűlés elfogadta.
/folyt.köv./

- 62 -

16.35/um

NA 16E

bkk. 3. /folytatta...18.folyt./e

fülöp lászló /tolna megye, 3.v.k./, a bátai november 7.
----- tsz elnöke dimény imréhez interpellált a
folyók hullámterének használata tárgyában. az érvényes rende-
letek alapján a folyóparti sávokon például értékes erdőrésze-
ket ki kellene irtani. az elmúlt években azonban folyóinkat
szabályozták, erős jégtörő flottánk van a jégelvonás megköny-
nyítására, s árvédelmi töltéseinket is sok tekintetben megerő-
sítettük. milyen lehetőség van a jelenleg érvényben lévő rende-
let módosítására, a párti sáv leszűkítésére, a szántóföldi nö-
vények termelési tilalmának feloldására, a ritka térállású er-
dő telepítésének engedélyezésére, a meglévő fák megmentésére,
illetve a tulajdoni és használati jogviszony rendezésére? -
hangzott a kérdés.

dr. dimény imre válaszában utalt az 1964. évi iv. törvény
rendelkezésére, amely szerint a folyómeder megközelítése és a
mederrel kapcsolatos szakfeladatok ellátása érdekében a párti
sáv a duna mindkét oldalán legfeljebb 10-10 méter lehet. a sá-
von belül nem szabad fát ültetni, az ottlevő fákat, bokrokat
és a meder használatát akadályozó vagy annak épségét veszélyez-
tető növényzetet el kell távolítani. e sáv fenntartására a jö-
vőben is feltétlenül szükség van. e törvény alapján a végrehaj-
tási rendelet arról is intézkedik, hogy az árvíz- és a jég sza-
bad levonulásának elősegítése, valamint a mezőgazdasági terme-
lés biztonságának fokozása érdekében a folyók hullámterének a
part sávhhoz csatlakozó részén szabad sávot kell kijelölni. er-
ről a területről a meglévő erdőket, fákat és bokrokat legkésőbb
1974 végéig el kell távolítani és nem szabad új erdőt, gyümöl-
csőt telepíteni. az ilyen térségekben csak gyepgazdálkodást,
valamint egyes esetekben szántóföldi művelést lehet folytatni.
a szabadon tartandó sáv meghatározása különösen nagy figyelmet
és körültekintést igényelt a duna budapesttől a déli országha-
tárig terjedő szakaszán. ugyanis a jeges árvíz veszélye itt a
legnagyobb. mivel időközben a jeges árvíz elleni védekezés mű-
szaki-technikai feltételei sokat fejlődtek, az erre a duna-sza-
kaszra készített előzetes terveket az illetékes szervek felül-
vizsgálták. ennek során figyelembe vették az erdészeti, vadgaz-
dálkodási, természetvédelmi és a környezetvédelmi igényeket. en-
nek alapján lehetőség nyílt arra, hogy a kevésbé veszélyezte-
tett folyószakaszokon csak minimális mértékben távolítsák el az
erdőket, fákat. jelentősen csökkentette a szabadon tartandó sáv
területét a felülvizsgálat. így tolna megyében nem több száz,
hanem körülbelül 55 hektár erdőterületet érint, amelyek egy ré-
sze a dunai szigeteken fekszik.
/folyt.köv./

16.40/e

- 63 -

NA 17E

bkk. 3. /folytatta...19.folyt./e

ennek ellenére a miniszter indokoltnak tartja annak megvizsgálását, hogy az árvédelmi érdekek sérelme nélkül tovább csökkenthető-e a szabad sáv mérete, illetve a földek hasznosításával kapcsolatban milyen további engedmények tehetők. a vizsgálatot a mém és az országos vízügyi hivatal 1974. június 30-ig elvégzi.

a választ a képviselő és az országgyűlés elfogadta.

dr. varga pálné /hajdu megye, 11. v.k./, a debreceni biogal gyógyszergyár kutatási főosztályvezetője interpellációjában a vidéki orvosellátás javítását sürgette. elmondotta, hogy néhány megye - különösen a nagyobb területű országrészek - esztendőik óta orvoshiánnyal küzd. a községekben szaporodik a betöltetlen orvosi állások száma, jóllehet a tanácsok - erejükhez mérten - rendre építik a lakásokat, rendelőköt. a képviselő - miután véleménye szerint a helyi eszközök már nem segítenek, átfogó központi rendelkezést szorgalmazott.

dr. schultheisz emil egészségügyi miniszter válaszában elmondotta, hogy a meglévő gondok ellenére folyamatosan javul a vidéki orvosellátás: 1965-ben tízezer vidéki lakost még átlag 13, 1973-ban már 17 orvos gondozott. kétségtelen, hogy az ellátás egyenetlen, a kedvező tendencia azonban két esztendeje megállt, a helyzet 1973-ban kifejezetten javult. ez természetesen nem azt jelenti, hogy az illetékeseket nem foglalkoztatja a gondok enyhítése. tapasztalataik szerint központi, adminisztratív rendelkezés nem vezetne eredményre. úgy vélik azonban, hogy néhány konkrét intézkedéssel - például pályázatokkal, társadalmi ösztöndíjakkal, s avval, hogy a falun eltöltött időt a szakorvosképzés némely ágaiban beszámítják - segíteni lehet. persze ennek eredményei nem érnek be egy-két esztendőn belül, a kedvező tendenciát azonban feltétlenül erősítik.

az egészségügyi miniszter válaszát az interpelláló képviselő elfogadta, az országgyűlés egy ellenszavazattal tudomásul vette.

az elnöklő apró antal ezt követően bejelentette, hogy az elfogadott tárgysorozat végére értek, s - a képviselőknek további jó munkát kívánva - az országgyűlés tavaszi ülésszakát bezárta.

x x x

/folyt.köv./

16.43/e

NA 17⁰⁰

- 64 -

bkk. 3. /folytatta...20.folyt./e

a szerkesztőségek figyelmébe!

javitások a mai bkk. 3. /folytatta.../ hirre:

az első oldal második bekezdésének második sorában a szöveg helyesen:

...tanácsának elnöke; k á d á r j á n o s , az mszmp központi bizottságának első titkára; focs jenő...

a 2. folytatás 4. bekezdésének második sorában a szöveg helyesen: ...péter jános a vitát l e z á r t a é s megadta...

a 11. folytatás 2. bekezdésének 9-10. sorában a szöveg:

...börtönbüntetéssel, v i s s z a u t a s i t minden megfigyelőt...

a 13. folytatás 4. bekezdésének első sorában a szöveg: - külpolitikai tevékenységünknek - mondta puja frigyos...

a 15. folytatás 2. bekezdésének 2. sorában a szöveg helyesen: ...kiemelte: a minisztérium több lehetőséget...

a 17. folytatás 2. bekezdésének 9.-10. sorában a szöveg: ...a gyermekek eltartásának gondját némileg e n y h i t i k - egyebek közt...

a 19. folytatás 4. bekezdésének 5. sorában a szöveg helyesen:

...egyenetlen, a k e d v e z ő t l e n tendencia azonban...

/mti/

...-

16.57/e

-65-

NA 17⁰⁰

parlament

bkk. 3. /folytatta...21.folyt./e

a szerkesztőségek figyelmébe!

javítás a mai bkk. 2. /kállai.../ számú hirre:

az első folytatás 1. bekezdésének utolsó mondata helyesen:

így készítették el jóslataikat - ki rosszindulatból, ki a helyzet meg nem értéséből - a jövőt illetően. /a mondat további része törlendő! a szöveg tehát így folytatódik:/

nekünk minden tettünk...

/mti/

--

- v e g e -

17.05/e

- 66 -

M 17°

t

bb 59. magyarországi szerb ikonok - sajtótájékoztató az iparművészeti muzeumban

t zsu pv bh la

1974. április 25.

Érdekes kiállítás nyílik pénteken az iparművészeti muzeumban. a magyarországi szerb ikonokat mutatják be a muzeumlátogató közönségnek - jelentette be csütörtökön az iparművészeti muzeumban rendezett sajtótájékoztatón dr. radocsay dénes, a muzeum főigazgatója.

a magyarországi szerb egyházközségek ikonanyagát és táblaképeit újvidéki galéria indítványára összegyűjtötték, annak restaurátor szakberei helyreállították. a restaurált ikonanyagot egy éven keresztül újvidéken és belgrádban már láthatta a közönség. az anyag hosszú idő után most hazaérkezett. mielőtt visszaszolgáltatnák őket az egyházközségeknek, gyűjteményes kiállítás formájában bemutatják a közönségnek. a körülbelül négyszáz darabból álló nagyértékű gyűjtemény péntektől előreláthatólag két hónapig tekinthető meg az iparművészeti muzeumban. /mti/

--

spbb 60. ítélet a csataszögi szebb élet tsz vezetőinek bűnügyében - kétszer hamisították meg a mérleget

vid kz bh la

1974. április 25.

csütörtökön a szolnoki megyei bíróságon dr. szabó péter tanácsa ítéletet hirdetett a csataszögi szebb élet termelőszövetkezet korábbi vezetőinek és dolgozóinak - összesen tizenhárom személy - bűnügyében. a csataszögi termelőszövetkezet 1968-ban sorozatban kezdte gyártani a magyar találmány alapján kifejlesztett görgős ekét, s ezt a melléktevékenységet később egyre a növénytermesztés és az állattenyésztés rovására fejlesztették. 1970-ben a görgős eke gyártása és az időközben valósággal leépített mezőgazdasági termelés egyaránt veszteséggel járt, a szövetkezet évvégi mérlege alaphiányt mutatott. a gazdaság vezetői meghamisították a mérleget. kétmillió nyolcszázezer forint összegben hamis adatokat tüntettek fel. a szövetkezet gazdálkodása nem javult a következő évben sem, 1971-es mérlegüket már hárommillióegyszázezer forinttal „korrigálták”, a hamis mérleg alapján az első évben megkapták az igényelt bankhitelt és a tagok részére kiegészítő részesedést is tudtak fizetni. a második közgyűlésen derült ki az ügy, amikor az elnök hamis adatokon nyugvó beszámolója után király istván főkönyvelő felállt és közölte a tagsággal, hogy a mérleg hamis. /folyt. köv./

- 35 -

18.03 bh

M 18°

bb 60./ítélet a csataszögi... folyt./ bh

a szolnoki megyei bíróság a vádlottakat a népgazdaság-
nak okozott számottevő gazdasági hátrány és egyéb büncselek-
mények, többek között vesztegetések miatt találta bűnösnek.
bódi józsefet, a szövetkezet egykori elnökét egyévi és hathó-
napos szabadságvesztésre ítélték, a végrehajtását azonban 4 évi
próbaidőre felfüggesztették. kalmár erzsébet volt főkönyvelőt
tizhónapi, germán jános volt főállattenyésztőt egyévi és négy-
hónapi, fekete istván pénzügyi vezetőt kilenchrónapi végrehajt-
ható, cseh mihály brigádvezetőt hathónapi felfüggesztett szabad-
ságvesztésre ítélte. a bíróság király istvánt, aki a mérlegha-
misítést leleplezte, a bíróság hathónapi szabadságvesztésre
ítélte, de a végrehajtását kétévi próbaidőre felfüggesztette.
az ügyész, a vádlottak és védőik három nap gondolkodási időt
kértek./mti/

-.-

bb 61. a belföldi szerkesztőség hireinek jegyzéke 13.00 órától
18.00 óráig

bh la 1974. április 25.

35. építőgépészek tanácskozása
 36. magyar- finn baráti kör
 37. heves megyei borok versenye
 38. sajtótájékoztató a városházán
 39. zebegényi képzőművészek kiállítása
 40. ifjúsági szolidaritási gyűlések
 41. pest megyei kishajózási vállalat
 42. az országos játékbizottság ülése
 43. a kiosk választmányának ülése
 44. virágárok ellenőrzése
 45. szabadidő-ruházat
 46. akadémiai osztályülés
 47. dunántúli szövetkezeti vezetők tanácskozása
 48. eszperantó
 49. komárom megye borverseny
 50. politikai plakátkiállítás
 51. az első színházi est oroszlánnyon
 52. ünnepi tanácsülés a veszprémi egyetemen
 53. fejér megyei borverseny
 54. ,, felrobbantották,, a celldömölki szállót
 55. intermetall tanácsülés
 56. szövetkezeti delegáció utazott a szovjetunióba
 57. kitüntetés
 58. felhős idő
 59. magyarországi szerb ikonok
 60. ítélet
 61. hírjegyzék
- /mti/

-.-
- 36 -

18.10 bh

MA 1815

bb 62. időjárásjelentés

/gi la

1974. április 25.

a meteorológiai intézet jelenti 1974. április 25-én, csü-
törtökön 19 órakor:

enyhe, felhős idő.

várható időjárás péntek estig: tulnyomóan felhős idő, sokfelé
esővel, egy-két helyen zivatarral. mérsékelt, időnként megélénkü-
lő déli szél. enyhe éjszaka. a legmagasabb nappali hőmérséklet az
esős helyeken 10-15, máshol 15-20 fok között. /mti/

-.-

bb 63. belföldi szerkesztőség hírjegyzéke 18.00 órától
zárásig

bh la

1974. április 25.

62. időjárásjelentés
63. hírjegyzék

/mti/

-.-

- v é g e -

készült az mti belpolitikai szerkesztőségében
főszerkesztő: burján sándor
ügyeletes szerkesztő: koncz antal
szerkesztő: halasi györgy
lakatos erzsébet

- 37 -

MA 2100

mai